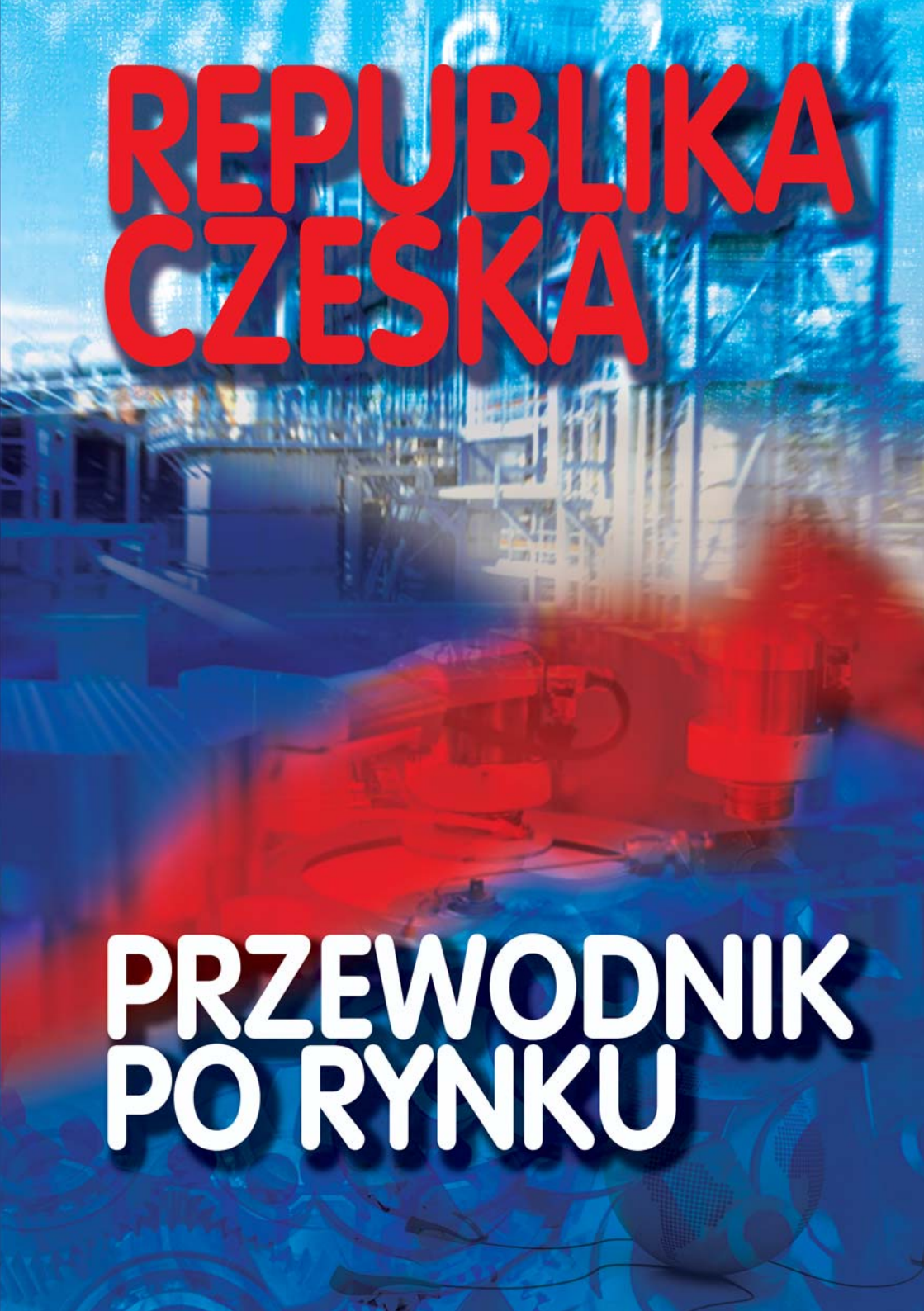

The background of the entire image is a blurred industrial scene, likely a factory or manufacturing plant. It features various mechanical components, pipes, and structural elements. The image is heavily color-graded with a vibrant blue and a bold red. The blue is more prominent in the background, while the red is layered over the foreground and parts of the background, creating a high-contrast, energetic feel. The overall composition suggests a focus on modern industry and technology.

REPUBLIKA CZESKA

PRZEWODNIK PO RYNKU

WYDZIAŁ PROMOCJI HANDLU I INWESTYCJI AMBASADY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W PRADZE

jest jednostką administracji państwowej podporządkowaną organizacyjnie i finansowo Ministerstwu Gospodarki RP.

Do zadań Wydziału należy prowadzenie efektywnych działań promocyjnych służących kształtowaniu pozytywnego wizerunku polskiej gospodarki, wzrostowi eksportu polskich towarów i usług oraz promocji Polski jako kraju atrakcyjnego inwestycyjnie.

Działania promocyjne Wydziału na rynku czeskim koncentrują się przede wszystkim na:

- organizowaniu własnych stoisk informacyjno-promocyjnych na imprezach wystawienniczo-targowych o znaczeniu międzynarodowym,
- organizowaniu i uczestnictwie w seminariach, szkoleniach, konferencjach, spotkaniach polskich i czeskich przedsiębiorców,
- udzielaniu zainteresowanym podmiotom gospodarczym, w ramach tzw. „pierwszego kontaktu”, informacji na temat potencjalnych partnerów handlowych oraz obowiązujących przepisów prawnych w zakresie obrotu towarowego, świadczenia usług, podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej,
- prowadzeniu strony internetowej, zawierającej informacje i aktualności na temat rynku czeskiego dla polskich przedsiębiorców oraz informacje w języku czeskim dla importerów i inwestorów zainteresowanych rynkiem polskim,
- współpracy z izbami gospodarczymi, Centrami Obsługi Inwestorów i Eksporterów, Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych oraz pozostałymi agencjami i instytucjami rządowymi i samorządowymi, polegającej na promocji polskich towarów i usług na rynku czeskim,
- działalności wydawniczej i współpracy z mediami.

www.praha.trade.gov.pl

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady
Rzeczypospolitej Polskiej w Pradze

Współpraca:
CZECHPOL Business Office s.r.o.

Grudzień 2011

SPIS TREŚCI

	WSTĘP	3
1.	INFORMACJE OGÓLNE	5
2.	SYTUACJA GOSPODARCZA	12
3.	POLSKO-CZESKA WSPÓŁPRACA HANDLOWA I INWESTYCYJNA	27
4.	PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	37
5.	SPÓŁKI PRAWA HANDLOWEGO	49
6.	ODDZIAŁ OSOBY ZAGRANICZNEJ W REPUBLICE CZESKIEJ	56
7.	ZASADY TYMCZASOWEGO ŚWIADCZENIA USŁUG	59
8.	UZNAWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH OBYWATELI PAŃSTW UE	62
9.	PODATEK DOCHODOWY	67
10.	PODATEK OD WARTOŚCI DODANEJ I AKCYZOWY	78
11.	POZOSTAŁE PODATKI	84
12.	REJESTRACJA DO PODATKU VAT OSÓB ZAGRANICZNYCH	92
13.	ZWROT PODATKU VAT OSOBOM ZAGRANICZNYM	94
14.	WERYFIKACJA KONTRAHENTÓW I WINDYKACJA NALEŻNOŚCI	99
15.	PRAWO PRACY	104
16.	ZATRUDNIENIE OBYWATELI POLSKICH NA TERYTORIUM REPUBLIKI CZESKIEJ	109
17.	UBEZPIECZENIA	112
18.	ZAMÓWIENIA PUBLICZNE	118
19.	OCHRONA WŁASNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ	122
20.	PRAWA KONSUMENTA	125
21.	USŁUGI BANKOWE	129
22.	E-GOVERNMENT	132
23.	WAŻNIEJSZE MIĘDZYNARODOWE TARGI I WYSTAWY W REPUBLICE CZESKIEJ W 2012 ROKU	135
24.	ŹRÓDŁA INFORMACJI	138
25.	BIBLIOGRAFIA	143

Szanowni Państwo,

Pomimo relatywnie niewielkich rozmiarów terytorialnych, Republika Czeska znajduje się obecnie w pierwszej piątce największych odbiorców polskich towarów i usług. Biorąc pod uwagę potencjał poszczególnych rynków zbytu, tj. relację między wartością wyeksportowanych towarów z Polski, a liczbą mieszkańców kraju odbiorcy, kraj ten jest naszym najważniejszym rynkiem zbytu. Nie mniejsze znaczenie ma Polska w obrotach handlowych Republiki Czeskiej. Od wielu lat jest trzecim największym partnerem handlowym tego kraju i to zarówno w eksporcie jak i w imporcie.

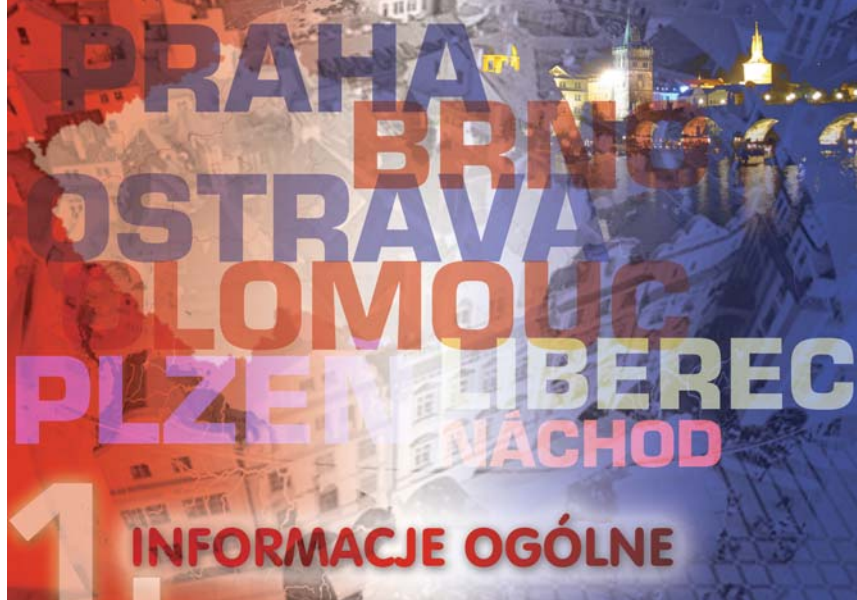
W 2009 r. z powodu globalnego kryzysu gospodarczego, w Republice Czeskiej odnotowano głęboki spadek obrotów handlowych. Na niższym poziomie kształtowała się również polsko-czeska wymiana handlowa. W 2010 roku odnotowuje się ponowny wzrost obrotów; polski eksport do tego kraju międzyrocznie wzrasta o ponad 25%, a import o ponad 30%. Nasza nadwyżka z tym krajem, z powodu szybszego przyrostu importu od eksportu, rośnie wolniej, ale warto podkreślić, że jest to trzecia najwyższa nadwyżka handlowa dla Polski po Wielkiej Brytanii i Francji.

W 2011 roku odnotowuje się wzrost wzajemnych obrotów handlowych na poziomie ok 18%, przy czym (w odróżnieniu od roku poprzedniego) dynamika eksportu przewyższa dynamikę importu z tego kraju, co sprzyja dalszemu wzrostowi dodatniego bilansu handlowego dla Polski oraz umacnia pozycję Republiki Czeskiej w rankingu najważniejszych rynków eksportowych. **Udział Republiki Czeskiej w polskim eksporcie ogółem po trzech kwartałach 2011 roku wyniósł 6,2% co daje temu krajowi 3 pozycję wśród największych odbiorców polskiego eksportu po Niemczech i Wielkiej Brytanii.**

Opisany pokrótce poziom wymiany dwustronnej, zapewne sprzyja wzrostowi zainteresowania przedsiębiorców jednego kraju sytuacją gospodarczą oraz warunkami prowadzenia działalności gospodarczej w drugim kraju. Biorąc powyższe pod uwagę i wychodząc naprzeciw oczekiwaniom polskich przedsiębiorców, w naszym „Przewodniku po rynku” staraliśmy się przedstawić podstawowe rozwiązania instytucjonalno-prawne związane z funkcjonowaniem gospodarki czeskiej. Podjęliśmy próbę usystematyzowania i zaktualizowania wiedzy na temat zasad podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, systemu podatkowego, ubezpieczeń społecznych, ochrony własności przemysłowej, zamówień publicznych, a więc zagadnień mających duże znaczenie przy podejmowaniu decyzji o lokalizacji inwestycji czy rozpoczęciu współpracy handlowej lub kooperacyjnej na terytorium tego kraju.

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Pradze wyraża nadzieję, że Przewodnik okaże się pomocny dla wszystkich polskich przedsiębiorców w podejmowaniu decyzji o rozpoczęciu współpracy handlowej z partnerami czeskimi czy lokowaniu inwestycji na rynku czeskim, a tym samym przyczyni się do rozwoju wzajemnych stosunków gospodarczych.

*Wydział Promocji Handlu i Inwestycji
Ambasady RP w Pradze
grudzień 2011 r.*

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE, KLIMAT

Republika Czeska (RCz) leży w Europie Środkowej. Graniczy z Republiką Polską (długość granicy 762 km), Republiką Słowacką (265 km), Republiką Austrii (466 km) oraz Republiką Federalną Niemiec (810 km).

Powierzchnia RCz wynosi 78.865 km². Gęstość zaludnienia to 133 mieszkańców na km². Klimat Republiki Czeskiej jest umiarkowany, kontynentalny, ze średnią temperaturą roczną od 6,6°C do 9,7°C. Temperatury latem osiągają średnio +20,0 °C, w zimie temperatura spada średnio do -2 °C. Średnie opady roczne wynoszą od 490 do 690 mm.

LUDNOŚĆ I JĘZYK

Republikę Czeską zamieszkuje 10,542 mln obywateli (dane z 30 czerwca 2011 r.). Spośród nich 90,4% stanowi narodowość czeską, 3,7% – morawską, 1,9% – słowacką, 0,5% – polską, 0,4% – niemiecką, 0,2% wietnamską, 0,2% ukraińską, 0,1% – romską, 0,1% – śląską, a 2,5% inne.

Pod względem liczby mieszkańców RCz zajmuje 14 miejsce w Europie – za Portugalią i Belgią, a przed Węgrami i Białorusią.

Językiem urzędowym jest język czeski. W kontaktach handlowych wykorzystywany jest j. słowacki, niemiecki i angielski.

USTRÓJ POLITYCZNY I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Republika Czeska jest republiką o ustroju demokracji parlamentarnej. Władzę wykonawczą sprawuje Rząd oraz Prezydent wybierany przez Zgromadzenie Narodowe (połączona Izba Poselska z Senatem) na okres 5 lat. Najwyższą władzą ustawodawczą jest dwuizbowy Parlament. W niższej – Izbie Poselskiej zasiada 200 posłów, a w wyższej – Senacie 81 senatorów.

Administracyjnie Republika Czeska dzieli się na:

- 14 większych terenowych jednostek samorządowych tzw. „kraje” – odpowiednik polskich województw: (*Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, kraj Vysočina, Jihomoravský kraj, Olomoucký kraj, Moravskoslezský kraj, Zlínský kraj i město Praha*),
- 6.249 mniejszych jednostek samorządowych tzw. „obce” (odpowiednik polskich gmin),
- do 2002 roku istniało 77 powiatów tzw. „okresy” – obecnie podział ten stosowany jest wyłącznie dla celów statystycznych oraz orientacyjno-terytorialnych przez urzędy policji, prokuratury i sądownictwa.

Stolicą kraju jest Praga, którą zamieszkuje 1.289 tys. osób. Kolejne największe miasta pod względem liczby mieszkańców to Brno (404 tys.), Ostrawa (311 tys.), Pilzno (171 tys.), Liberec (104 tys.), Olomuniec (101 tys.), Usti nad Łabą (98 tys.), Hradec Kralove (95 tys.), Czeskie Budziejowice (95 tys.) i Pardubice (90 tys.).

PRZYNALEŻNOŚĆ DO MIĘDZYNARODOWYCH ORGANIZACJI POLITYCZNYCH I GOSPODARCZYCH

Republika Czeska jest członkiem następujących organizacji międzynarodowych:

- o charakterze politycznym: Organizacja Narodów Zjednoczonych (1945), NATO (1999), Grupa Wyszehradzka (nieformalna organizacja), Inicjatywa Środkowoeuropejska,
- o charakterze gospodarczym: Unia Europejska (2004), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD, 1995), Światowa Organizacja Handlu (WTO, 1995), Międzynarodowy Fundusz Walutowy (1993), Bank Światowy, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (1993).

PIENIĄDZE, MIARY, WAGI, CZAS

Walutą obowiązującą na terytorium RCz jest korona czeska (CZK) dzieląca się na 100 halerzy (h). W obiegu znajdują się monety o nominałach: 1 CZK, 2 CZK, 5 CZK, 10 CZK, 20 CZK i 50 CZK oraz banknoty o nominałach: 100 CZK, 200 CZK, 500 CZK, 1000 CZK, 2000 CZK oraz 5000 CZK.

DNI USTAWOWO WOLNE OD PRACY

1 stycznia	<i>Nowy Rok</i>
Poniedziałek Wielkanocny	
1 maja	<i>Święto Pracy</i>
8 maja	<i>Święto Wyzwolenia (1945)</i>
5 lipca	<i>Święto Cyryla i Metodego</i>
6 lipca	<i>Spalenie Jana Husa</i>
28 września	<i>Święto św. Wacława – patrona Czech</i>
28 października	<i>Odzyskanie Niepodległości (1918)</i>
17 listopada	<i>Dzień Walki o Wolność i Demokrację</i>
24, 25 i 26 grudnia	<i>Święta Bożego Narodzenia</i>

GODZINY PRACY BIUR, BANKÓW I SKLEPÓW

Opis	Poniedziałek – Piątek	Sobota	Niedziela
Urzędy i biura	08:00 – 16:30	zamknięte	zamknięte
Banki ¹⁾	09:00 – 17:00	08:00 – 12:00	zamknięte
Urzędy pocztowe	08:00 – 18:00	08:00 – 12:00	zamknięte
Sklepy art. przemysłowe ²⁾	09:00 – 18:00	08:00 – 13:00	zamknięte
Sklepy art. spożywcze ²⁾	06:00 – 18:00	08:00 – 12:00	zamknięte
Domy towarowe	08:00 – 19:00	08:00 – 20:00	09:00 – 19:00
Supermarkety, hipermarkety ³⁾	08:00 – 22:00	08:00 – 22:00	08:00 – 22:00

1) Niektóre banki pracują w poniedziałek o godzinę dłużej, a w piątek o godzinę krócej.

2) Niektóre sklepy z artykułami przemysłowymi i spożywczymi są otwarte także w niedzielę, zwłaszcza te znajdujące się w centrach miast.

3) Niektóre hipermarkety np. TESCO są otwarte non-stop.

TRANSPORT DROGOWY

RCz ma dobrze rozwiniętą sieć komunikacji naziemnej. W jej skład wchodzi autostrady i drogi szybkiego ruchu oraz drogi niższych klas (I, II i III klasy). Całkowita długość sieci drogowej wynosi ponad 56 tys. kilometrów. Z tej liczby 1.156 kilometrów stanowią autostrady i drogi szybkiego ruchu. Przejazdy autostradami i drogami szybkiego ruchu są płatne.

W celu zapłaty za przejazd samochodami do 3,5 tony należy wykupić i nakleić na szybie w określonym miejscu winietę. Ceny winiet na 2012 rok są następujące:

- a) roczna 1.500 CZK
- b) miesięczna 440 CZK
- c) 10 dniowa 310 CZK

Wykaz płatnych odcinków autostrad i dróg szybkiego ruchu na terenie Republiki Czeskiej – obowiązek posiadania winiety jw.: <http://www.ceskedalnice.cz/pro-ridice/dalnicni-znamky#ceny>

Od 2010r. na wszystkie pojazdy mechaniczne o dopuszczalnej masie **powyżej 3,5 t. nałożono opłatę drogową zwaną „mytem”**. Myto płaci się za przejazd autostradami i drogami ekspresowymi oraz odcinkami dróg klasy I oznaczonymi żółtą tabliczką z literką „M”.

W celu zapłaty myta, każdy pojazd należy wyposażyć w nieprzenośne urządzenie rejestrujące „Premid”. Urządzenie można nabyć w jednym z 250 punktów dystrybucyjnych (z reguły na stacjach benzynowych). Opłata za wypożyczenie urządzenia wynosi 1550 CZK i podlega zwrotowi po wykorzystaniu w miejscu jego nabycia lub na innej stacji obsługi (np. na stacji benzynowej przy wyjeździe z Czech). Urządzenie należy doładować kwotą co najmniej 500,- CZK i utrzymywać aktywne podczas jazdy – dodatni stan konta. Urządzenie umieszcza się za przednią szybą pojazdu tak, aby nie przesłaniały go wycieraczki.

Opłata za przejechanie płatnego odcinka autostrady lub drogi zostanie pobrana automatycznie po przejechaniu pod bramą kontrolną poboru opłaty. Stawka opłaty drogowej zależy od klasy drogi, długości odcinka, liczby osi i klasy emisji pojazdu. Jeżeli brak jest odpowiednich dokumentów stwierdzających klasę emisji (odpowiednie zaświadczenia i dokumenty przedkłada się przy pierwszym doładowaniu urządzenia), pojazd zostanie zakwalifikowany do klasy Euro 2.

Tabela opłat myta obowiązująca w 2012 roku

Stawki myta dla samochodów ciężarowych [CZK/km] pozostałe dni w tygodniu									
2012	Klasa emisji Euro 0-II			Klasa emisji Euro III-IV			Klasa emisji Euro V+		
	Liczba osi								
	2	3	4	2	3	4	2	3	4
Autostrady + drogi szybkiego ruchu	3,34	5,67	8,24	2,61	4,45	6,44	1,67	2,85	4,12
Drogi I klasy	1,58	2,74	3,92	1,23	2,14	3,06	0,79	1,37	1,96
Stawki myta dla samochodów ciężarowych [CZK/km] piątek od 15.00 do 21.00									
2012	Klasa emisji Euro 0-II			Klasa emisji Euro III-IV			Klasa emisji Euro V+		
	Liczba osi								
	2	3	4	2	3	4	2	3	4
Autostrady + drogi szybkiego ruchu	4,24	8,10	11,76	3,31	6,35	9,19	2,12	4,06	5,88
Drogi I klasy	2,00	3,92	5,60	1,56	3,06	4,38	1,00	1,96	2,80

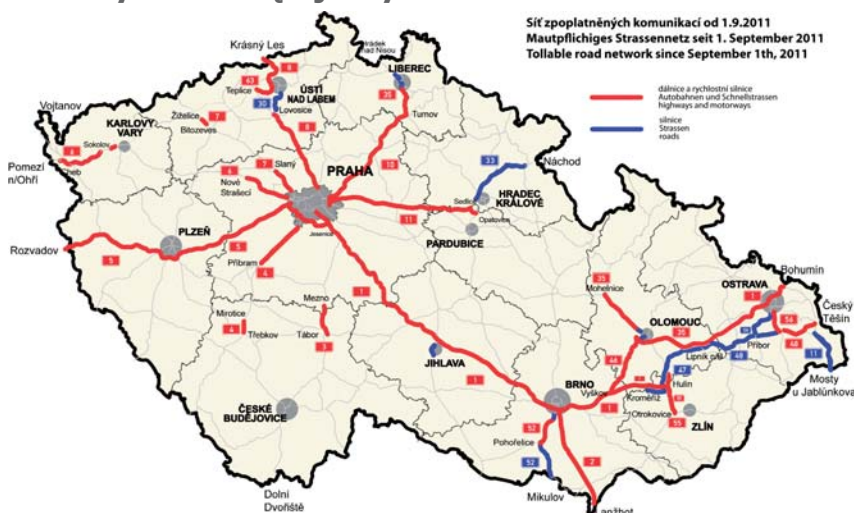
Stawki myta dla autobusów [CZK/KM]

2012	Klasa emisji Euro 0-II	Klasa emisji Euro III-IV	Klasa emisji Euro V+
Autostrady + drogi szybkiego ruchu	1,38	1,00	0,80

Ważne linki dotyczące myta prowadzone również w języku polskim:

- www.mytocz.cz
- www.premid.cz

Mapa autostrad, dróg ekspresowych oraz dróg I klasy, na których obowiązuje myto

Uwaga:

Obowiązuje zakaz ruchu samochodów ciężarowych powyżej 7,5 t oraz pojazdów powyżej 3,5 t z przyczepą po autostradach, drogach szybkiego ruchu oraz drogach 1 kategorii w niedzielę i święta – cały rok w godz. od 13:00 do 22:00 oraz dodatkowo w okresie letnim od 1 lipca do 31 sierpnia – w piątki w godz. od 17:00 do 21:00 oraz soboty w godz. od 7:00 do 13:00.

Więcej informacji na temat poruszania się po autostradach i drogach szybkiego ruchu dostępnych jest na stronie internetowej www.ceskedalnice.cz.

TRANSPORT KOLEJOWY

Infrastruktura kolejowa w Republice Czeskiej należy do najgęstszych w krajach Unii Europejskiej (122 kilometry na tysiąc kilometrów kwadratowych powierzchni kraju). Ogółem sieć kolejowa liczy ponad 9,6 tys. km, z czego ponad 3 tys. km jest zelektryfikowanych.

TRANSPORT LOTNICZY

W Republice Czeskiej znajdują się 4 lotniska o znaczeniu międzynarodowym: w Pradze (rocznie ok. 12 mln podróży), Brnie (ok. 400 tys.), Ostrawie (ok. 280 tys.) i Karlowych Warach (ok. 70 tys.).

TELEFONY ALARMOWE

Europejski Numer Alarmowy	112
Pogotowie Ratunkowe	155
Straż Pożarna	150
Policja Państwowa	158
Straż Miejska (policja municypalna)	156
Informacja o nr telefonicznych w RCz	1180
Informacja o nr telefonicznych za granicą	1181
Informacja kolejowa	221111122
.....	840112113
Informacja autobusowa (krajowa i międzynarodowa)	12999
Informacja lotnicza (ČSA)	239007007
.....	800310310

RYS HISTORYCZNY

Na początku ubiegłego stulecia terytorium dzisiejszej Republiki Czeskiej stanowiło jedną z najbardziej uprzemysłowionych części Europy. Po powstaniu samodzielnego państwa w 1918 roku, Czechosłowacja została zakwalifikowana do pierwszej dwudziestki najbardziej gospodarczo rozwiniętych państw świata.

Po II Wojnie Światowej, w wyniku społecznych przeobrażeń związanych z tworzeniem się ustroju socjalistycznego, doszło do radykalnych zmian w gospodarce. Wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe zostały upaństwowione, a gospodarka wolnorynkowa przekształciła się w gospodarkę sterowaną centralnie. Główny nacisk kładziono na rozwój przemysłu ciężkiego nastawionego na eksploatację surowców, hamując równocześnie rozwój tradycyjnych gałęzi gospodarki, takich jak przemysł szklarski, spożywczy czy tekstylny. Taki model gospodarki doprowadził do utraty zdolności konkurencyjnych oraz do wysokiego obciążenia ekologicznego kraju.

Po upadku władz komunistycznych w 1989 roku, gospodarka czeska znajdowała się znowu na starcie, jej dawni konkurenci, których ominął socjalizm, byli daleko z przodu w rozwoju gospodarczym. W nad-

chodzących latach musiano wprowadzić szereg prorynkowych reform ekonomicznych. W ramach restytucji majątkowych zwrócono niektóre przedsiębiorstwa oraz majątki ich pierwotnym właścicielom. W ramach tzw. „prywatyzacji kuponowej” duża część firm państwowych została skomercjalizowana, przeważnie w formie spółek akcyjnych. Niektóre znaczące przedsiębiorstwa zostały sprzedane inwestorom zagranicznym (Škoda Auto, Pilzneńskie Browary), a inne czeskim przedsiębiorcom (Škoda Pilzno, ČKD).

Współcześnie Republika Czeska sukcesywnie i skutecznie nadrabia opóźnienia wynikające z rozwoju historycznego.

ROZWÓJ GOSPODARCZY

Wyższa dynamika wzrostu gospodarczego w latach 2005 – 2007 w porównaniu ze średnią w Unii Europejskiej, przyczyniła się do wzmocnienia międzynarodowej pozycji gospodarczej tego kraju. Czeski PKB „per capita” (według parytetu siły nabywczej) od 2007 roku utrzymuje się na poziomie 80% średniej UE-27. Wzrost gospodarczy w 2008 roku charakteryzował się jednak znacznie wolniejszym tempem niż w latach poprzednich. PKB w stosunku do 2007 roku był wyższy już tylko o 3,1%. W 2009 roku z powodu globalnego kryzysu gospodarczego w Republice Czeskiej odnotowano załamanie tempa rozwoju gospodarczego i spadek wartości PKB o 4,7%. W 2010 r. dzięki rosnącemu popytowi zagranicznemu, gospodarka czeska zaczyna odrabiać straty i odnotowuje niewielki wzrost na poziomie 2,7%. Spadek popytu nadal jednak utrzymuje się w sektorze budowlanym, a od drugiej połowy 2010 r. również w sektorze rolnym. Negatywny wpływ na wzrost PKB ma obecnie także redukcja wydatków budżetowych na infrastrukturę drogową oraz inwestycje środowiskowe.

W 2011 roku PKB Republiki Czeskiej rośnie podobnym tempem jak w roku poprzednim. W pierwszym półroczu jego wzrost wyniósł 2,1%. W trzecim kwartale wzrost był wolniejszy i wg szacunków CSU wyniósł 1,5%. Głównym źródłem wzrostu, podobnie jak w 2010 roku, jest popyt zagraniczny. Po stronie podaży pozytywnie na rozwój ekonomiczny wpływa przemysł przetwórczy, który pomimo lekkiego międzyrocznego spowolnienia najbardziej przyczynia się do ogólnego wzrostu gospodarczego tego kraju. W odwrotnym kierunku działa spadek wartości dodanej brutto w rolnictwie, budownictwie oraz w usługach handlowych i niehandlowych.

PKB Republiki Czeskiej

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 I-VI
Wzrost w % (c.s.)	4,7	6,8	7,0	5,7	3,1	-4,7	2,7	2,1

Źródło: Czeski Urząd Statystyczny

W strukturze sektorowej czeskiej gospodarki, dominującą rolę odgrywa przemysł (głównie przetwórczy). Jego udział w ogólnej wartości dodanej brutto wynosi obecnie 32%. Udział rolnictwa kształtuje się na poziomie 3%, a budownictwa na poziomie 6,5%. W przemyśle przetwórczym najszybciej rozwijają się sektory wytwarzające wysoką wartość dodaną, takie jak: produkcja środków transportu, maszyn i urządzeń, a wraz z nimi ich kluczowi poddostawcy (przemysł gumowy i produkcja tworzyw sztucznych).

PRZEMYSŁ

W wyniku globalnego kryzysu gospodarczego, **produkcja przemysłowa w Republice Czeskiej w 2009 roku obniżyła się międzyrocznie o 13,6%**. Znaczący spadek odnotowano w produkcji maszyn i urządzeń (o 28,3%), podstawowych wyrobów hutniczych (o 27,5%) wyrobów i konstrukcji metalowych (o 24,6%) oraz w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 10,9%). Wzrost odnotowano jedynie w produkcji artykułów spożywczych (o 2,4%).

W 2010 roku produkcja przemysłowa ponownie wzrasta (**ogółem o 10,3%**), a jej **największy przyrost odnotowuje się** w produkcji komputerów, aparatów i urządzeń elektronicznych i optycznych (o 26,1%), samochodów osobowych, przyczep i naczep (o 22,7%) oraz podstawowych wyrobów hutniczych i odlewniczych (o 21,8%). Natomiast spadek ma miejsce w produkcji mebli (o 6,21%), odzieży (o 3,9%) oraz w produkcji pozostałych wyrobów mineralnych (o 1,3%).

W 2011 r. tempo wzrostu produkcji przemysłowej utrzymuje się na poziomie roku poprzedniego. Za pierwsze półrocze 2011 roku, wartość produkcji przemysłowej wzrosła międzyrocznie o 10,8%, W trzecim kwartale odnotowuje się niższe tempo wzrostu na poziomie 4,2%. Ogółem za pierwsze trzy kwartały 2011 roku wzrost produkcji przemysłowej w Republice Czeskiej wyniósł 9,3%. Największy udział w ogól-

nym wzroście przemysłu w tym okresie miał wzrost w produkcji samochodów osobowych, przyczep i nacze (o 23,5%), pozostałych środków transportu (o 19,9%), maszyn i urządzeń (o 13,5%) oraz wyrobów z tworzyw sztucznych i gumy (o 12,0%). Największy spadek odnotowano w produkcji komputerów, urządzeń elektronicznych i optycznych (o 4,7%), w produkcji i dystrybucji energii elektrycznej, gazu i ciepła (o 4,7%) oraz w produkcji wyrobów spożywczych (o 4,2%).

Produkcja przemysłowa Republiki Czeskiej

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 I-IX
Dynamika w % (c.s.)	110,4	103,9	108,3	110,6	98,2	86,4	110,3	109,3

Źródło: Czeski Urząd Statystyczny

BEZPOŚREDNIE INWESTYCJE ZAGRANICZNE

Pozytywny rozwój czeskiej gospodarki jest ściśle związany z **napływem bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ)**. W 2007 roku ich wartość roczna przekroczyła 7 mld EUR; w roku 2008 obniżyła się do poziomu 4 mld EUR, a w roku 2009 do 2 mld EUR. W odniesieniu do niektórych krajów (np. Irlandia, Niemcy, Grecja, Włochy, Węgry, Wielka Brytania) w 2009 roku doszło nawet do redukcji kapitału inwestycyjnego.

Od 2010 roku odnotowuje się ponownie wysoką dynamikę napływu inwestycji do Republiki Czeskiej. Ich wartość w 2010 roku przekroczyła 5 mld EUR, a w pierwszym półroczu 2011 roku 2,6 mld EUR.

Pozytywnie ocenić należy strukturę BIZ w Czechach, gdzie dominują inwestycje w sektorach i branżach generujących wyższą wartość dodaną. Ponad połowę kapitału zagranicznego ulokowano w sektorze usług (54%); w tym 20,4% w pośrednictwie finansowym, 16,2% w branży nieruchomości i usług dla przedsiębiorstw oraz 9,9% w sektorze handlu. W przemyśle przetwórczym ulokowano 34,3% inwestycji ogółem; z tego 8,5% w produkcji pojazdów samochodowych, 4,4% w przemyśle petrochemicznym oraz 3,5% w produkcji hutniczej.

Prawie 90% BIZ pochodzi z krajów UE-27. Najwięcej kapitału inwestycyjnego napłynęło z Niemiec (30%), Austrii

(12%), Luksemburgu (7%), Francji (6%) oraz Belgii i Hiszpanii (po 4%). Spoza UE najwięcej w Czechach zainwestowali przedsiębiorcy ze Szwajcarii (5%), USA (3%) oraz Japonii (1%).

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Republice Czeskiej (w mld EUR)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 I-VI
Napływ	4,0	9,4	4,3	7,6	4,4	2,1	5,1	2,6
Wartość skumulowana	45,0	51,4	60,6	76,3	81,3	83,4	88,5	91,1
Źródło: Czeski Bank Narodowy								

BEZROBOCIE

Od przystąpienia RCz do UE aż do 2008 roku odnotowywano spadek bezrobocia. Załamanie gospodarcze w 2009 roku spowodowało wzrost bezrobocia do 8,0%, a w 2010 roku do 9,0%. W 2011 roku stopa bezrobocia waha się w granicach od 8 do 9%.

Na koniec października 2011 roku w Republice Czeskiej bez pracy było 470,6 tys. osób, tj. o 4,5 tys. mniej niż na koniec września br. oraz o 24,5 tys. mniej niż na koniec października 2010 roku. **Stopa rejestrowanego bezrobocia na koniec października 2011 r. wyniosła 7,9%.** Wśród mężczyzn stopa bezrobocia wyniosła 6,7 %, a wśród kobiet 9,5%.

Największe bezrobocie utrzymywało się w powiatach: Most (15,0%), Bruntal (14,3%), Decin (13,1%) oraz Karvina (12,9%). Najniższe w powiatach miasta Pragi (3,3% – 4,0%), Prachatice (4,5%), Mlada Boleslav (4,6%) oraz Rychnov nad Kneznou (4,8%).

W ewidencji czeskich Urzędów Pracy na 31 października 2011 roku, było 38.732 wolnych miejsc pracy. Na jedno wolne miejsce przypadało średnio 12,2 bezrobotnych, z tego najwięcej w powiatach: Decin (42,5), Bruntal (35,7), Jeseník (33,8), Teplice (33,1), Třebíč (32,9) oraz Kromeriz (31,5).

Zasiłek dla bezrobotnych w październiku br. wypłacono 101.787 osobom ubiegającym się o zatrudnienie, tj. 21,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (we wrześniu 2011 – 21,3%, w październiku 2010 – 7,7%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w Republice Czeskiej (średnio za dany okres)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 I-IX
Stopa bezrobocia w %	9,2	9,0	8,1	6,6	5,4	8,0	9,0	8,6

Źródło: Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych RCz

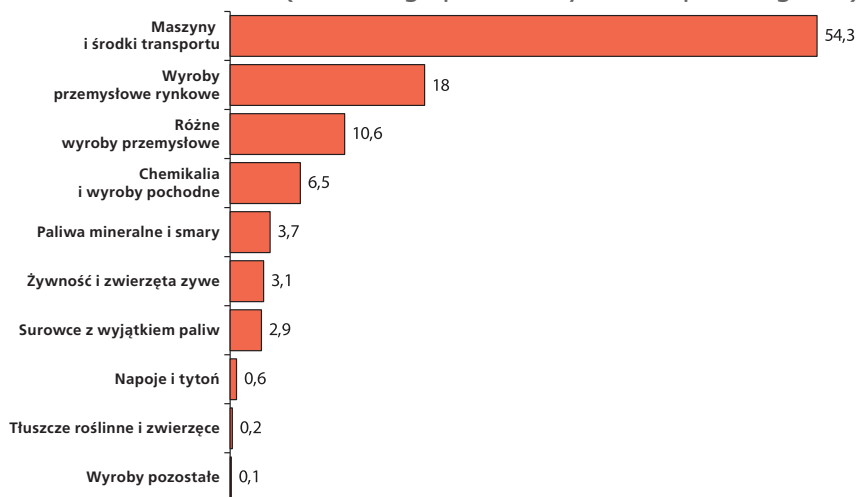
HANDEL ZAGRANICZNY

Dla gospodarki czeskiej duże znaczenie ma handel zagraniczny. Republika Czeska ma jedną z najbardziej otwartych gospodarek w Europie. Od 2005 roku eksport towarów i usług przeważa nad ich importem. Dodatnie saldo handlu zagranicznego uzyskiwane jest głównie dzięki nadwyżce w eksporcie towarów przemysłu maszynowego i środków transportu. Natomiast deficyt odnotowywany jest głównie w handlu produktami mineralnymi (paliwa napędowe), przemysłu chemicznego oraz artykułami rolno – spożywczymi.

Kluczowe znaczenie w handlu zagranicznym Republiki Czeskiej ma wymiana z krajami UE, która stanowi obecnie ok. 80% obrotów towarowych. Do najważniejszych partnerów handlowych Republiki Czeskiej z krajów członkowskich UE należą: Niemcy, Słowacja, Polska, Francja, Włochy, Austria, Niderlandy, Wielka Brytania oraz Węgry. Udział tych krajów w czeskim eksporcie ogółem stanowi ok. 70%, a w imporcie ok. 60%.

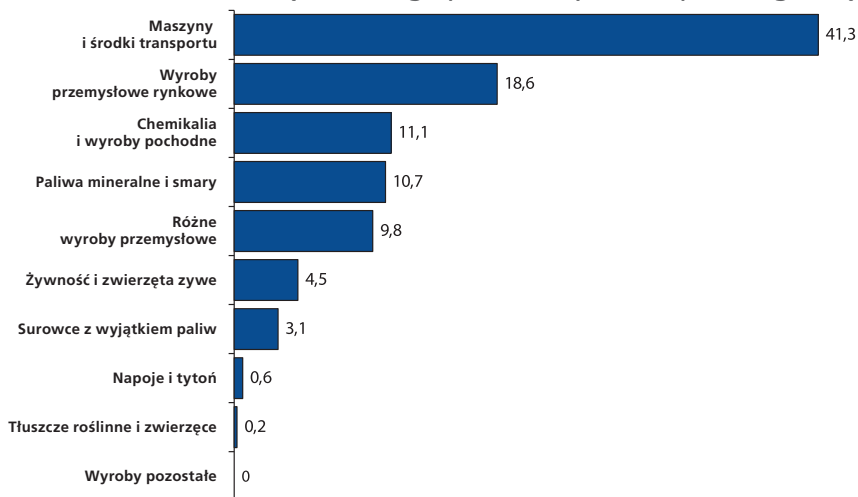
Jeszcze na początku lat dziewięćdziesiątych w dużej mierze eksportowano surowce i półprodukty, dziś główny trzon eksportu stanowią wyroby przemysłu maszynowego. Maszyny i sprzęt transportowy stanowi obecnie prawie 55% eksportu, podczas gdy w połowie lat dziewięćdziesiątych wynosił zaledwie 30%. Zamiast wyrobów gotowych obecnie importowane są głównie surowce mineralne, w szczególności ropa naftowa i gaz ziemny, których zasobami Republika Czeska nie dysponuje, a które są przetwarzane na jej terytorium.

Struktura towarowa czeskiego eksportu w okresie styczeń-wrzesień 2011 roku (udział % grup towarowych w eksporcie ogółem)

Źródło: Czeski Urząd Statystyczny

Struktura towarowa czeskiego importu w okresie styczeń-wrzesień 2011 roku (udział % grup towarowych w imporcie ogółem)

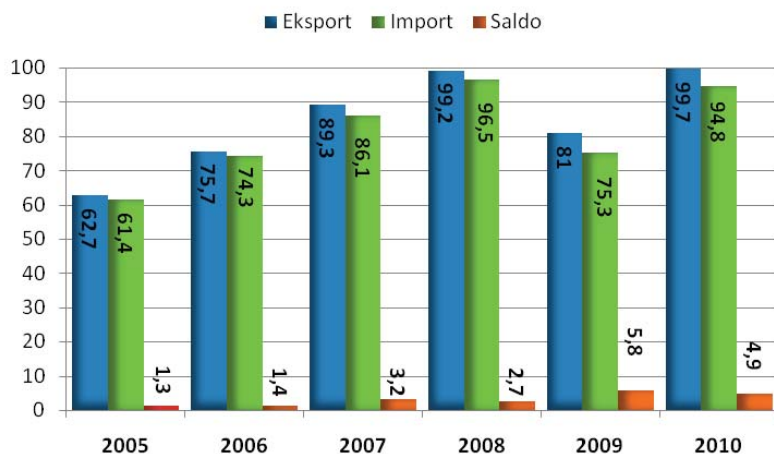
Źródło: Czeski Urząd Statystyczny

Po wysokiej dynamice obrotów handlowych w latach 2004 -2008, w 2009 r. odnotowano znaczący spadek dynamiki wymiany handlowej. Czeski eksport, w stosunku do roku poprzedniego obniżył się o 18,9%, a import o 22,7%. W ogólnym spadku obrotów (o 40,6 mld EUR) udział eksportu wyniósł 46,3%, a importu 53,9%.

W strukturze terytorialnej czeskiego handlu zagranicznego odnotowano spadek eksportu i importu zarówno w stosunku do krajów UE (odpowiednio o 18,1% i 22%), jak też łącznie w stosunku do pozostałych krajów (o 23% i 24,4%). Wzrost wartości eksportu miał miejsce jedynie w stosunku do rozwijających się krajów Ameryki (o 20%) i Afryki (o 12,7%).

W 2010 roku obroty handlowe nabrały ponownego rozmachu i międzyrocznie wzrosły o 24,4%. Czeski eksport był wyższy o 23,2%, a import o 25,9%. Dodatni bilans handlowy obniżył się w porównaniu z rokiem poprzednim o 13,3% i wyniósł 4,9 mld EUR.

Handel zagraniczny Republiki Czeskiej w latach 2005 – 2010 (w mld EUR)

Źródło: Czeski Urząd Statystyczny

W okresie od stycznia do września 2011 roku **obroty handlu zagranicznego** Republiki Czeskiej w stosunku międzyrocznym **wzrosły o 18,8%**. Eksport był wyższy o 19,5% i wyniósł 86,8 mld EUR, a import o 18,0% i wyniósł 81,3 mld EUR. Nadwyżka handlowa RCz międzyrocznie wzrosła o 1,7 mld EUR i wyniosła 5,6 mld EUR.

Największy wpływ na wzrost dodatniego salda wymiany handlowej w omawianym okresie, miał wzrost nadwyżki w grupie maszyn i środków transportu (o 3.545 mln EUR), w grupie różnych wyrobów przemysłowych (o 323 mln EUR) oraz w grupie wyrobów przemysłowych rynkowych (o 270 mln EUR). Deficyt pogłębił się w grupie paliw mineralnych i smarów (o 1.311 mln EUR) oraz w grupie chemikaliów i wyrobów pochodnych (o 652 mln EUR). W grupie surowców z wyjątkiem paliw, zeszłoroczna nadwyżka obniżyła się o 380 mln EUR, a w grupie żywności i zwierząt żywych odnotowano spadek ujemnego salda o 101 mln EUR.

Obroty handlu zagranicznego Republiki Czeskiej w okresie styczeń – wrzesień 2010/2011 (w mln)

Wyszczególnienie	STYCZEŃ – WRZESIEŃ 2010			STYCZEŃ – WRZESIEŃ 2011			DYNAMIKA W %	
	Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import	Saldo	eksportu	importu
CZK	1 848 895	1 751 282	97 613	2 115 990	1 980 261	135 729	114,4	113,1
EUR	72 693	68 880	3 813	86 852	81 285	5 567	119,5	118,0
USD	95 409	90 316	5 093	122 144	114 349	7 795	128,0	126,6
Źródło: Czeski Urząd Statystyczny								

W okresie od stycznia do września 2011 roku, **czeski eksport** odnotował wzrost wartości we wszystkich grupach towarowych wg klasyfikacji SITC, za wyjątkiem tłuszczów roślinnych i zwierzęcych. Największy wzrost miał miejsce w grupie maszyn i środków transportu (o 7.765 mln EUR, tj. o 19,7%) oraz w grupie wyrobów przemysłowych rynkowych (o 2.883 mln EUR, tj. o 22,6%), następnie w grupie różnych wyrobów przemysłowych (o 1.177 mln EUR, tj. o 14,7%), w grupie chemikaliów i wyrobów pochodnych (o 824 mln EUR, tj. o 17,2%), w grupie paliw mineralnych i smarów (o 663 mln EUR, tj. o 25,7%), w grupie żywności i zwierząt żywych (o 531 mln EUR, tj. o 24,6%) oraz grupie surowców z wyjątkiem paliw (o 283 mln EUR, tj. o 12,5%).

W imporcie największy wzrost miał miejsce w grupie maszyn i środków transportu (o 4.220 mln EUR, tj. o 14,4%) oraz w grupie wyrobów przemysłowych rynkowych (o 2.613 mln EUR, tj. o 20,9%), następnie w grupie paliw mineralnych i smarów (o 1.975 mln EUR,

tj. o 29,5%), w grupie chemikaliów i wyrobów pochodnych (o 1.476 mln EUR, tj. o 19,6%) oraz w grupie różnych wyrobów przemysłowych (o 853 mln EUR, tj. o 12,0%).

Głównymi pozycjami czeskiego eksportu w omawianym okresie były samochody osobowe (9,5% eksportu ogółem) oraz części i akcesoria samochodowe (6,5%), następnie urządzenia do automatycznego przetwarzania danych (6,2%), aparaty i urządzenia telefoniczne (2,1%), monitory, projektory i odbiorniki telewizyjne (2,0%), druty i kable izolowane (1,6%), nowe opony samochodowe (1,4%), obwody elektryczne zabezpieczające (1,2%), meble do siedzenia (1,2%) oraz energia elektryczna (1,2%). Na ww. 10 grup towarowych przypadało 33% czeskiego eksportu ogółem, a ich łączna wartość była międzyrocznie wyższa o 21,3%.

W imporcie największą grupę wyrobów stanowiły urządzenia do automatycznego przetwarzania danych (4,7%) oraz części i akcesoria samochodowe (4,5%), następnie ropa naftowa (3,9%), gaz ziemny (3,3%), leki (2,2%), części i akcesoria do drukarek i komputerów (2,1%), aparaty i urządzenia telefoniczne (2,0%), samochody osobowe (1,8%), elektryczne układy scalone (1,7%) oraz części urządzeń do transmisji dźwięku i obrazu (1,6%). Na ww. 10 grup towarowych przypadało 28% czeskiego importu ogółem, a ich łączna wartość była międzyrocznie wyższa o 14,3%.

Największą nadwyżkę handlową w omawianym okresie Republika Czeska uzyskała w handlu z Niemcami (7.187 mln EUR), Słowacją (3.166 mln EUR), Wielką Brytanią (2.467 mln EUR), Francją (2.110 mln EUR) oraz Austrią (1.370 mln EUR), a największy deficyt w handlu z Chinami (-9.056 mln EUR), Rosją (-1.973 mln EUR), Japonią (-1.369 mln EUR), Koreą Południową (-1.072 mln EUR), Azerbejdżanem (-803 mln EUR), Tajlandią (-699 mln EUR) oraz Malezją (-615 mln EUR).

PROGNOZA ROZWOJU CZESKIEJ GOSPODARKI

Według prognozy opracowanej przez Ministerstwo Finansów RCz (wrzesień 2011) wzrost gospodarczy w Republice Czeskiej w 2012 roku wyniesie 1,0%. Wcześniejsze szacunki zakładały wzrost na poziomie 2,5%. Analitycy uważają prognozy MF za optymistyczne i przewidują wzrost na poziomie 0,7%. Izba Gospodarcza RCz zakłada, że wzrost w 2012 roku nie przekroczy 0,8% i obawia się wstrzymania

Wykaz największych partnerów handlowych Republiki Czeskiej w eksporcie w 2010 roku

Lp.	Kraj eksportu	Wartość w tys. EUR	Udział w %	Dynamika w %
	Czeski eksport ogółem	99 745 000	100	123,2
1	Niemcy	31 818 029	31,9	121,0
2	Słowacja	8 743 992	8,8	123,4
3	Polska	6 146 171	6,2	131,8
4	Francja	5 359 119	5,4	115,3
5	Wielka Brytania	4 840 869	4,9	120,6
6	Austria	4 684 027	4,7	123,6
7	Włochy	4 431 980	4,4	124,1
8	Niderlandy	3 802 929	3,8	120,7
9	Rosja	2 675 558	2,7	142,5
10	Belgia	2 459 517	2,5	117,5
11	Hiszpania	2 383 703	2,4	123,8
12	Węgry	2 304 411	2,3	111,4
13	USA	1 752 592	1,8	135,2
14	Szwajcaria	1 656 063	1,7	127,7
15	Szwecja	1 631 906	1,6	129,7
16	Rumunia	1 133 618	1,1	123,5
17	Chiny	917 915	0,9	152,5
18	Dania	792 414	0,8	135,1
19	Turcja	786 107	0,8	129,1
20	Ukraina	707 967	0,7	130,7
	Razem	89 028 887	89,3	130,7

Źródło: Czeski Urząd Statystyczny

Wykaz największych partnerów handlowych Republiki Czeskiej w imporcie w 2010 roku

Lp.	Kraj eksportu	Wartość w tys. EUR	Udział w %	Dynamika w %
	Czeski eksport ogółem	94 832 000	100	125,9
1	Niemcy	24 205 979	25,5	120,8
2	Chiny	11 571 929	12,2	152,8
3	Polska	6 085 115	6,4	126,7
4	Rosja	5 134 466	5,4	132,4
5	Słowacja	4 898 810	5,2	119,0
6	Włochy	3 707 575	3,9	113,6
7	Austria	3 201 747	3,4	116,6
8	Francja	3 130 327	3,3	107,8
9	Niderlandy	3 066 361	3,2	120,8
10	Japonia	2 314 361	2,4	98,0
11	USA	2 110 416	2,2	133,4
12	Węgry	2 062 844	2,2	119,9
13	Wielka Brytania	1 910 078	2,0	117,4
14	Belgia	1 720 756	1,8	110,2
15	Hiszpania	1 695 682	1,8	118,2
16	Korea Poł.	1 522 853	1,6	151,4
17	Tajlandia	1 199 814	1,3	143,4
18	Szwajcaria	1 009 768	1,1	112,9
19	Tajwan	955 797	1,0	141,3
20	Azerbejdżan	905 737	1,0	185,3
	Razem	82 410 415	86,9	185,3

Źródło: Czeski Urząd Statystyczny

STRUKTURA TOWAROWA CZESKIEJ WYMIANY HANDLOWEJ W OKRESIE STYCZEŃ – WRZESIEŃ 2011 ROKU

(w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, w mln EUR)

Grupa SITC	WYSZCZEGÓLNIENIE	CZESKI EKSPORT				
		I – IX 2010		I – IX 2011		Dynamika 2011/2010
		Wartość	Udział w %	Wartość	Udział w %	
	Ogółem w tym:	72 693,2	100,0	86 851,6	100,0	119,5
0	Żywność i zwierzęta żywe	2 160,9	3,0	2 691,5	3,1	124,6
1	Napoje i tytoń	506,4	0,7	528,2	0,6	104,3
2	Surowce z wyjątkiem paliw	2 259,4	3,1	2 542,7	2,9	112,5
3	Paliwa mineralne i smary	2 578,4	3,5	3 241,7	3,7	125,7
4	Tłuszcze roślinne i zwierzęce	144,9	0,2	131,6	0,2	90,8
5	Chemikalia i wyroby pochodne	4 806,9	6,6	5 631,3	6,5	117,2
6	Wyroby przemysłowe rynkowe	12 745,7	17,5	15 628,9	18,0	122,6
7	Maszyny i środki transportu	39 397,0	54,2	47 161,7	54,3	119,7
8	Różne wyroby przemysłowe	8 011,1	11,0	9 188,0	10,6	114,7
9	Wyroby pozostałe	82,5	0,1	106,0	0,1	128,50
Źródło: Czeski Urząd Statystyczny						

CZESKI IMPORT					Saldo I – IX 2010	Saldo I – IX 2011
I – IX 2010		I – IX 2011		Dynamika 2011/2010		
Wartość	Udział w %	Wartość	Udział w %			
68 880,0	100,0	81 284,5	100,0	118,0	3 813,2	5 567,1
3 233,4	4,7	3 663,4	4,5	113,3	-1 072,5	-971,9
406,6	0,6	476,5	0,6	117,2	99,8	51,7
1 875,6	2,7	2 539,3	3,1	135,4	383,8	3,4
6 684,0	9,7	8 658,8	10,7	129,5	-4 105,6	-5 417,1
120,5	0,2	169,6	0,2	140,7	24,4	-38,0
7 545,3	11,0	9 021,5	11,1	119,6	-2 738,4	-3 390,2
12 492,4	18,1	15 105,9	18,6	120,9	253,3	523,0
29 315,0	42,6	33 534,9	41,3	114,4	10 082,0	13 626,8
7 108,7	10,3	7 962,2	9,8	112,0	902,4	1 225,8
98,5	0,0	152,4	0,0	154,7	-16,0	-46,4

Źródło: Czeski Urząd Statystyczny

finansowania sektora przedsiębiorstw przez banki, co dodatkowo pogorszyłoby sytuację gospodarczą.

Nowa prognoza gospodarcza Ministerstwa Finansów na lata 2013 i 2014 przewiduje wzrost czeskiego PKB odpowiednio o 2,0% i o 3,3%, przy czym dane z lipca 2011 r. zakładały wzrost o 3,3% w 2013 r. i blisko 4% w 2014 r.

Gorsze prognozy MF dotyczą również konsumpcji indywidualnej. Podczas gdy wcześniejsze szacunki MF zakładały wzrost o 2% w 2012 r., aktualnie na lata 2012-2013 przewidywany jest spadek, spowodowany m.in. obniżeniem wynagrodzeń w sektorze publicznym i obawami z kryzysu zadłużenia w strefie euro.

Aktualne prognozy MF (w nawiasach prognozy z lipca 2011 r.):

Wyszczególnienie	2010	2011 (aktualna prognoza)	2012 (aktualna prognoza)
PKB	2,3%	2,1% (2,5%)	1,0% (2,5%)
Średnia stopa inflacji	1,5%	1,9% (2,3%)	3,2% (3,5%)
Konsumpcja indywidualna	0,2%	-0,6% (0,5%)	-0,5% (2,0%)
Stopa bezrobocia	7,3%	6,9% (6,7%)	6,9% (6,4%)
Źródło: Ministerstwo Finansów RCz			

MF zakłada, że deficyt finansów publicznych w 2012 r. spadnie do 3,2%, a dług publiczny do nie przekroczy 45% PKB (w 2010 roku wyniósł on 37,6%). Pomimo spodziewanego wzrostu długu publicznego, RCz nadal spełnia kryteria z Maastricht, zgodnie z którymi zadłużenie publiczne nie może przekroczyć 60% PKB.

WSPÓŁPRACA HANDLOWA

Republika Czeska jest jednym z najważniejszych partnerów gospodarczych Polski. **W 2010 r. zajmowała 4 pozycję pod względem udziału w eksporcie naszego kraju (6,0%);** po Niemczech (26,1%), Francji (6,8%), Wielkiej Brytanii (6,3%), a przed Włochami (5,9 %), Niemcami (4,4%) i Rosją (4,2) oraz 6 w imporcie (3,8%) po Niemczech (21,9%), Rosji (10,2%), Chinach (9,4%), Włoszech (5,7%) i Francji (4,3%).

Bardzo ważne miejsce ma Polska w obrotach handlu zagranicznego Republiki Czeskiej. W 2010 roku **Polska była trzecim partnerem handlowym Republiki Czeskiej pod względem importu** (udział 6,4%) po Niemczech (25,5%) i Chinach (12,2%), a przed Rosją (5,4%), Słowacją (5,2%), Włochami (3,9%), Austrią (3,4%) i Francją (3,3%) oraz trzecim pod względem eksportu (6,2%) po Niemczech (31,9%) i Słowacji (8,8%), a przed Francją (5,4%), Wielką Brytanią (4,9%), Austrią (4,7%) i Włochami (4,4%).

W 2009 r. z powodu panującego kryzysu gospodarczego, w Republice Czeskiej odnotowano głęboki spadek obrotów handlowych. Międzyroczny spadek wartości eksportu tego kraju wyniósł 18,1%, a importu 22,7%. Na podobnym niższym poziomie kształtowały się również polsko-czeskie obroty handlowe. Polski eksport do tego kraju obniżył się o 13,3%, a im-

port o 23,5%. W 2010 roku odnotowuje się ponowny wzrost obrotów handlowych. Polski eksport do tego kraju międzyrocznie wzrasta o 25,4%, a import o 30,7%. Dynamika dodatniego salda jest stosunkowo niższa i wynosi 114%, ale warto podkreślić, że jest to trzecia najwyższa nadwyżka handlowa dla Polski po Wielkiej Brytanii i Francji.

Obroty handlu zagranicznego Polski z Czechami w latach 2003-2011 (w mln. EUR)

Rok	Obroty	Eksport	Import	Saldo	Dynamika w %		
					obrotów	eksportu	importu
2003	3 978,7	1 918,6	2 060,1	-141,5	x	x	x
2004	5 163,2	2 580,9	2 582,3	-1,4	129,8	134,5	125,3
2005	6 133,2	3 245,4	2 887,8	357,6	118,8	125,7	111,8
2006	8 389,8	4 872,7	3 517,1	1 355,6	136,8	150,1	121,8
2007	9 807,3	5 641,9	4 165,4	1 476,5	116,9	115,8	118,4
2008	11 704,3	6 630,7	5 073,6	1 557,1	119,3	117,5	121,8
2009	9 627,7	5 745,4	3 882,3	1 863,1	82,3	86,6	76,5
2010	12 276,5	7 202,3	5 074,2	2 128,1	127,5	125,4	130,7
I-IX 2011	10 484,0	6 265,2	4 218,8	2 046,4	117,5	118,6	115,9

Źródło: Główny Urząd Statystyczny/MG

W pierwszych trzech kwartałach 2011 roku odnotowuje się wzrost wzajemnych obrotów handlowych o 17,5%, przy czym (w odróżnieniu od roku poprzedniego) dynamika eksportu przewyższa dynamikę importu z tego kraju, co sprzyja dalszemu wzrostowi nadwyżki handlowej Polski oraz umacnia pozycję Republiki Czeskiej w rankingu najważniejszych rynków eksportowych. **Udział Republiki Czeskiej w polskim eksporcie ogółem po trzech kwartałach 2011 roku wyniósł 6,2% co daje temu krajowi 3 pozycję wśród największych odbiorców polskiego eksportu po Niemczech i Wielkiej Brytanii.**

W polskim eksporcie do Czech dominują wyroby wysokoprzetworzone. Największy udział w eksporcie mają wyroby przemysłu elektromaszynowego (27,4%), głównie urządzenia mechaniczne i elektryczne do rejestracji i odbioru dźwięku i obrazu (16%) oraz pojazdy samochodowe

(8,5%), jak również wyroby metalurgiczne (19,8%), głównie wyroby z żelaza, stali i miedzi. Kolejne pozycje w polskim eksporcie do tego kraju zajmują wyroby chemiczne (14,0%), produkty mineralne oraz artykuły rolno-spożywcze (po 12%). Ta ostatnia grupa od kilku lat wykazuje dynamiczny wzrost, zwłaszcza w zakresie polskiego eksportu wyrobów mięsnych, serów i twarogów, jak również owoców i warzyw. W handlu artykułami rolno-spożywczymi Polska uzyskuje drugą największą nadwyżkę handlową z tym krajem zaraz po wyrobach metalurgicznych.

W imporcie z Czech największy udział mają wyroby przemysłu elektromaszynowego (33,8%) głównie pojazdy samochodowe i urządzenia elektryczne do odbioru i rejestracji obrazu i dźwięku, następnie wyroby przemysłu chemicznego (18,9%) oraz wyroby metalurgiczne (18,8%). Mniejszy udział w polskim imporcie z Czech mają produkty mineralne (9,5%) oraz wyroby rolno-spożywcze (7,4%).

Polski eksport do Republiki Czeskiej według grup towarowych (w mln EUR)

Lp.	Nazwa grupy towarowej	2007	2008	2009	2010	Udział 2010
	Ogółem	5 641,9	6 630,7	5 745,4	7 202,4	100,00
1	Wyroby przemysłu elektromaszynowego	1 430,8	1 772,5	1 738,3	1 974,5	27,41
2	Wyroby metalurgiczne	1 125,0	1 249,5	816,3	1 426,5	19,81
3	Wyroby przemysłu chemicznego	768,5	919,8	759,4	1 008,4	14,00
4	Produkty mineralne	762,6	823,3	698,9	834,0	11,58
5	Artykuły rolno-spożywcze	649,7	767,3	781,0	848,8	11,78
6	Wyroby przem. drzewnego i papierniczego	225,1	268,8	235,5	326,7	4,54
7	Wyroby przemysłu lekkiego	179,1	225,9	191,4	215,2	2,99
8	Wyroby ceramiczne	125,2	138,9	129,1	157,0	2,18
9	Skóry	8,0	12,1	10,2	17,3	0,24
10	Wyroby różne i niesklasyfikowane	367,9	452,4	385,3	394,0	5,47

Źródło: GUS, Ministerstwo Gospodarki – Insigios

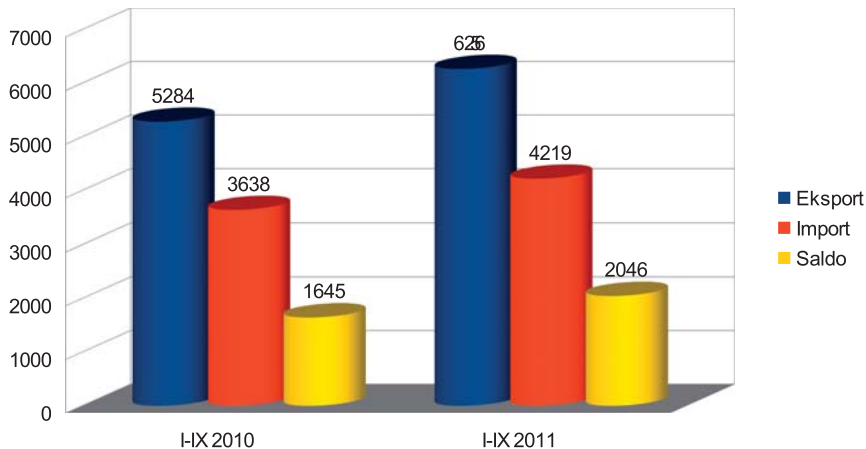
Polski import z Republiki Czeskiej według grup towarowych (w mln EUR)

Lp.	Nazwa grupy towarowej	2007	2008	2009	2010	Udział 2010
	Ogółem	4 165,4	5 073,6	3 882,3	5 074,1	100,00
1	Wyroby przemysłu elektromaszynowego	1 349,0	1 556,5	1 359,2	1 714,6	33,79
2	Wyroby metalurgiczne	796,4	924,5	659,9	957,5	18,87
3	Wyroby przemysłu chemicznego	721,6	868,3	698,2	953,8	18,80
4	Produkty mineralne	304,5	542,5	272,8	481,6	9,49
5	Artykuły rolno-spożywcze	353,3	423,7	367,5	374,0	7,37
6	Wyroby przem. drzewnego i papierniczego	195,6	233,6	201,7	222,7	4,39
7	Wyroby przemysłu lekkiego	175,3	191,7	125,9	137,3	2,71
8	Wyroby ceramiczne	107,3	110,7	83,3	103,3	2,04
9	Skóry	8,4	10,4	8,3	10,6	0,21
10	Wyroby różne i niesklasyfikowane	154,2	211,9	105,5	118,7	2,34

Źródło: GUS, Ministerstwo Gospodarki – Insigios

Z danych za 9 miesięcy 2011 roku wynika, że podana wyżej struktura polsko-czeskiej wymiany handlowej nie ulega zmianie; zarówno w eksporcie jak i imporcie dominują wyroby przemysłu elektromaszynowego, metalurgiczne oraz przemysłu chemicznego, dalsze pozycje zajmują wyroby mineralne oraz rolno-spożywcze. Największą nadwyżkę handlową z Czechami, Polska uzyskuje w obrocie metalami nie-szlachetnymi, urządzeniami mechanicznymi i elektrycznymi do rejestracji i odbioru dźwięku i obrazu oraz gotowymi artykułami rolno-spożywczymi, a największy deficyt w obrocie pojazdami samochodowymi oraz produktami roślinnymi. Równocześnie odnotowano niższą dynamikę w eksporcie wyrobów przemysłu elektromaszynowego, lekkiego i chemicznego, a wyższą w eksporcie wyrobów metalurgicznych, mineralnych i ceramicznych. W imporcie rosła dynamika w handlu produktami drzewno-papierniczymi i mineralnymi, a malała w handlu wyrobami chemicznymi, metalurgicznymi i ceramicznymi.

Polsko-czeska wymiana handlowa w mln EUR

Źródło: Ministerstwo Gospodarki – Insigos

WSPÓŁPRACA INWESTYCYJNA

Polskie inwestycje w Czechach

Według danych Czeskiego Banku Narodowego (CNB), **skumulowana wartość polskich inwestycji w Republice Czeskiej na koniec 2010 roku wyniosła ok. 2,1 mld EUR**, co stanowiło ok. 2,3% ogółu bezpośrednich inwestycji zagranicznych w tym kraju.

Warto podkreślić, że **w samym 2010 roku polscy przedsiębiorcy zainwestowali w tym kraju 1,049 mln EUR**, a więc więcej niż wynosiła skumulowana wartość polskich inwestycji w Czechach na koniec 2009 roku. Pod względem wartości napływających do Czech w 2010 roku inwestycji zagranicznych, Polska zajmowała drugą pozycję po Austrii z udziałem 20,5%. Wartość skumulowana polskich inwestycji w tym kraju na koniec 2010 roku kształtowała się na poziomie inwestycji ze Słowacji (2,2%) oraz Wielkiej Brytanii (1,8%). Polskie inwestycje w Czechach były wyższe niż inwestycje ze Szwecji (1,1%) Włoch (0,9%), Danii (0,7%), Węgier (0,3%) czy Norwegii (0,1%), a niższe niż inwestycje np. z Francji (6,5%), Szwajcarii (4,9%), Hiszpanii (3,5%) czy Belgii (3,2%). Najwięcej kapitału zainwestowali w Czechach przedsiębiorcy z Niderlandów (28,9%), Niemiec (12,9%) oraz Austrii (12,6%).

Obroty towarowe Polski z Czechami w okresie I – IX 2010/2011 w mln EUR

Sekcje CN		I – IX 2011			I – IX 2010			Dynamika	
		Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import	Saldo	Eksport	Importu
OGÓŁEM KRAJ		6 265,2	4 218,8	2 046,4	5 283,7	3 638,5	1 645,2	118,6	115,9
I	zwierzęta żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego	244,6	47,4	197,1	216,1	41,5	174,6	113,2	114,4
II	produkty pochodzenia roślinnego	85,5	121	-35,5	81	102,8	-21,8	105,6	117,7
III	tłuszcze, oleje pochodzenia zwierzęcego i roślinnego; prod. ich rozkładu	60,9	14,5	46,4	28,6	15,5	13,1	213,1	93,3
IV	gotowe artykuły spoż.; napoje bezalkohol.; alkohol i ocet; tytoń	351,2	139,9	211,3	300,6	113	187,6	116,8	123,8
V	produkty mineralne	825,3	488,3	337	618,1	343,2	274,8	133,5	142,3
VI	produkty przemysłu chemicznego i przemysłów pokrewnych	435	374,2	60,8	375,6	369,1	6,5	115,8	101,4
VII	tworzywa sztuczne i wyroby z nich; kauczuk i wyroby z kauczuku	440,1	389	51	371,5	351,2	20,3	118,4	110,8
VIII	skóry; wyroby z nich; art. podróżne, torby, pojemniki	18	18,6	-0,6	11,8	6,7	5,1	152,5	275,3
IX	drewno i wyroby z niego; wyroby z korka, słomy, wyr. koszykarskie	82,8	47,2	35,7	72,4	36,1	36,3	114,4	130,7
X	ścięć drzewny lub z innego włóknistego mat. celulozowego; papier i tekstura	192,3	147,6	44,7	158,6	122	36,6	121,2	121
XI	materiały i wyroby włókiennicze	140,4	84,8	55,6	134,3	71,9	62,4	104,5	117,9
XII	obuwie, nakrycia głowy, parasole, laski, pióra, sztuczne kwiaty	20,2	2,4	17,8	21,2	2	19,2	95,6	121,7
XIII	wyroby z kamieni gipsu, cementu, azbestu, ceramiki, szkło	131,1	109,9	21,2	109,3	100,9	8,4	119,9	108,9
XIV	perły; metale i kamienie szlachetne i półszlachetne; sztuczna biżuteria	10,1	3	7,1	6,2	1,2	5	161,9	244,5
XV	wyroby nieszlachetne i wyroby z metali nieszlachetnych	1 331,4	758,4	573	1029,5	705,1	324,3	129,3	107,6
XVI	urządzenia mechaniczne i elektryczne; do rejestracji i odbioru dźwięku	1 039,2	725,6	313,6	992,7	621,3	371,4	104,7	116,8
XVII	pojazdy, statki powietrzne, jednostki pływające i współdział. urządzenia	510	638,7	-128,6	448,7	538,8	-90,1	113,7	118,5
XVIII	przyszyty, aparaty optyczne, pomiarowe, medyczne, zegarki, in.	32,5	22,9	9,6	19,6	17	2,6	166,1	134,9
XIX	broń i amunicja; części i akcesoria	1,2	4,1	-3	1,2	2,5	-1,2	93,9	168
XX-XXIII	wyroby różne i pozostałe	313,4	81,1	232,3	286,7	76,6	210,1	109,3	105,9

Źródło: Ministerstwo Gospodarki – Insignos

W I półroczu 2011 roku, w postaci bezpośrednich inwestycji kapitałowych napłynęło z Polski do Republiki Czeskiej ogółem 99,4 mln EUR. Polscy przedsiębiorcy ulokowali w Czechach 1,0 mln EUR w postaci kapitału zakładowego i 25,7 mln EUR w postaci reinwestowanego zysku oraz 72,6 mln EUR w postaci pozostałego kapitału. Największą inwestycją polską w tym okresie było przejęcie przez ID Marketing S.A. firmy TNT Post działającej w Czechach i na Słowacji na rynku przesyłek bezadresowych. Wartość inwestycji wyniosła 30 mln EUR.

Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych z Polski do Czech

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
BIZ w mln EUR	6,7	659,3	33,8	123,4	115,6	15,0	1.049
Źródło: CNB							

Do największych polskich inwestycji na rynku czeskim należą:

- **PKN Orlen S.A.** – zakup 63 % akcji czeskiego koncernu petrochemicznego Unipetrol a.s.,
- **Synthos S.A.** – zakup czeskiej firmy chemicznej Kaučuk a.s. z siedzibą w Kralupach nad Wełtawą,
- **Asseco Poland S.A.** – przejęcie od PROKOM Software Zakładu Techniki Obliczeniowej PVT oraz zakup większościowych udziałów w dwóch firmach informatycznych: LCS International i Berit,
- **Zakłady Azotowe ANWIL** Spółka Akcyjna – zakup czeskiej firmy chemicznej SPOLANA a.s. w Neratowicach,
- **AB S.A.** – zakup 100% akcji firmy komputerowej AT Computers Holding a.s.,
- **mBank** – rozpoczęcie działalności na rynku czeskim i słowackim,
- **Tymbark-Maspex S.A.** – zakup największego czeskiego producenta soków i napojów, firmy Walmark,
- **VAB Tychy** – zakup i modernizacja zakładu produkującego karoserie do samochodów marki Škoda w Hranicach na Morawie, wybudowanie nowego zakładu produkcyjnego w Rapotinie k/Šumperka (tłocznia karoserii),
- **TelForceOne S.A.** – zakup czeskiej firmy C.P.A. Czech s.r.o. (sieć sklepów z oprzyrządowaniem do telefonii komórkowej pod nazwą Teletorium),

- **One-2-One S.A** – zakup Advanced Telecom Services s.r.o. z Pragi, specjalizującej się w produktach wykorzystywanych dla telefonii komórkowej, np. obsługa SMS,
- **Malborskie Zakłady Chemiczne „Organika” S.A.** – zakup spółki handlowo-produkcyjnej MOLITAN a.s. z Brzeławia,
- **Mokate S.A.** – zakup drugiego czeskiego największego przetwórcy herbat, firmy Złoty Dukat,
- **Tauron Polska Energia** – założenie spółki zajmującej się sprzedażą energii elektrycznej,
- **ID Marketing S.A.** – przejęcie TNT Post działającej na rynku przesyłek bezadresowych.

Poza ww. podmiotami należy również wymienić liczną grupę polskich firm z branży odzieżowej, obuwniczej i meblarskiej, które posiadają własne salony sprzedaży w najbardziej prestiżowych centrach handlowych Pragi, Brna i Ostrawy: LPP (marka Reserved), KAN (marka Tatum), CCC, Ryłko, Alpinus, Sun Suits, Reporter, Gino Rossi, Kler, Vox.

Do istotnych polskich inwestorów należą również podmioty: Sfinks Polska, AmRest, Lubelskie Zakłady Przemysłu Skórzanego „Protektor”, Toruńskie Zakłady Materiałów Opatrunkowych, ABC Data Holding, Amica Wronki, Zelmer, Sarantis Polska, Pruszyński, Prymat oraz EKO-VIMAR.

CZESKIE INWESTYCJE W POLSCE

Według danych Czeskiego Banku Narodowego **skumulowana wartość czeskich inwestycji w Polsce na koniec 2010 r. wyniosła 482 mln EUR**, tj. ok. 4,1% wszystkich czeskich bezpośrednich inwestycji lokowanych za granicą. Ze względu jednak na globalny charakter niektórych przedsiębiorstw i międzynarodowe powiązania finansowe, dane te (podobnie zresztą jak w przypadku polskich inwestycji w Czechach), nie wyrażają faktycznego stanu inwestycji z powodu inwestowania za pośrednictwem swych zagranicznych przedsiębiorstw, którym nie można przypisać pochodzenia czeskiego lub wyłącznie czeskiego.

Po dużych inwestycjach w 2007 roku, w 2008 roku odnotowano zwolnienie napływu, a w 2009 roku nawet odpływ czeskiego kapitału inwestycyjnego z Polski. W 2010 roku Polska ponownie znajduje się wśród głównych krajów zainteresowania czeskich inwestorów. Podczas gdy wobec innych krajów europejskich obserwuje się redukcję

kapitału (Wielka Brytania, Cypr, Rumunia, Francja) lub stagnację inwestycji, w Polsce przedsiębiorstwa czeskie lokują 108,7 mln EUR tj. ok. 1/3 kwoty zainwestowanej narastająco do końca 2009 roku. Warto zaznaczyć, że reinwestowane zyski czeskich przedsiębiorstw w naszym kraju w 2010 roku wyniosły 89 mln EUR, a inwestycje na poczet kapitałów zakładowych spółek 53,2 mln EUR. Zmniejszeniu o 33,6 mln EUR uległ kapitał pozostały.

W I półroczu 2011 roku, przedsiębiorstwa czeskie zainwestowały w naszym kraju w postaci kapitału zakładowego 2,6 mln EUR, a w postaci reinwestowanych zysków 23,0 mln EUR. Równocześnie o 0,6 mln EUR zmniejszył się stan pozostałego kapitału inwestycyjnego. Ogółem w I półroczu 2011 roku stan bezpośrednich inwestycji kapitałowych pochodzenia czeskiego w naszym kraju wzrósł o 24,9 mln EUR.

Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych z Republiki Czeskiej do Polski

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
BIZ w mln EUR	27,7	-8,6	35,0	228,3	44,3	-16,5	108,7

Źródło: CNB

Do największych inwestycji czeskich w Polsce należy:

- **ČEZ a.s.** (Czeski Koncern Energetyczny) – zakup większościowych udziałów Elektrociepłowni „Elcho” i Elektrowni „Skawina”,
- **Fundusz kapitałowy Penta Investments a.s.** – właściciel sieci kablowej Stream Communications, sieci aptek Dr. Max, zakładów bukmacherskich Fortuna Holding, operatora wirtualnego Mobilking oraz przedsiębiorstwa Okna Rąbień,
- **EPH** (Holding Energetyczny i Przemysłowy) – zakup kopalni Silesia od Kampanii Węglowej,
- **NWR Karbonia** – zakup kopalni Dębieńsko,
- **Kofola a.s.** – wybudowanie fabryki produkującej napoje bezalkoholowe w okolicach Kutna,
- **Foma Bohemia a.s.** – zakup zakładów Foton w Bydgoszczy,
- **Model Obaly a.s.** – wybudowanie zakładu produkcji opakowań w Biłgoraju,
- **Delta Pekarny** – zakup polskich producentów pieczywa mrożonego.

Z pozostałych inwestycji czeskich w RP warto wymienić:

Zetor-Brno – montownia traktorów w Kaliszu, **BOHEMIA Group** – nabycie 43% akcji firmy **Promedia** (branża chemiczna), **VAB Rapotin** – walcownia blach w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej, **Ekonomické Stavby A.S.** – powołanie spółki ES Polska – działalność na rynku polskim w charakterze inwestora zastępczego w budownictwie jednorodzinnym, **Brever** – nabycie akcji Browaru Połczyńskiego – produkcja piwa, **Ferona** – dystrybucja wyrobów hutniczych na rynku polskim.

Przedsiębiorcami, w rozumieniu prawa czeskiego, są osoby prowadzące działalność gospodarczą znajdujące się w ewidencji jednego z urzędów rejestrujących taką działalność. Przedsiębiorcami są zatem osoby fizyczne i prawne znajdujące się w ewidencji Urzędu ds. Działalności Gospodarczej „*Živnostenský úřad*” (spółki prawa handlowego zobowiązane są dodatkowo do rejestracji w Rejestrze handlowym), osoby prowadzące działalność na podstawie odrębnych przepisów (adwokaci, tłumacze i inne wolne zawody) wpisane do odrębnych rejestrów oraz osoby wykonujące produkcję rolną wpisane do ewidencji przedsiębiorców rolnych.

Osoba fizyczna z miejscem zamieszkania lub osoba prawna z siedzibą poza terytorium Republiki Czeskiej może na terytorium Republiki Czeskiej prowadzić działalność gospodarczą na tych samych warunkach i w tym samym zakresie jak osoba czeska, o ile Kodeks handlowy, ustawa o działalności gospodarczej oraz odrębne ustawy normujące taką działalność, nie stanowią inaczej.

Poniżej przedstawiamy informacje w zakresie obowiązujących na terytorium Republiki Czeskiej procedur podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby prawne i fizyczne z krajów członkowskich Unii Europejskiej, wnikające z **ustawy Nr 455/1991**

o działalności gospodarczej z późniejszymi zmianami (*Zákon o živnostenském podnikání*) oraz ustawy Nr 513/1991 Kodeks handlowy z późniejszymi zmianami (*Obchodní zákoník*).

4.1 PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW USTAWY NR 455/1991 O DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Przedsiębiorca może prowadzić działalność gospodarczą na terytorium Republiki Czeskiej jedynie pod warunkiem, że na daną działalność uzyskał uprawnienie lub zezwolenie od odpowiednich czeskich urzędów, wg przepisów prawa czeskiego. Działalność gospodarcza bez odpowiedniego uprawnienia lub zezwolenia, jest traktowana jako działalność przestępczą podlegająca karze na podstawie Kodeksu karnego (czyn karalny prowadzenia działalności gospodarczej bez zezwolenia). Każdy przedsiębiorca przed rozpoczęciem działalności gospodarczej musi zatem uzyskać odpowiednie uprawnienie do jej wykonywania na terytorium Republiki Czeskiej, bez względu na to czy jest to osoba krajowa czy zagraniczna. Od osób fizycznych wymagany jest minimalnie wpis do ewidencji działalności oraz spełnienie ogólnych warunków określonych w ustawie. Ustawa reguluje również szereg specyficznych warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz procedury postępowania w sprawach zgłaszania działalności, składania wniosków o udzielenie koncesji, wydawania zaświadczeń o nabyciu uprawnień do wykonywania działalności gospodarczej, itp.

Podział działalności gospodarczych

Ze względu na formę nabywania uprawnień, ustawa o działalności gospodarczej, zwana dalej UDG, wyodrębnia dwa rodzaje działalności gospodarczej:

- **zgłaszane**, których prawo do wykonywania powstaje na podstawie zgłoszenia i wpisu do ewidencji działalności gospodarczej oraz
- **koncesjonowane**, gdzie prawo do wykonywania powstaje aż po udzieleniu koncesji (załącznik Nr 3 do UDG).

Działalności **zgłaszane** ustawa dzieli na:

- **wolne** (załącznik Nr 4 do UDG), do wykonywania których należy spełnić tylko warunki ogólne;
- **rzemieślnicze** (załącznik Nr 1 do UDG), w przypadku których wymagane są specjalne uprawnienia zawodowe tzn. uzyskiwane przeważnie w wyniku wyuczenia i praktyki w danym lub pokrewnym kierunku;
- **wiązane** (załącznik Nr 2 do UDG), do wykonywania których wymagane są specjalne uprawnienia zawodowe, świadectwa lub podobne dokumenty, wydawane przedsiębiorcy przez pełnomocny organ, na podstawie odrębnych przepisów.

Ustawa o działalności gospodarczej działa jako norma publiczno-prawna, regulująca podstawowe warunki tej działalności. Nie obejmuje żadnych postanowień regulujących praktyczne wykonywanie poszczególnych czynności. Przedsiębiorca musi zatem przestrzegać również wszystkich postanowień wynikających z przepisów szczegółowych, normujących daną działalność.

Warunki wykonywania działalności gospodarczej

Ogólne warunki wykonywania działalności gospodarczej to:

- ukończenie 18 roku życia,
- zdolność do czynności prawnych,
- niekaralność potwierdzona wypisem z rejestru karnego.

Zgodnie z UDG, za niekaralną uważa się osobę, która nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądowym:

- na bezwarunkową karę pozbawienia wolności, za przestępstwo popełnione umyślnie, samodzielnie lub w związku z innym przestępstwem i wymierzono jej bezwarunkową karę pozbawienia wolności na okres powyżej jednego roku;
- za przestępstwo popełnione umyślnie, związane z działalnością gospodarczą, o ile nie dotyczyło ono przestępstwa wymienionego wyżej.

Osoba ubiegająca się o uzyskanie uprawnienia do prowadzenia działalności gospodarczej w RCz musi też przedłożyć zaświadczenie, że

nie posiada zaległości podatkowych o ile prowadzi lub prowadziła na terytorium Republiki Czeskiej działalność gospodarczą, nie zalega z opłatami na ubezpieczenie zdrowotne i socjalne oraz składkami na fundusz zatrudnienia.

Szczególne warunki wykonywania działalności gospodarczej

W celu wykonywania działalności gospodarczych rzemieślniczych, wiązanych oraz koncesjonowanych, poza warunkami ogólnymi, należy również spełnić warunki szczególne. Należą do nich uprawnienia zawodowe lub inne, wyszczególnione w załącznikach do ustawy (załącznik Nr 5 UDG) lub w przepisach odrębnych. Jeżeli osoba fizyczna ubiegająca się o uprawnienie do działalności gospodarczej nie spełnia tych warunków, ma prawo do ustanowienia swego przedstawiciela zawodowego (gwaranta), który takie warunki spełnia i może to udokumentować.

Zagraniczna osoba fizyczna nabywa uprawnienia do działalności gospodarczej w dniu zgłoszenia, o ile w zgłoszeniu nie wnioskuje o późniejszy termin nabycia uprawnień. W przypadku koncesjonowanej działalności gospodarczej, uprawnienie do wykonywania działalności gospodarczej nabywa się z dniem nabycia mocy prawnej decyzji o udzieleniu koncesji.

Uprawnienie do wykonywania działalności gospodarczej może być realizowane na całym terytorium RCz, lecz nie można go przenosić na inne osoby. Zaświadczeniem o posiadaniu uprawnień do wykonywania działalności gospodarczej jest wypis z Rejestru Działalności Gospodarczej (*výpis ze Živnostenského rejstříku*).

Zgłoszenie do ewidencji działalności gospodarczej

Zgłoszenie do ewidencji można złożyć osobiście w Urzędzie ds. Działalności Gospodarczej (*Živnostenský úřad*) w tzw. Centralnym Punkcie Rejestracyjnym (*Centrální registrační místo – CRM*) lub wysłać pocztą, ewentualnie e-mailem z podpisem elektronicznym. Można też dokonać zgłoszenia osobiście w jednym z punktów kontaktowych czeskiej administracji publicznej – tzw. Czech POINT.

Terminy

Urząd ds. Działalności Gospodarczej (*Živnostenský úřad*) jest zobowiązany do dokonania wpisu do rejestru i wydania wyciągu do 5 dni od dnia zgłoszenia. W przypadku, gdy zgłoszenie jest niekompletne, Urząd ds. Działalności Gospodarczej ma obowiązek do 5 dni wezwać przedsiębiorcę do usunięcia nieprawidłowości. Okres na usunięcie nieprawidłowości wynosi 15 dni (w przypadku koncesji 30 dni). Jeżeli nieprawidłowości zostaną usunięte w terminie, urząd dokona rejestracji, w innym przypadku wyda decyzję o odrzuceniu wniosku.

Działalność gospodarcza *wolna*

Wolne działalności gospodarcze obejmują większość rodzajów działalności produkcyjnych i usługowych (specyfikacja szczegółowa w załączniku Nr 4 do UDG), w tym m.in.:

- hurt, detal, pośrednictwo w handlu oraz usługach;
- usługi w zakresie doradztwa informacyjnego i oprogramowania komputerów;
- usługi najmu i administracji nieruchomości;
- usługi w zakresie tłumaczeń;
- usługi marketingowe i doradcze.

Działalność gospodarcza *rzemieślnicza*

Rzemieślnicze działalności gospodarcze (załącznik Nr 1 do UDG) obejmują m.in.:

- kowalstwo, ślusarstwo, obróbkę metali, galwanizowanie, odlewnictwo;
- naprawy i remonty samochodów i maszyn;
- usługi fryzjerskie;
- produkcję, instalację i naprawy maszyn i urządzeń elektrycznych;
- usługi stolarskie;
- produkcję środków kosmetycznych;
- usługi murarskie, ciesielskie, dekarские, instalacyjne, malarskie itp.;
- usługi kosmetyczne, fryzjerskie, manicure, pedicure;
- usługi fotograficzne i poligraficzne,
- usługi gastronomiczne.

W przypadku rejestracji działalności rzemieślniczej, oprócz spełnienia warunków ogólnych, przedsiębiorca zobowiązany jest do przedłożenia odpowiednich świadectw lub zaświadczeń o wykształceniu kierunkowym lub o odbytej praktyce w danym kierunku działalności lub pokrewnym.

Dokumenty wymagane do rejestracji działalności rzemieślniczej:

- świadectwo ukończenia średniej szkoły zawodowej w danym kierunku;
- świadectwo ukończenia szkoły średniej z maturą z przedmiotu kierunkowego lub praktyką w danym kierunku;
- świadectwo ukończenia studium zawodowego w danym kierunku;
- świadectwo ukończenia studiów wyższych obejmujących dany kierunek;
- zaświadczenie o uznaniu kwalifikacji zawodowych przez odpowiedni organ administracji państwowej (Ministerstwo Przemysłu i Handlu RCz), zgodnie z ustawą Nr 18/2004 o uznawaniu kwalifikacji zawodowych;
- zaświadczenie o uznaniu dodatkowych kwalifikacji w danym kierunku na podstawie ustawy Nr 179/2006 o uwierzytelnianiu i uznawaniu dodatkowych kwalifikacji.

Dokumenty ww. mogą być zastąpione:

- świadectwem ukończenia pokrewnej szkoły zawodowej oraz zaświadczeniem o odbyciu jednorocznej praktyki w danym kierunku lub w kierunku pokrewnym;
- świadectwem ukończenia szkoły średniej z maturą z kierunku pokrewnego oraz jednoroczną praktyką w danym kierunku lub w kierunku pokrewnym;
- świadectwem ukończenia studium zawodowego w kierunku pokrewnym oraz zaświadczeniem o odbytej jednorocznej praktyce w danym kierunku lub w kierunku pokrewnym;
- świadectwem ukończenia studiów wyższych obejmujących kierunki pokrewne;
- świadectwem ukończenia kursu kwalifikacyjnego w danym kierunku wydanym przez instytucję uprawnioną zgodnie z obowiązującymi przepisami lub posiadającą akredytację Ministerstwa Szkolnictwa, Młodzieży i Wychowania Fizycznego RCz lub innym ministerstwem nadzorującym daną branżę działalności oraz świadectwem ukończenia praktyki rocznej w danym kierunku;
- potwierdzeniem praktyki w danym kierunku lub w kierunku pokrewnym.

Działalność gospodarcza *wiązana*

Pod pojęciem działalności gospodarczej związanej rozumie się działalność zgłaszaną, do której wykonywania niezbędne jest posiadanie doświadczenia i wykształcenia zawodowego (*odborná způsobilost*). Wiązane działalności gospodarcze (załącznik Nr 2 do UDG) obejmują m.in.:

- czynności diagnostyczne, badawcze oraz doradcze w zakresie ochrony i pielęgnacji roślin, produktów roślinnych i gleby;
- prace geologiczne;
- produkcję papierosów i przetwórstwo tytoniu;
- produkcję i przetwórstwo paliw i smarów;
- produkcję niebezpiecznych substancji chemicznych oraz ich sprzedaż;
- produkcję i naprawy protez, aparatów ortopedycznych oraz opatrunków miękkich;
- manipulację z niebezpiecznymi odpadami;
- usługi projektowe w budownictwie;
- usługi budowlane, remonty i wyburzenia;
- handel zabytkami i wartościami kultury;
- handel zwierzętami hodowanymi;
- doradztwo księgowe, prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz ewidencji podatkowej;
- wycenę składników majątkowych;
- usługi geodezyjne;
- pomiary zanieczyszczeń;
- przeglądy i rewizje urządzeń technicznych;
- rewaloryzację zabytków;
- dezynfekcję, dezynsekcję i deratyzację;
- przewodnictwo wysokogórskie;
- ratownictwo wodne;
- czynności techniczno-organizacyjne w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- usługi w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
- czynności w zakresie kultury fizycznej i sportu;
- usługi w zakresie organizowania kursów nauki jazdy;
- usługi w zakresie opieki nad dziećmi do lat trzech;
- prowadzenie poradni psychologicznych i diagnostycznych.

Działalność gospodarcza *koncesjonowana*

Działalności gospodarcze, na które wymagane jest posiadanie *koncesji* (załącznik Nr 3 do UDG) dotyczą:

- produkcji alkoholi;
- produkcji, naprawy, wynajmu, handlu materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją oraz materiałami niebezpiecznymi;
- usług pirotechnicznych, prowadzenia strzelnic, nauki i kursów strzelania;
- produkcji i dystrybucji energii elektrycznej;
- transportu osobowego i towarowego;
- prowadzenia aukcji publicznych;
- kontroli produktów ochrony roślin;
- prowadzenia biur turystycznych;
- ochrony majątku i mienia oraz usług detektywistycznych;
- usług pogrzebowych.

Dokumenty wymagane do rejestracji działalności gospodarczej

Przy rejestracji **wolnych działalności gospodarczych** oprócz udokumentowania spełnienia warunków ogólnych, należy posiadać:

- wypełnione zgłoszenie rejestracyjne (*jednotny registrační formulář – JRF*), za pośrednictwem którego można jednocześnie dokonać rejestracji podatkowej, rejestracji do obowiązkowych ubezpieczeń oraz rejestracji w Urzędzie Pracy. Formularz można uzyskać w którymkolwiek urzędzie CRM lub w internecie na stronie www.mpo.cz;
- zaświadczenie stwierdzające tytuł własności lub prawo do użytkowania obiektów lub lokali, w których wykonywana będzie działalność gospodarcza, o ile nie jest to miejsce zamieszkania wnioskodawcy;
- jeżeli osoba zagraniczna zamierza prowadzić działalność za pośrednictwem swej jednostki organizacyjnej (oddział, zakład), dokument stwierdzający istnienie przedsiębiorstwa poza granicami RCz;
- dokument o zapłaceniu opłaty administracyjnej 1.000 CZK przy pierwszej rejestracji, 500 CZK przy rejestracji następnych działalności;

W przypadku, gdy urząd rejestracyjny nie będzie miał wątpliwości co do poprawności tłumaczenia lub autentyczności podpisu czy pieczęci,

dokumenty nie muszą być tłumaczone przez tłumacza przysięgłego oraz uwierzytelniane. Z praktyki wynika, że – zwłaszcza w przypadku osób zagranicznych – lepiej posługiwać się oryginałami lub uwierzytelnionymi kopiami.

Oprócz warunków ogólnych, dokumentów i zaświadczeń jak w przypadku rejestracji wolnej działalności gospodarczej, **przy rejestracji rzemieślniczej, wiązanej i koncesjonowanej** działalności gospodarczej, należy udokumentować spełnienie warunków szczególnych (załączniki Nr 1, 2 i 3 do UDG) oraz dodatkowo:

- w przypadku wyznaczenia przedstawiciela zawodowego (gwaranta) na rynku czeskim – dołączyć zaświadczenie o jego niekaralności oraz dokumenty poświadczające posiadanie kwalifikacji niezbędnych do realizacji działalności w danym kierunku oraz
- notarialne oświadczenie przedstawiciela zawodowego (gwaranta), że wyraża zgodę na pełnienie tej funkcji. Przedstawiciel zawodowy może podpisać takie oświadczenie bezpośrednio w urzędzie rejestracyjnym.

4.2 PODEJMOWANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PRZEZ OSOBY ZAGRANICZNE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW KODEKSU HANDLOWEGO (KH)

Udział majątkowy osób zagranicznych w czeskich osobach prawnych.

Zgodnie z KH, osoba zagraniczna w celu prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Republiki Czeskiej może wnieść udział kapitałowy do zakładanej czeskiej osoby prawnej, być współnikiem lub członkiem już istniejącej czeskiej osoby prawnej, może również samodzielnie czeską osobę prawną założyć lub stać się jej jedynym współnikiem. Osoba prawna może być założona na terytorium RCz tylko wg prawa czeskiego. W przypadku udziałów kapitałowych osób zagranicznych w czeskich osobach prawnych, osoby zagraniczne mają takie same prawa i obowiązki jak osoby czeskie.

Ochrona praw majątkowych osób zagranicznych prowadzących działalność gospodarczą w Republice Czeskiej

Prawa majątkowe osób zagranicznych są chronione przed wywłaszczeniem w takim samym zakresie jak prawa osób czeskich. Wywłaszczenie jest możliwe tylko w interesie publicznym, którego nie można zaspokoić w inny sposób i tylko na podstawie obowiązujących przepisów prawnych. W przypadku wywłaszczenia majątku osoby zagranicznej, Republika Czeska jest zobowiązana do bezzwłocznej wypłaty odszkodowania, które ma odpowiadać pełnej wartości rynkowej wywłaszczonego majątku w czasie wywłaszczenia. Odszkodowanie podlega swobodnemu transferowi za granicę w walucie obcej. Podobną ochronę praw majątkowych osób zagranicznych gwarantują umowy międzynarodowe np. umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji, zawarta 16 lipca 1993 r.

Przeniesienie siedziby

Osoba prawna, założona wg prawa innego państwa i mająca siedzibę za granicą, w celu prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Republiki Czeskiej może przenieść swoją siedzibę do tego kraju. Przeniesienie siedziby nabywa mocy prawnej z dniem dokonania wpisu do Rejestru handlowego RCz. Wewnętrzne stosunki prawne osoby prawnej, po jej przeniesieniu do RCz, reguluje nadal prawo kraju, wg którego osoba ta była założona. Dotyczy to również odpowiedzialności wspólników wobec osób trzecich, o ile odpowiedzialność ta nie jest mniejsza niż by to wynikało z przepisów prawa czeskiego.

Osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą

Kodeks handlowy RCz wymienia następujące rodzaje osób prawnych – przedsiębiorstw:

- a) spółkę jawną;
- b) spółkę komandytową;
- c) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością;
- d) spółkę akcyjną;
- e) spółdzielnię.

Wpis osoby zagranicznej do Rejestru handlowego

Zgodnie z Kodeksem Handlowym RCz, osoby zagraniczne, które nabyły prawo do prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Republiki Czeskiej, a więc w większości przypadków uzyskały uprawnienie na podstawie ustawy o działalności gospodarczej, podlegają ewidencji w Rejestrze handlowym (RH), za wyjątkiem osób fizycznych z krajów UE, EOG i Konfederacji Szwajcarskiej oraz członków ich rodzin z prawem pobytu w tym kraju, które mogą prowadzić samodzielną działalność gospodarczą w RCz (podobnie jak osoby czeskie) jedynie na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej.

Osoba zagraniczna wnioskująca o dokonanie wpisu do RH musi udokumentować, że najpóźniej w dniu rejestracji nabędzie prawo do wykonywania czynności, która ma być wpisana w RH jako jej przedmiot działalności. W przypadku czynności, które mogą być wykonywane tylko przez osoby fizyczne (załącznik nr 5 do ustawy o działalności gospodarczej), dokonanie wpisu tej czynności jako przedmiotu działalności spółki lub spółdzielni nastąpi, o ile wnioskodawca udokumentuje, że czynność ta będzie wykonywana za pośrednictwem uprawnionych do tego osób wg odrębnych przepisów.

Do wniosku o rejestrację w RH należy załączyć zgodę właściciela lokalu na lokalizację siedziby lub prowadzenie działalności pod danym adresem ewentualnie umowę najmu lokalu, w którym ma być siedziba lub miejsce prowadzenia działalności gospodarczej.

Osoba zagraniczna zobowiązana jest również do podania Sądowi Rejestrowemu adresu korespondencyjnego na terytorium RCz lub adresu pełnomocnika (również na terytorium RCz) do korespondencji urzędowej. Do RH wpisywane są podstawowe dane o osobie zagranicznej wnioskującej o dokonanie wpisu oraz o przedsiębiorstwie, które powołuje na terytorium RCz.

W przypadku osób (prawnych i fizycznych) z siedzibą lub miejscem zamieszkania w jednym z krajów członkowskich UE, do RH wpisuje się:

- a) firmę oraz siedzibę zakładanego przedsiębiorstwa lub jego oddziału, jeżeli jest inna niż przedsiębiorstwa macierzystego, numer identyfikacyjny;
- b) przedmiot działalności przedsiębiorstwa lub jego zakładu;
- c) nazwę oraz nr rejestru, w którym osoba zagraniczna jest zarejestrowana;

- d) firmę oraz formę prawną osoby zagranicznej;
- e) dane nt. organu statutowego lub jej członków w zakresie określonym w przepisach prawnych;
- f) dane nt. kierownika jednostki organizacyjnej (oddziału, zakładu) powołanego w RCz oraz miejsca jego zamieszkania, w zakresie określonym w przepisach prawnych;
- g) rozwiązanie przedsiębiorstwa osoby zagranicznej, powołanie likwidatora oraz zakres jego uprawnień, zakończenie likwidacji;
- h) ogłoszenie upadłości, postępowania naprawczego lub podobnych procedur wobec osoby zagranicznej;
- i) zakończenie działalności przedsiębiorstwa lub jego oddziału w Republice Czeskiej.

Częścią składową RH jest tzw. Rejestr Dokumentów (RD), gdzie przechowywane są najważniejsze dokumenty dotyczące osoby wpisanej do RH. W przypadku osób zagranicznych z UE oraz ich jednostek organizacyjnych do RD należy przekazać:

- a) podstawowe dane finansowe osoby zagranicznej (sprawozdanie finansowe, rachunek zysków i strat);
- b) umowę spółki, statut oraz podobne akty, na podstawie których osoba zagraniczna została założona, włącznie ich zmian i nowelizacji;
- c) oświadczenie organu rejestrowego w kraju siedziby firmy zagranicznej o dokonanej rejestracji firmy w miejscowej ewidencji przedsiębiorców.

Dokumenty te są jawne i dostępne w formie elektronicznej np. na stronie czeskiego Ministerstwa Finansów http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz. Jeżeli na terytorium Republiki Czeskiej prowadzi działalność kilka jednostek organizacyjnych (oddziałów, zakładów) tej samej osoby zagranicznej, wymagane dokumenty mogą być złożone w RD tylko jednej z tych jednostek. W takim przypadku w RD pozostałych jednostek powinna być odpowiednia adnotacja z określeniem Sądu Rejestrowego, w którym znajdują się wymagane akta osoby zagranicznej.

Ustawa Nr 513/1991 Kodeks handlowy (Obchodní zákoník) wymienia następujące podstawowe formy prawne prowadzenia działalności gospodarczej w Republice Czeskiej:

- spółkę jawną (*veřejná obchodní společnost – v.o.s.*),
- spółkę komandytową (*komanditní společnost – k.s.*),
- spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (*společnost s ručením omezeným – s.r.o.*),
- spółkę akcyjną (*akciová společnost – a.s.*),
- spółdzielnię (*družstvo*).

Wypisy z rejestrów spółek i oddziałów osób zagranicznych w aktualnym brzmieniu, jak również z wcześniejszymi zmianami, można bezpłatnie uzyskać w formie elektronicznej na stronach internetowych Czeskiego Ministerstwa Sprawiedliwości: www.justice.gov.cz. Wypisy elektroniczne mają charakter informacyjny i nie mogą być stosowane jako zaświadczenia czy dowody np. w postępowaniu sądowym. W celu uzyskania poświadczanego dokumentu należy się zwrócić do Sądu Rejestrowego bezpośrednio, lub za pośrednictwem punktów kontaktowych administracji czeskiej „Czech POINT”. Informacja o usługach

świadczonych przez te punkty kontaktowe oraz ich lokalizacji, dostępna jest na stronie www.czechpoint.cz.

UREGULOWANIA PODSTAWOWE

Spółki prawa handlowego mogą zakładać osoby fizyczne i prawne. Osoba fizyczna oraz prawna może być udziałowcem z nieograniczoną odpowiedzialnością tylko w jednej spółce prawa handlowego.

Do założenia spółki prawa handlowego wymagana jest umowa spółki, którą podpisują wszyscy założyciele spółki. Podpisy założycieli muszą być urzędowo potwierdzone. Umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki akcyjnej wymaga formy aktu notarialnego.

Jeżeli spółka zakładana jest przez pełnomocnika, podpis założyciela na pełnomocnictwie powinien być urzędowo poświadczony. Pełnomocnictwo załącza się do umowy spółki.

Kodeks handlowy dopuszcza możliwość założenia spółki przez jedną osobę, umowę spółki zastępuje wtedy akt założycielski sporządzony w formie aktu notarialnego. Akt założycielski powinien zawierać podstawowe elementy umowy spółki.

Kapitał zakładowy spółki wyrażony jest w formie pieniężnej i obejmuje sumę wkładów pieniężnych i niepieniężnych wszystkich założycieli spółki. Kapitał zakładowy musi być wyrażony w koronach czeskich. Kapitał zakładowy jest częścią kapitału własnego spółki.

Spółka prawa handlowego powstaje z dniem wpisu do Rejestru handlowego. Wniosek o wpis do Rejestru handlowego należy złożyć w terminie do 90 dni od założenia spółki (podpisania umowy założycielskiej) lub od otrzymania zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub innego dokumentu uprawniającego do prowadzenia działalności gospodarczej.

Jeżeli przy zakładaniu spółki nie został określony termin, na który spółka została powołana, przyjmuje się, że spółka została założona na czas nieokreślony.

SPÓŁKA JAWNA

Spółka jawna jest najprostszą formą spółki prawa handlowego, w której wszyscy wspólnicy odpowiadają za zobowiązania spółki całym swoim majątkiem wspólnie i nierozłącznie. Spółka jawna może być

założona przez co najmniej dwóch udziałowców, którymi mogą być osoby fizyczne i prawne.

Firma spółki jawnej powinna zawierać sformułowanie „veřejná obchodní společnost” lub skrót: „veř. obch. spol.” ewent. „v.o.s.”. Jeżeli firma (nazwa) spółki zawiera nazwisko przynajmniej jednego ze wspólników, do nazwiska wystarczy dopisać sformułowanie „a spol.”.

Umowa spółki powinna obejmować:

- nazwę i siedzibę spółki,
- wykaz wspólników, zawierający nazwę i siedzibę podmiotów prawnych lub nazwiska i miejsce zamieszkania osób fizycznych,
- przedmiot działalności spółki.

Wniosek o wpis do Rejestru handlowego powinien być podpisany przez wszystkich wspólników.

Wspólnicy spółki jawnej nie mają obowiązku wnoszenia kapitału zakładowego przy jej powoływaniu. Ewentualne wkłady wspólników mogą być zapisane w umowie spółki.

Każdy ze wspólników może reprezentować spółkę na zewnątrz samodzielnie. Ewentualne ograniczenia w reprezentowaniu spółki na zewnątrz przez jej wspólników, zapisane w umowie spółki, nie mają skutków prawnych wobec osób trzecich, tzn. że osoby trzecie mogą dochodzić swych praw, jeżeli działały w wierze, że wspólnik, z którym zawarli umowę, miał pełne prawo do jej zawarcia.

Bez zgody pozostałych wspólników żaden ze wspólników nie może prowadzić działalności gospodarczej zgodnej z przedmiotem działalności spółki, w tym również na rzecz osób trzecich.

Zalety spółki jawnej:

- nie ma wymogu wnoszenia kapitału zakładowego,
- osobowy charakter spółki.

Wady spółki jawnej:

- wspólnicy ręczą za zobowiązania spółki całym swym majątkiem,
- obowiązuje zakaz konkurencji,
- w przypadku śmierci przedostatniego wspólnika spółka automatycznie przestaje istnieć.

SPÓŁKA KOMANDYTOWA

Spółka komandytowa jest kombinacją spółki osobowej i spółki kapitałowej. Niektórzy jej wspólnicy (komplementariusze) ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania spółki całym swoim majątkiem (również osobistym), inni wspólnicy (komandytariusze) ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania spółki do wysokości wkładu wpisanego do Rejestru handlowego.

Firma spółki komandytowej musi zawierać nazwę „komanditni spółecznost” (spółka komandytowa) lub skrót „kom. spol.” lub „k.s.”. Jeżeli firma (nazwa) spółki zawiera nazwisko komandytariusza, ponosi on odpowiedzialność za zobowiązania spółki jako komplementariusz (§ 95 Kodeksu handlowego). Nazwa handlowa spółki musi spełniać ogólne warunki określone w Kodeksie handlowym, w szczególności nie może być tożsama z nazwą innego przedsiębiorcy. Do odróżnienia firmy nie wystarcza adnotacja dot. określenia formy prawnej (§ 10 Kodeksu handlowego).

Umowa spółki musi zawierać:

- nazwę i siedzibę spółki,
- wykaz wspólników, obejmujący nazwę i siedzibę osoby prawnej lub nazwisko i miejsce zamieszkania osoby fizycznej,
- przedmiot działalności spółki,
- określenie, którzy ze wspólników są komplementariuszami, a którzy komandytariuszami,
- wysokość wkładu każdego komandytariusza.

Zgłoszenie do Rejestru handlowego musi być podpisane przez wszystkich wspólników.

Komandytariusze są zobowiązani do wniesienia kapitału zakładowego w wysokości określonej w umowie spółki, nie mniej jednak niż 5.000 CZK. Wkład powinien być wniesiony w terminie określonym w umowie spółki, w innym przypadku bez zbędnej zwłoki po zawiązaniu się spółki lub staniu się wspólnikiem.

Spółkę na zewnątrz reprezentować mogą wyłącznie komplementariusze. Komandytariusz odpowiada za zobowiązania, które zaciągnął w imieniu spółki bez pełnomocnictwa w pełnym zakresie jak komplementariusz.

O ile umowa spółki nie stanowi inaczej, zakaz konkurencji obowiązuje tylko komplementariuszy.

Zalety spółki:

- nie jest konieczny kapitał założycielski spółki,
- komandytariusze nie mają zakazu konkurencji.

Wady spółki:

- wspólnicy komplementariusze ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania spółki całym swoim majątkiem,
- komandytariusze nie mają wpływu na zarządzanie spółką.

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest najprostszą i najczęściej spotykaną w praktyce rynku czeskiego formą spółki kapitałowej, pomimo że zachowuje osobowy charakter. Spółkę może tworzyć od jednego do pięćdziesięciu wspólników.

Minimalny kapitał zakładowy spółki wynosi 200.000 CZK. Wspólnik musi dysponować wkładem o wartości nie mniejszej niż 20.000 CZK. Wysokość wkładu poszczególnych wspólników może być zróżnicowana, musi jednak być liczona w pełnych tysiącach.

Firma spółki musi zawierać nazwę „společnost z ručením omezením” lub skrót „spol. s r.o.” ewent. „s.r.o.”

Nazwa handlowa spółki musi spełniać ogólne warunki określone w Kodeksie handlowym, w szczególności nie może być tożsama z nazwą innego przedsiębiorcy. Do odróżnienia firm nie wystarcza adnotacja dot. określenia formy prawnej (§ 10 Kodeksu handlowego). W praktyce przyjmuje się, że przynajmniej dwa znaki w nazwie handlowej muszą odróżniać się od firmy innego przedsiębiorcy.

Umowa spółki musi zawierać:

- nazwę i siedzibę spółki,
- wykaz wspólników, zawierający nazwę i siedzibę osoby prawnej lub nazwisko i miejsce zamieszkania osoby fizycznej,
- przedmiot działalności spółki,
- wysokość kapitału zakładowego oraz wysokość wkładu każdego wspólnika wraz z terminem i sposobem wniesienia wkładu,

- nazwiska i miejsce zamieszkania osób reprezentujących spółkę na zewnątrz (jednatel společnosti) oraz zakres reprezentowania spółki,
- nazwiska i miejsce zamieszkania członków rady nadzorczej, o ile była utworzona,
- określenie administratora wkładu,
- inne informacje, które wymagane są w Kodeksie handlowym i pozostałych przepisach.

O ile wynika to z umowy spółki, spółka sporządza statut, który określa jej organizację oraz precyzuje zapisy zawarte w umowie spółki.

Przed złożeniem wniosku o wpis do Rejestru handlowego musi być wniesione co najmniej 30% wkładów, nie mniej jednak niż 100.000 CZK. Wniosek o wpis do Rejestru handlowego musi być podpisany przez wszystkie osoby reprezentujące spółkę na zewnątrz. Jeżeli założycielem spółki jest jedna osoba, wpis do Rejestru handlowego następuje po wniesieniu 100% kapitału zakładowego.

Najwyższym organem spółki jest walne zgromadzenie wspólników. Walne zgromadzenie wspólników podejmuje najważniejsze decyzje dotyczące funkcjonowania spółki, w tym przede wszystkim: powołuje i odwołuje osoby reprezentujące spółkę na zewnątrz, dokonuje zmian umowy spółki, zatwierdza roczne sprawozdania finansowe. Ponadto, w przypadku gdy umowa spółki przewiduje ustanowienie rady nadzorczej, powołuje i odwołuje jej członków.

Statutowym organem spółki jest jedna lub więcej osób reprezentujących spółkę na zewnątrz (*jednatel společnosti* czyli osoba sprawująca zarząd spółki). Jeżeli osób takich jest więcej niż jedna, każda z nich ma prawo do samodzielnego reprezentowania spółki na zewnątrz, o ile umowa spółki nie stanowi inaczej. Ograniczenie uprawnień osób do reprezentowania spółki na zewnątrz może wynikać z umowy spółki, statutu lub uchwał walnego zgromadzenia.

Procedura zakładania spółki:

- 1) zawarcie umowy spółki w formie aktu notarialnego;
- 2) wniesienie kapitału zakładowego (najczęściej ulokowanie środków pieniężnych na koncie bankowym);
- 3) uzyskanie uprawnienia do prowadzenia działalności gospodarczej (*živnostenský list, koncese*);
- 4) wpisanie spółki do Rejestru handlowego;
- 5) rejestracja spółki w urzędzie skarbowym.

SPÓŁKA AKCYJNA

Spółka akcyjna jest spółką, której kapitał zakładowy dzieli się na określoną ilość akcji. Spółka akcyjna ze względu na swoją formę prawną jest wyłącznie spółką kapitałową.

Firma spółki musi zawierać nazwę "akciová společnost" (spółka akcyjna), wystarczy też skrót „akc. spol.” lub „a.s.” (§ 154 Kodeksu handlowego). Nazwa handlowa spółki musi spełniać ogólne warunki określone w Kodeksie handlowym, w szczególności nie może być tożsama z nazwą innego przedsiębiorcy. Do odróżnienia firmy nie wystarcza tylko adnotacja dot. określenia formy prawnej (§ 10 Kodeksu handlowego).

Minimalna wysokość kapitału zakładowego, niezbędna do założenia spółki akcyjnej, wynosi 2.000.000 CZK. Górna granica kapitału zakładowego nie jest określona. Kapitał zakładowy podzielony jest na akcje.

Organem statutowym spółki akcyjnej jest jej zarząd. Zarząd wybierany jest z członków spółki, którzy ją reprezentują na zewnątrz. Członkowie zarządu wpisywani się do Rejestru handlowego. Do Rejestru wpisywane są również wszelkie zmiany w zarządzie. Członkowie zarządu są z reguły wybierani i odwoływani przez walne zgromadzenie.

Zalety spółki:

- stosunkowo solidne wrażenie (duży kapitał),
- wyłącznie spółka kapitałowa.

Wady spółki:

- wysoki kapitał zakładowy (minimalnie 2.000.000 CZK),
- stosunkowo skomplikowana procedura zakładania oraz funkcjonowania spółki.

ODDZIAŁY OSÓB ZAGRANICZNYCH Z KRAJÓW UE

Podmiot zagraniczny może prowadzić działalność gospodarczą na terytorium RCz za pośrednictwem swej jednostki organizacyjnej „organizacji složka” tj. zakładu czy oddziału. W celu prowadzenia oddziału osoby zagranicznej należy postępować zgodnie z czeskimi przepisami prawnymi, które regulują ich zakładanie. Przepisami tymi są: **ustawa Nr 455/1991 o działalności gospodarczej** z późn. zm. (*Zákon o živnostenském podnikání*) oraz **ustawa Nr 513/1991 Kodeks handlowy** z późn. zm. (*Obchodní zákoník*).

Oddział osoby zagranicznej, powołany na podstawie ww. przepisów ma takie same prawa i obowiązki jak którakolwiek inna czeska osoba prawna, mimo że nie posiada osobowości prawnej. Stanowi jednak samodzielnie działającą, wyodrębnioną majątkowo i księgowo jednostkę organizacyjną, zobowiązaną do pełnienia wszelkich zobowiązań wynikających z czeskiego prawa dot. działalności gospodarczej. Od spółek prawa handlowego różni się tym, że nie wnosi się kapitału zakładowego, używa firmy swego założyciela z dodatkiem „Organizační složka” oraz nie powołuje osoby sprawującej zarząd (jednatel), lecz mianuje kierownika oddziału (vedoucí Organizační složky).

Do założenia oddziału niezbędna jest decyzja zarządu osoby zagranicznej o jego powołaniu, wniosek o wpis do ewidencji działalności gospodarczej „Živnostenský úřad” oraz wniosek o rejestrację w sądzie rejestrowym w Rejestrze handlowym.

W przypadku oddziałów osób zagranicznych z krajów UE do RH wpisuje się:

- a) firmę oddziału – nazwę handlową założyciela z dodatkiem „*Organizační složka*”;
- b) siedzibę oddziału na terytorium RCz;
- c) przedmiot działalności oddziału zgodnie z ewidencją gospodarczą „*Živnostenský úřad*”;
- d) prawo, wg którego prowadzi działalność osoba zagraniczna;
- e) nazwę oraz nr rejestru, w którym osoba zagraniczna jest zarejestrowana;
- f) firmę oraz formę prawną osoby zagranicznej, jej przedmiot działania;
- g) dane nt. organu statutowego osoby zagranicznej w zakresie określonym w przepisach prawnych;
- h) dane nt. kierownika jednostki organizacyjnej (oddziału, zakładu) powołanego w RCz oraz miejsca jego zamieszkania, w zakresie określonym w przepisach prawnych;

Kierownik oddziału jest przedstawicielem założyciela na terytorium RCz. Może nim być osoba fizyczna bez względu na obywatelstwo i miejsce zamieszkania. Ta sama osoba może być członkiem zarządu osoby zagranicznej oraz kierownikiem jej oddziału w Czechach.

Oddziały osób zagranicznych prowadzą rachunkowość i sprawozdawczość wg przepisów czeskich. Przepisy czeskie zezwalają na zaliczenie kosztów przedsiębiorstwa macierzystego, ponoszonych w związku z działalnością oddziału za granicą w kosztach tego oddziału lub podział ogólnego zysku brutto pomiędzy przedsiębiorstwem macierzystym, a jego oddziałami zagranicznymi.

Zgodnie z Umową między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Czeskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku sporządzoną w Warszawie dnia 13 września 2011 r., nie wymagają rejestracji w formie oddziału (zakładu) osoby zagranicznej, następujące formy działalności:

- a) roboty budowlane, konstrukcyjne, montażowe lub instalacyjne oraz czynności nadzorcze z nimi związane, jeśli okres ich prowadzenia trwa krócej niż dwanaście miesięcy;
- b) świadczenie usług, włączając usługi doradcze lub małżeńskie, jeżeli okres ich świadczenia nie przekracza sześciu miesięcy w jakimkolwiek dwunastomiesięcznym okresie;
- c) użytkowanie placówek, które służą wyłącznie do składowania, wystawiania lub dostawy dóbr lub towarów należących do przedsiębiorstwa;
- d) utrzymywanie zapasów dóbr lub towarów należących do przedsiębiorstwa wyłącznie w celu składowania, wystawiania lub dostawy;
- e) utrzymywania zapasów dóbr lub towarów należących do przedsiębiorstwa, wyłącznie w celu przetwarzania przez inne przedsiębiorstwo;
- f) utrzymywanie stałej placówki wyłącznie w celu zakupu dóbr lub towarów albo zbierania informacji dla przedsiębiorstwa;
- g) utrzymywania stałej placówki wyłącznie w celach prowadzenia dla przedsiębiorstwa jakiegokolwiek innej działalności o charakterze przygotowawczym lub pomocniczym;
- h) utrzymywania stałej placówki wyłącznie w celu łącznego prowadzenia jakichkolwiek rodzajów działalności wymienionych w literach c) – g), pod warunkiem, że całkowita działalność tej placówki, wynikająca z takiego połączenia, ma charakter przygotowawczy lub pomocniczy.

Zgodnie z umową, jeżeli osoba posiada pełnomocnictwo do zawierania umów w imieniu przedsiębiorstwa i wykonuje to pełnomocnictwo, uważa się, że przedsiębiorstwo to ma zakład w zakresie każdego rodzaju działalności, którą osoba ta podejmuje dla przedsiębiorstwa, chyba że czynności te, gdyby były wykonywane za pośrednictwem stałej placówki, nie prowadziłyby do uznania jej za zakład.

W świetle umowy, przedsiębiorstwo nie posiada zakładu na terytorium RCz, jeżeli wykonuje ono w tym kraju czynności za pośrednictwem pośrednika, generalnego komisanta albo jakiegokolwiek innego niezależnego przedstawiciela, pod warunkiem, że osoba ta działa w ramach swojej zwykłej działalności.

W ramach prowadzenia działalności gospodarczej na terenie RCz należy wziąć pod uwagę także możliwości tymczasowego świadczenia usług przez podmiot zagraniczny. Skorzystanie z tej możliwości w niektórych przypadkach może spełniać potrzeby zagranicznego przedsiębiorcy.

Zasady świadczenia usług w RCz reguluje ustawa Nr 222/2009 o swobodzie świadczenia usług. Ustawa implementuje do czeskiego prawodawstwa dyrektywę 2006/123/WE o usługach na rynku wewnętrznym liberalizującą zasady świadczenia usług na rynku UE. Dyrektywa usługowa, a tym samym ustawa, **nie ma zastosowania** do usług kompleksowo uregulowanych na poziomie Unii (usługi finansowe, łączność elektroniczna, usługi transportowe, usługi w zakresie opieki zdrowotnej, agencje pracy tymczasowej, usługi ochrony osobistej, usługi audiowizualne, działalność hazardowa, niektóre usługi społeczne, usługi świadczone przez notariuszy i komorników powołanych na mocy aktu rządowego).

Tymczasowa działalność usługowa na terytorium Republiki Czeskiej może być świadczona przez usługodawcę prowadzącego działalność gospodarczą w **państwie członkowskim UE**, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz przedsiębiorcę prowadzącego działalność gospodarczą w państwie, które zawarło ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę świadczenia usług.

Usługodawca zamierzający świadczyć **tymczasową działalność usługową** na terytorium Republiki Czeskiej nie musi dokonywać **wpisu**

do rejestru ewidencji działalności gospodarczej w Czechach, wystarczy, że ma uprawnienia do świadczenia danej usługi w kraju, w którym ma swoją siedzibę.

Tymczasowe świadczenie usług nie obejmuje usług, których świadczenie wymaga regularności oraz tak zwanych usług użyteczności publicznej, tj. takich usług, których świadczenie wymaga spełnienia szczególnych praw i obowiązków wynikających z odrębnych aktów normatywnych. Takimi usługami są np.: dostawa energii elektrycznej i gazu, usługi pocztowe, zarządzanie lotniskami i portami, transport publiczny, dostawa wody, odprowadzanie nieczystości, zagospodarowywanie odpadów.

USŁUGI REGULOWANE

Zgodnie z ustawą Nr 18/2004 o uznawaniu kwalifikacji zawodowych osoba, która zamierza tymczasowo i okazjonalnie świadczyć usługi na terenie RCz w ramach działalności regulowanej (rzemieślniczej, wiązanej lub koncesjonowanej), o której mowa w ustawie Nr 455/1991 Sb. o działalności gospodarczej, ma obowiązek przed rozpoczęciem ich świadczenia złożyć pisemne zawiadomienie w Ministerstwie Przemysłu i Handlu Republiki Czeskiej (MPO). Formularze zawiadomienia odstępné są na stronie: <http://www.mpo.cz/dokument50168.html>

Do zawiadomienia o zamiarze tymczasowego świadczenia usług należy załączyć:

- dowód tożsamości potwierdzający obywatelstwo ew. dokument potwierdzający status osoby zamierzającej świadczyć usługę (np. członek rodziny obywatela RP),
- zaświadczenie potwierdzające, że usługodawca wykonuje dany zawód lub działalność w innym państwie członkowskim UE oraz, że w chwili składania zaświadczenia nie jest objęty zakazem (nawet tymczasowym) wykonywania tego zawodu lub działalności,
- dokument potwierdzający kwalifikacje zawodowe,
- dokument potwierdzający wykonywanie danej działalności regulowanej przez co najmniej dwa lata w okresie ostatnich dziesięciu lat albo dokument potwierdzający uzyskanie wykształcenia w zakresie działalności regulowanej w przypadku gdy w państwie siedziby usługodawcy działalność ta nie jest regulowana,

- dokument o ubezpieczeniu od odpowiedzialności za ewentualne szkody wyrządzone przy świadczeniu usług w przypadku, gdy taki dokument wymagany jest przepisami RCz.

Wypełniony i podpisany formularz zawiadomienia wraz z uwierzytelnionymi kopiami ww. dokumentów oraz ich tłumaczeniami na język czeski należy złożyć lub przesłać do Ministerstwa Przemysłu i Handlu Republiki Czeskiej (dalej MPO).

Usługodawca jest zobowiązany do bezzwłocznego poinformowania MPO o zmianie danych w stosunku do danych wcześniej przekazanych. Jeśli usługodawca zamierza wykonywać czynności regulowane po upływie 12 miesięcy od dnia zawiadomienia, ma obowiązek złożenia ponownego zawiadomienia w MPO. W tym przypadku obowiązek przedkładania dokumentów dotyczy tylko danych, które zostały zmienione w stosunku do przekazanych poprzednio.

MPO prowadzi ewidencję usługodawców oraz informacji przez nich przekazanych, wydaje odpisy lub zaświadczenia o wpisach do ewidencji lub zaświadczenia, iż dany wpis w ewidencji nie figuruje.

Usługodawca jest zobowiązany do zapewnienia wykonywania czynności, określonych w załączniku Nr 5 do ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej, wyłącznie przez osoby fizyczne uprawnione do wykonywania danego zawodu. Warunek uprawnienia do wykonywania zawodu uznaje się za spełniony, jeżeli usługodawca przedłoży dokument o kwalifikacjach uznanych w kraju ich uzyskania lub, jeśli dana działalność nie jest w państwie siedziby usługodawcy regulowana, dokument potwierdzający, że osoba wykonywała daną działalność przez co najmniej dwa lata w okresie ostatnich dziesięciu lat. Spełnienie powyższego wymogu podlega kontroli Urzędu ds. Działalności Gospodarczej – www.zivnostenskyurad.cz.

Osoby fizyczne i prawne, świadczące tymczasowe usługi na terytorium RCz prowadzące jakąkolwiek działalność lub działalność regulowaną, mają obowiązek podczas kontroli Urzędu ds. Działalności Gospodarczej przedłożyć dowód tożsamości, dokument potwierdzający obywatelstwo, zameldowanie usługodawcy w kraju pochodzenia i zaświadczenia o zgodności wykonywanej działalności z prawem kraju pochodzenia.

Zasady uznawania kwalifikacji zawodowych w Republice Czeskiej reguluje ustawa Nr 18/2004 o uznawaniu kwalifikacji zawodowych oraz innych umiejętności obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej z późniejszymi zmianami (zwana dalej ustawą o uznawaniu kwalifikacji) oraz ustawa Nr 455/1991 o działalności gospodarczej, z późniejszymi zmianami (zwana dalej ustawą o działalności gospodarczej).

PRZEDMIOT I CEL USTAWY O UZNAWANIU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Ustawa o uznawaniu kwalifikacji:

- wdraża do ustawodawstwa czeskiego regulacje prawne Wspólnot Europejskich (dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, art. 39, 43 i 49 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską);
- reguluje sposób uznawania kwalifikacji zawodowych oraz innych umiejętności wymaganych do wykonywania działalności regulowanych przez odpowiednie organy administracji publicznej, izby rzemieślnicze oraz pracodawców w przypadku, jeśli kwalifikacja

zawodowa została uzyskana lub dany zawód był wykonywany w innym państwie członkowskim UE, w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub w Konfederacji Szwajcarskiej.

KTO MOŻE UBIEGAĆ SIĘ O UZNANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

O uznawanie kwalifikacji zawodowych mogą ubiegać się obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz Konfederacji Szwajcarskiej. Artykuł 2 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady uprawnia do uznawania kwalifikacji zawodowych również członków rodzin obywateli ww państw.

PODSTAWOWE ZASADY UZNAWANIA KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Organy administracji publicznej, w celu wydania zezwolenia na wykonywanie działalności regulowanych, są uprawnione do żądania od obywatela innego państwa członkowskiego zaświadczeń o spełnieniu określonych w ustawie warunków – takich samych jak w przypadku obywateli Republiki Czeskiej. Podczas podejmowania decyzji o uznaniu kwalifikacji zawodowych, właściwe organy kierują się interesem publicznym oraz interesem osób fizycznych i prawnych, który mógłby zostać naruszony przy wykonywaniu działalności regulowanej przez osoby z niewystarczającymi kwalifikacjami zawodowymi. Takimi chronionymi obszarami interesu publicznego są przede wszystkim ochrona życia i zdrowia, ochrona majątku, ochrona konsumenta, ochrona środowiska naturalnego oraz ochrona narodowego dziedzictwa kulturowego.

PROCEDURA UZNAWANIU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Osoba ubiegająca się o uznanie kwalifikacji zawodowych składa odpowiedni wniosek do właściwego urzędu państwowego lub do Ministerstwa Szkolnictwa, Młodzieży i Wychowania Fizycznego. Wymogi

wniosku oraz wymagane dokumenty, które należy dołączyć do wniosku, określa § 22 ustawy o uznawaniu kwalifikacji, są nimi:

- 1) dokument tożsamości poświadczający obywatelstwo, ewentualnie dokument potwierdzający status prawny osoby,
- 2) dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji zawodowej,
- 3) zaświadczenie o niekaralności,
- 4) dokument potwierdzający wniesienie stosownej opłaty.

Dokumenty wymienione w punkcie 1) należy przedłożyć w formie kopii (np. kserokopii) – urząd może jednak zażądać okazania oryginałów. Dokumenty wymienione w pozostałych punktach powinny być przedłożone w oryginale lub urzędowo potwierdzonej kopii. W przypadku, gdyby organ uznający kwalifikację zawodową miał wątpliwości co do wiarygodności dokumentu, może zażądać przedłożenia tłumaczenia uwierzytelnionego przez tłumacza przysięgłego.

Formularze wniosków dostępne są na stronie internetowej Ministerstwa Przemysłu i Handlu lub Ministerstwa Szkolnictwa, Młodzieży i Wychowania Fizycznego:

<http://www.msmt.cz/eu/uznavani-kvalifikaci>

Na stronie tej znajdują się również szczegółowe informacje nt. ustawy o uznawaniu kwalifikacji zawodowych oraz lista wszystkich zawodów regulowanych, w porządku alfabetycznym.

Urząd właściwy ds. uznawania kwalifikacji zawodowych wydaje decyzję w terminie do 60 dni od dnia doręczenia wniosku i dostarczenia wszystkich niezbędnych dokumentów. Po zakończeniu procedury, urząd zwraca wnioskodawcy dokumenty poświadczające uzyskanie kwalifikacji zawodowych w ciągu 15 dni roboczych od dnia, kiedy decyzja nabyła mocy prawnej.

ORGANY UPRAWNIONE DO UZNAWANIA KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

W przypadku, kiedy wnioskodawca ma zamiar wykonywać działalność regulowaną w ramach samodzielnej działalności gospodarczej lub jako pełnomocnik posiadacza tych uprawnień, urzędem właściwym ws. uznania kwalifikacji zawodowych jest Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Ministerstwo uznaje kwalifikacje zawodowe obywateli

państw członkowskich Unii Europejskiej uzyskane w innym państwie członkowskim, niezbędne do rozpoczęcia działalności gospodarczej regulowanej, zgodnie z ustawą o działalności gospodarczej.

Ocena kwalifikacji zawodowych na podstawie dokumentów wydanych w innych państwach członkowskich przez urzędy ds. działalności gospodarczej, w przypadku działalności, których dotyczy postanowienie § 16 dyrektywy 2005/36/WE.

Obywatele państw członkowskich mogą przedstawić swoje kwalifikacje zawodowe bezpośrednio w urzędzie ds. działalności gospodarczej, poprzez przedłożenie dokumentów wymienionych w § 7 ustęp 5 ustawy o działalności gospodarczej oraz w przypadku tych czynności wiązanych i koncesjonowanych, dla których taka możliwość jest dopuszczona w ustawie (w przypadku działalności wiązanych w załączniku Nr 2, a działalności koncesjonowanych w załączniku Nr 3 do ustawy o działalności gospodarczej). W wymienionych wyżej przypadkach nie ma konieczności składania wniosku o uznanie kwalifikacji zawodowej.

DZIAŁALNOŚĆ REGULOWANA

Działalności regulowane zgodnie z ustawą o działalności gospodarczej, to czynności rzemieślnicze, wiązane oraz koncesjonowane, dla których jest wymagane potwierdzenie kwalifikacji zawodowych. Wykaz tych czynności jest zamieszczony w załącznikach od 1 do 3 do ustawy.

Opis działalności rzemieślniczych, wiązanych oraz koncesjonowanych znajduje się w rozporządzeniu Rady Ministrów Nr 469/2000. W przypadku działalności regulowanych przedsiębiorca, bądź osoba przez niego wyznaczona do pełnienia funkcji pełnomocnika, jest zobowiązana do spełnienia wymogu posiadania danej kwalifikacji zawodowej.

W wybranych 10 rodzajach działalności, wymienionych w załączniku nr 5 do ustawy o działalności gospodarczej, kwalifikacje zawodowe muszą spełniać wszystkie osoby, które je wykonują (przedsiębiorcy oraz wszyscy zatrudnieni pracownicy).

DZIAŁALNOŚĆ RZEMIEŚLNICZA

Wykaz działalności rzemieślniczych zawiera załącznik Nr 1 do ustawy o działalności gospodarczej. Sposób dokumentowania posiadanych

kwalifikacji zawodowych w zakresie czynności rzemieślniczych przedstawiono w rozdziale 4 przewodnika.

Jeżeli w ramach kwalifikacji zawodowych wymagane jest odbycie praktyki zawodowej, jest ona rozumiana jako wykonywanie specjalistycznych czynności zawodowych związanych z daną branżą lub branżą pokrewną. Za branże pokrewne uważa się branże, które stosują takie same lub podobne metody pracy lub wykorzystują podobną wiedzę specjalistyczną.

DZIAŁALNOŚĆ WIĄZANA

Wykaz działalności wiązanych zamieszczony jest w załączniku Nr 2 do ustawy o działalności gospodarczej. Kwalifikacje zawodowe w zakresie działalności wiązanych są regulowane przez odpowiednie przepisy prawne wymienione w załączniku Nr 2 do ustawy o działalności gospodarczej.

Obywatel państwa członkowskiego Unii Europejskiej może udokumentować swoje kwalifikacje zawodowe przedkładając dokument o uznaniu kwalifikacji zawodowych, wydany przez odpowiedni urząd, w myśl ustawy o uznawaniu kwalifikacji zawodowych. Kwalifikacje zawodowe można również udokumentować na podstawie zaświadczeń o wykonywaniu czynności w danej branży w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

DZIAŁALNOŚĆ KONCESJONOWANA

Wykaz działalności koncesjonowanych zamieszczony jest w załączniku Nr do 3 ustawy o działalności gospodarczej. Kwalifikacje zawodowe w zakresie działalności koncesjonowanych określają odpowiednie przepisy prawne wymienione w załączniku nr 3 do ustawy o działalności gospodarczej.

Obywatel państwa członkowskiego Unii Europejskiej może udokumentować kwalifikacje zawodowe na podstawie dokumentu potwierdzającego uznanie kwalifikacji zawodowych, wydanego przez odpowiedni urząd na podstawie ustawy o uznawaniu kwalifikacji zawodowych. Kwalifikacje zawodowe można również udokumentować na podstawie zaświadczenia o wykonywaniu czynności zawodowych z danej branży w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Ustawa Nr 586/92 o podatkach dochodowych (zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů), zwany dalej UPD reguluje podatek dochodowy od osób fizycznych i prawnych.

9.1 PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH (PDOF)

Podatnicy podatku

Podatnikami podatku od osób fizycznych są osoby fizyczne. Z punktu widzenia określenia obowiązku podatkowego oraz sposobu zapłaty podatku, istotny jest podział na rezydentów i nierezydentów podatkowych.

Rezydentami podatkowymi są osoby, które mają miejsce zamieszkania lub zwykle przebywają na terytorium RCz przez co najmniej 183 dni w danym roku kalendarzowym, za wyjątkiem studiów lub leczenia. Rezydenci podatkowi mają nieograniczony obowiązek podatkowy tzn., że opodatkowaniu podlegają wszystkie osiągnięte przez nich dochody zarówno w Czechach jak i za granicą (również w Polsce).

Nierezydentami podatkowymi są osoby, których na podstawie określonych wyżej kryteriów nie można uznać za rezydentów. Osoby te mają ograni-

czony obowiązek podatkowy tzn., że opodatkowaniu podlegają dochody, które osoby te uzyskują wyłącznie ze źródeł na terytorium RCz.

Przedmiot opodatkowania PDOF

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych są:

- dochody z czynności zależnej (wynagrodzenia) oraz korzyści płynące z pełnionych funkcji,
- dochody z działalności gospodarczej oraz z innej samodzielnie wykonywanej działalności zarobkowej,
- dochody kapitałowe,
- dochody z wynajmu,
- pozostałe dochody (np. korzystanie z samochodu służbowego do celów prywatnych).

Dochód mogą stanowić zarówno środki pieniężne, jak też niepieniężne uzyskane również w drodze wymiany.

Dochody nie podlegające opodatkowaniu są szczegółowo omówione w § 4 UPD. Należą do nich wynagrodzenia z umów i porozumień o pracę nie przekraczające 5.000 CZK u jednego pracodawcy, emerytury, renty, odszkodowania, niektóre przychody ze sprzedaży majątku ruchomego i nieruchomego, wygrane w konkursach i na loteriach, w określonych przypadkach przychody z tytułu prac jako au-pair itp. W celu właściwego rozliczenia PDOF należy zapoznać się szczegółowo z UPD i z przepisami powiązanymi, ponieważ dotrzymanie wyznaczonych terminów, jest warunkiem zwolnienia z opodatkowania np. w przypadku sprzedaży mieszkań i samochodów.

Zeżnanie podatkowe, okres rozliczeniowy

Zeżnanie podatkowe składa osoba fizyczna, której przychody w danym roku podatkowym przekroczyły 15.000 CZK o ile nie są to przychody zwolnione z podatku lub przychody opodatkowane odrębną stawką (np. dywidendy, udziały w zyskach spółek z o.o., oprocentowania wkładów bankowych itp.)

Okresem rozliczeniowym jest rok kalendarzowy. Jeżeli podatnik nie korzysta z usług doradcy podatkowego zobowiązany jest złożyć ze-

znanie podatkowe oraz uiścić należny podatek do 31 marca roku następnego po roku podatkowym. Jeżeli w jego imieniu rozliczenia z fiskusem prowadzi doradca podatkowy, obydwie te czynności należy wykonać najpóźniej do 30 czerwca roku następnego.

Kwoty nie podlegające opodatkowaniu

Na podstawie § 15 ustawy, od podstawy opodatkowania można odliczyć tzw. nie podlegające opodatkowaniu części podstawy. Należą do nich oprocentowania kredytów udzielonych na potrzeby mieszkaniowe wg odrębnych przepisów (maksymalnie do 300.000 CZK), darowizny w wysokości łącznej co najmniej 2% i co najwyżej 10% podstawy opodatkowania, składki na dodatkową emeryturę w wysokości co najmniej 6.000 CZK i co najwyżej 12.000 CZK, składki na ubezpieczenie na życie do wysokości 12.000 CZK, składki z tytułu członkostwa w związkach zawodowych do wysokości 3.000 CZK.

Odliczenia od podatku

Od podatku można odliczyć:		w CZK	
		2011	2012
a)	na każdego podatnika	23 640,-	27 840,-
b)	na współmałżonka, którego roczne przychody nie przekraczają 68.000 CZK	24 840,-	24 840,-
c)	na dziecko będące na utrzymaniu podatnika	11 604,-	13 404,-
d)	na podatnika pobierającego niepełną rentę inwalidzką	2 520,-	2 520,-
e)	na podatnika pobierającego pełną rentę inwalidzką	5 040,-	5 040,-
f)	na podatnika posiadającego legitymację osoby ciężko upośledzonej	16 140,-	16 140,-
g)	na podatnika – studenta	4 020,-	4 020,-

Oprócz odliczenia na każdego podatnika jak w poz. a), pozostałe odliczenia od podatku mogą być stosowane w wysokości 1/12 limitu rocznego za każdy miesiąc kalendarzowy, w którym były spełnione warunki niezbędne do odliczenia.

Stawka podatkowa

Stawka podatkowa **PDOF w 2011 i 2012 wynosi 15% od podstawy opodatkowania**. Zmiana opodatkowania z 15% na 19% w PDOF jest planowana od 2013r.

Podstawa opodatkowania

Podstawa opodatkowania PDOF stanowi wynagrodzenie brutto pracownika włącznie z przychodami niepieniężnymi, pomniejszone o przychody nie objęte opodatkowaniem oraz zwolnione z podatku i powiększone o należną kwotę ubezpieczenia socjalnego i zdrowotnego płaconego przez pracodawcę.

Przychody osób fizycznych z działalności gospodarczej

Podstawą do ustalenia podstawy opodatkowania osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących wolne zawody, jest ewidencja księgowa lub podatkowa. Podatnicy, którzy nie prowadzą ewidencji księgowej mogą skorzystać z ryczałtu rozliczeniowego tzn. że do obliczenia podstawy opodatkowania, od sumy przychodów (wykazywanych w ewidencji podatkowej), odlicza się koszty wg stawek procentowych określonych w ustawie.

W 2012 roku obowiązują następujące stawki kosztów ryczałtowych:

- **80%** przychodów w produkcji rolnej, leśnej i gospodarce wodnej realizowanej w formie produkcji rzemieślniczej,
- **60%** przychodów z działalności gospodarczej,
- **40%** przychodów przy innych rodzajach działalności wykonywanych na podstawie odrębnych przepisów (np. adwokaci, biegli rewidenci, doradcy podatkowi, architekci, lekarze itp.) lub przychodów z innej samodzielnie wykonywanej działalności zarobkowej (zawodowi sportowcy, artyści, biegli, tłumacze, syndycy masy upadłościowej itp.),
- **30%** przychodów wspólników spółki jawnej lub komplementariusza spółki komandytowej,
- do **30%** przychodów z wynajmu składników majątkowych służących do prowadzenia działalności gospodarczej.

Podatek dochodowy od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą musi być odprowadzony minimalnie w wysokości 600 CZK rocznie i należy go zapłacić do 15 grudnia roku podatkowego. Ewidencję podatkową do rozliczenia w formie ryczału mogą prowadzić drobni przedsiębiorcy nie wpisani do rejestru handlowego RCz, których roczny obrót nie przekracza 25 mln CZK.

9.2 PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH (PDOP)

Podatnicy PDOP

Podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych są osoby, nie będące osobami fizycznymi, a więc:

- osoby prawne – podmioty gospodarcze wpisane do rejestru handlowego,
- instytucje posiadające osobowość prawną, które nie są założone lub powołane w celu prowadzenia działalności gospodarczej.

Ww. podatnicy, mający na terytorium RCz swoją siedzibę lub miejsce swego kierownictwa, pod którym rozumie się adres miejsca, z którego podatnik jest zarządzany, mają obowiązek podatkowy dotyczący zarówno przychodów uzyskiwanych ze źródeł na terytorium RCz, jak też z przychodów uzyskiwanych za granicą.

Podatnicy, nie mający na terytorium RCz swojej siedziby, mają obowiązek podatkowy tylko od przychodów pochodzących ze źródeł na terytorium Republiki Czeskiej.

Przedmiot opodatkowania PDOP

Przedmiotem opodatkowania są: przychody z wszelkiego rodzaju działalności oraz gospodarowania wszelkimi składnikami majątkowymi (np. przychody ze sprzedaży lub wynajmu składników majątkowych). W przypadku podatników, którzy nie są założeni lub powołani w celu prowadzenia działalności gospodarczej, przedmiotem opodatkowania są przychody z pozostałej działalności, przychody z reklam, czyszczeń, itp.

Podstawa opodatkowania PDOP

Podstawę opodatkowania stanowi różnica, o którą przychody, za wyjątkiem przychodów, które nie są przedmiotem podatku oraz przychodów zwolnionych z opodatkowania, przewyższają wydatki (koszty), przy uwzględnieniu ich merytorycznej i czasowej przynależności do danego okresu rozliczeniowego.

Księgowy wynik finansowy przed opodatkowaniem pomniejsza się o przychody nie będące przedmiotem opodatkowania (np. przychody uzyskane z tytułu darowizn i spadków), o przychody zwolnione z podatku, (np. określone ustawą przychody z działań proekologicznych), o przychody opodatkowane specjalną stawką podatkową, a powiększa się o koszty, których nie można zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów (np. wydatki na reprezentację, wynagrodzenia dla członków organów statutowych oraz innych organów osób prawnych, wydatki na nabycie majątku trwałego oraz wartości niematerialnych i prawnych, gruntów itp.).

Odliczenia od podstawy opodatkowania

Od ustalonej podstawy opodatkowania można odliczyć:

- a) stratę podatkową za okres co najwyżej 5 kolejnych lat następujących po roku, w którym została stwierdzona;
- b) 100% wydatków na badania i rozwój w takiej kwocie, w jakiej je podatnik wykazał za okres poprzedni, a jeżeli w danym roku podatkowym kwota przeznaczona na badania i rozwój była wyższa, jest możliwość odliczenia 110%– dotyczy głównie firm posiadających własne zaplecze badawczo-rozwojowe i nie korzystających z dotacji i wsparcia ze środków publicznych;
- c) darowizny w wysokości co najmniej 2.000 CZK i co najwyżej 10% podstawy opodatkowania, pomniejszonej o wartości z pozycji a) i b).

Stawka podatkowa PDOP wynosi 19 %

Odliczenia od podatku

Zgodnie z § 35 ustawy od podatku można odliczyć:

- 18.000 CZK za każdego zatrudnionego niepełnosprawnego,

- 60.000 CZK za każdego zatrudnionego niepełnosprawnego z wyższą kategorią inwalidztwa.

Zeznanie podatkowe

Osoby prawne składają zeznanie podatkowe do 31 marca roku następującego po roku podatkowym. Osoby prawne, które mają obowiązek przeprowadzanie audytu księgowego, składają zeznanie podatkowe do 30 czerwca. Ostatni dzień wyznaczony na złożenie zeznania jest zarazem ostatecznym terminem zapłaty należnego podatku.

Odpisy amortyzacyjne środków trwałych

Czeska ustawa o podatkach dochodowych (§ 26 – § 30) rozróżnia środki trwałe materialne i niematerialne.

Do środków trwałych materialnych zaliczane są składniki majątkowe, których cena zakupu przekracza 40.000 CZK, a czas użytkowania jest dłuższy niż 1 rok. W tej grupie znajdują się głównie:

- budynki, domy, mieszkania oraz pomieszczenia niemieszkalne,
- budowle, za wyjątkiem eksploatowanych obiektów wydobywczych, drobnych budowli na działkach, ogrodzenia na potrzeby produkcji leśnej i łowiectwa,
- stado podstawowe,
- inne składniki majątku określone w ustawie.

Do środków trwałych niematerialnych zaliczane są składniki majątkowe, których cena zakupu przekracza 60.000 CZK, a czas użytkowania jest dłuższy niż 1 rok. W tej grupie znajdują się m.in.:

- koszty organizacji przedsiębiorstwa,
- niematerialne wyniki badań i rozwoju,
- oprogramowanie,
- prawa majątkowe, patenty, licencje,
- pozostały majątek niematerialny.

Ustawa w § 26 – § 33 ustanawia sposoby amortyzacji środków trwałych (równomierna lub liniowa, przyspieszona lub degresywna), określa roczne stawki amortyzacji równomiernej oraz współczynniki amortyzacji przyspieszonej, jak też specyfikuje metody i zasady amortyzacji.

Podstawowy podział grup amortyzacyjnych środków trwałych przedstawiają tabelki poniżej:

Grupy amortyzacyjne środków trwałych materialnych		
Grupa amortyzacyjna	Okres amortyzacji	Przykładowe środki trwałe materialne
1	3 lata	Komputery, inne techniczne urządzenia biurowe, narzędzia
2	5 lat	Większość maszyn produkcyjnych, samochody dostawcze, traktory, autobusy oraz samochody osobowe
3	10 lat	Kotły parowe, tramwaje, wagony
4	20 lat	Wieże, maszty, budynki z lekkich materiałów, gazociągi
5	30 lat	Budynki i hale przemysłowe, pomieszczenia niemieszkalne, mosty, drogi, autostrady, obiekty wodne
6	50 lat	Budynki administracyjne, domy handlowe, szkoły, hotele

Po skategoryzowaniu majątku do określonej grupy amortyzacyjnej można wybrać metodę amortyzacji: równomierną, przyspieszoną lub czasową. Wybranej metody nie można zmieniać.

W poprzednich latach był możliwy wybór metody amortyzacji nadzwyczajnej. Ze względu na panujący kryzys gospodarczy, rząd czeski na podstawie ustawy Nr 216/2009 dokonał korekty systemu amortyzacji środków trwałych zakupionych w okresie od 01.01.2009 r. do 30.06.2010 roku i należących do 1 i 2 grupy amortyzacyjnej.

Składniki majątkowe należące do 1 grupy amortyzacyjnej mogły być zamortyzowane w okresie 12 miesięcy w systemie amortyzacji równomiernej. Składniki majątkowe z 2 grupy amortyzacyjnej mogły być zamortyzowane w ciągu 24 miesięcy przy równomiernej amortyzacji, przy czym w pierwszym roku amortyzacja mogła wynieść 60%, a w drugim 40% ceny danego środka.

W przypadku wartości niematerialnych i prawnych, do których podatnik ma prawo użytkowania na czas określony, roczny odpis amortyzacyjny określa się jako iloraz wartości początkowej i okresu ustalonego w umowie. W pozostałych przypadkach wartości niematerialne i prawne podlegają amortyzacji liniowej, zgodnie z tabelą jak niżej.

Grupy amortyzacyjne środków trwałych niematerialnych		
Rodzaj składnika majątkowego	Czas amortyzacji w miesiącach	Minimalny czas amortyzacji w miesiącach w przyp. ulepszenia
Dzieło audiowizualne	18	9
Oprogramowanie	36	18
Niematerialne wyniki badań i rozwoju	36	18
Wydatki na organizację przedsiębiorstwa	60	—
Pozostałe środki niematerialne	72	36

Ulepszenie środków trwałych

Ulepszenie środków trwałych określa § 33 ustawy o podatkach dochodowych. Pod tym pojęciem rozumie się wydatki poniesione na:

- zakończone nadbudowy, dobudowy oraz prace budowlane,
- remonty (ingerencja w składnik majątku, której celem jest zmiana jego przeznaczenia lub parametrów technicznych),
- modernizację składników majątku (wzbogacenie wyposażenia lub możliwości użytkowania składników majątku),

jeżeli przekroczą one kwotę 40.000 CZK łącznie dla jednostkowego składnika majątku w danym okresie rozliczeniowym. Wartość ulepszenia wpływa na zwiększenie wartości początkowej składnika majątku w przypadku amortyzacji liniowej oraz na zwiększenie wartości netto w przypadku amortyzacji przyspieszonej.

Szczególną uwagę należy poświęcić odróżnieniu kosztów remontów, które są zaliczane do kosztów uzyskania przychodów w roku ich poniesienia od kosztów ulepszenia, które wpływają na wycenę składnika majątku, a w koszty wchodzi w formie podatkowych odpisów amortyzacyjnych. Największy problem występuje w przypadku rozróżnienia charakteru kosztów związanych z ingerencją w składnik majątku w przypadku nieruchomości. Księgowanie kosztów remontów

wymaga starannego gromadzenia dokumentacji potwierdzającej wykonanie remontu, a nie ulepszenia. Przeklasyfikowanie kosztów remontów na ulepszenie jest w RCz przedmiotem częstych dodatkowych domiarów podatkowych.

Ulepszenie zwiększa wartość początkową również środków niematerialnych i prawnych. Za ulepszenie uważa się wydatki poniesione na wzbogacenie wyposażenia, podniesienie parametrów użytkowych lub działania, których celem jest zmiana przeznaczenia danego składnika, o ile po zakończeniu tych działań jego wartość przekroczy kwotę 40.000 CZK.

Zaliczki na PDOP

Uiszczanie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych i prawnych określa § 38a ustawy o podatkach dochodowych.

Rezerwy dla celów ustalenia podstawy opodatkowania PDOP

Ustawa Nr 593/92 o rezerwach dla celów ustalenia podstawy opodatkowania podatkiem PDOP określa sposób tworzenia rezerw.

Do ustawowych rezerw, które mogą wystąpić w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej, należą przede wszystkim rezerwy na:

- remonty środków trwałych,
- działalność hodowlaną,
- odmulanie stawów,
- sanacje gruntów dotkniętych wydobyciem.

Rezerwa na remont środka trwałego

Rezerwę na remont środka trwałego można tworzyć na składniki majątku podlegające amortyzacji w okresie 5 lub więcej lat, o ile podatnik jest jego właścicielem lub go dzierżawi i na podstawie umowy jest zobowiązany do przeprowadzania remontów. Rezerwa na remonty w przypadku poszczególnych środków trwałych nie może być tworzona tylko w jednym okresie rozliczeniowym. Maksymalny okres tworzenia rezerwy wynosi w przypadku środków trwałych zakwalifikowanych do:

- 2 grupy amortyzacyjnej 3 okresy rozliczeniowe,
- 3 grupy amortyzacyjnej 6 okresów rozliczeniowych,
- 4 grupy amortyzacyjnej 8 okresów rozliczeniowych,
- 5 i 6 grupy amortyzacyjnej 10 okresów rozliczeniowych.

W przypadku składników majątku ruchomego, rezerwa na remonty może być tworzona w zależności od ich wielkości lub pojemności (np. w przypadku samochodu ciężarowego). Ustawa reguluje również kwestie dokumentacji oraz terminów rozwiązywania utworzonych rezerw.

10.1 PODATEK OD WARTOŚCI DODANEJ (VAT)

Podatek VAT jest podatkiem pośrednim obciążającym konsumentów. W RCz zaczął obowiązywać z dniem 1 stycznia 1993r. na mocy ustawy Nr 588/92 o podatku od wartości dodanej. Od 1 maja 2004r., tj. od wejścia RCz do Unii Europejskiej, uregulowany jest **ustawą Nr 235/2004 o podatku od wartości dodanej (Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty)**, zwanej dalej ustawą.

Przedmiot opodatkowania podatkiem VAT

Zgodnie z § 2 ustawy opodatkowaniu podatkiem VAT podlegają:

- odpłatna dostawa towarów lub odpłatny transfer nieruchomości lub przeniesienie praw do nieruchomości na aukcji przez osobę podlegającą opodatkowaniu w ramach prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium RCz,
- odpłatne świadczenie usług przez osobę podlegającą opodatkowaniu w ramach prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium RCz,
- odpłatne wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów, zrealizowane w RCz przez osobę podlegającą opodatkowaniu w ramach wykony-

wania działalności gospodarczej lub osobę prawną, która nie została powołana w celu prowadzenia działalności gospodarczej, jak też odpłatne nabycie nowego środka transportu z innego kraju członkowskiego przez osobę nie podlegającą opodatkowaniu podatkiem VAT,

- import towarów z miejscem realizacji na terytorium RCz.

Rejestracja podatników VAT

Osoba podlegająca opodatkowaniu z siedzibą, miejscem prowadzenia działalności gospodarczej lub zakładem na terenie RCz, której obroty przekroczyły limit **1.000.000 CZK** w okresie kolejnych 12 miesięcy kalendarzowych, ma obowiązek rejestracji do podatku VAT **w ciągu 15 dni** od zakończenia miesiąca kalendarzowego, w którym limit przekoczono. Osoba ta staje się płatnikiem VAT od pierwszego dnia trzeciego miesiąca, następującego po miesiącu, w którym przekoczono limit (§ 94 ustawy).

Jeżeli osoba podlegająca opodatkowaniu nie spełni obowiązku rejestracyjnego, ma obowiązek zapłaty na rzecz organu podatkowego kwoty w wysokości 10% z przychodów podlegających opodatkowaniu, od których nie naliczono podatku VAT. Całkowita suma sankcji liczona jest od daty, kiedy osoba podlegająca opodatkowaniu miała stać się płatnikiem VAT, do dnia, kiedy stała się płatnikiem na podstawie decyzji organu podatkowego. Sankcja ta nie jest karą i można ją wliczyć do kosztów podatkowych.

Zwolnienie z podatku VAT

Osoba podlegająca opodatkowaniu, mająca siedzibę lub oddział na terytorium RCz jest zwolniona z podatku, jeżeli jej obroty w ciągu kolejnych 12 miesięcy kalendarzowych nie osiągnęły limitu 1.000.000 CZK. Pod pojęciem obrotu rozumie się przychody z operacji podlegających opodatkowaniu za wyjątkiem operacji, które są zwolnione z podatku bez prawa do odliczenia.

Okresy podatkowe

- kwartał kalendarzowy – jeżeli obroty płatnika za poprzedni rok obrotowy nie przekroczyły 10.000.000 CZK,

- miesiąc kalendarzowy – jeżeli obroty płatnika w poprzednim roku kalendarzowym osiągnęły lub przekroczyły kwotę 10.000.000 CZK.

Podatnik, którego obroty za poprzedni okres osiągnęły wysokość co najmniej 2.000.000 CZK, może wybrać miesiąc kalendarzowy jako okres podatkowy i zmianę tę zgłosić organowi podatkowemu.

Zmiany okresu podatkowego

Zmiany okresu podatkowego z kwartalnego na miesięczny lub z miesięcznego na kwartalny, podatnik ma prawo dokonać najwcześniej z początkiem następnego roku podatkowego. Podatnik jest zobowiązany do zawiadomienia organu podatkowego o zmianie okresu podatkowego, najpóźniej do 31 stycznia bieżącego roku kalendarzowego.

Deklaracja podatkowa

Podatnik ma obowiązek złożenia deklaracji podatkowej w ciągu 25 dni od zakończenia okresu podatkowego. Podatek należy zapłacić w terminie określonym dla złożenia deklaracji podatkowej.

Zwrot nadpłaty podatku

Jeżeli w wyniku nadmiernego odliczenia powstanie podlegająca zwrotowi nadpłata, jest ona zwracana podatnikowi bez konieczności składania wniosku w ciągu 30 dni od wymierzenia nadmiernego odliczenia.

Wyrejestrowanie podmiotu podatkowego

Jeżeli obroty płatnika podatku VAT za okres kolejnych 12 miesięcy kalendarzowych nie przekroczą wartości 1.000.000 CZK, podatnik może złożyć wniosek o wyrejestrowanie z podatku VAT; najwcześniej jednak po upływie jednego roku od daty zarejestrowania.

Stawki podatku VAT w 2012r.

- podstawowa: 20%
- obniżona: 14%

Od 2013r. obowiązywać będzie jednolita stawka VAT w wysokości 17,5%.

Towary i usługi objęte niższą stawką VAT określone są w załączniku Nr 1 i 2 do ustawy. Należą do nich m.in.:

- usługi w zakresie budowy mieszkań i domków jednorodzinnych,
- artykuły spożywcze i napoje,
- pieluchy dziecięce,
- książki, broszury, gazety i czasopisma,
- pomoce, materiały i urządzenia zdrowotne,
- usługi zakwaterowania,
- regularna komunikacja lądowa, lotnicza i wodna,
- usługi kulturalne, artystyczne i rozrywkowe,
- usługi pogrzebowe i im towarzyszące,
- usługi rekreacyjne,
- usługi socjalne oraz towar o charakterze socjalnym.

Obniżona stawka podatku VAT w budownictwie mieszkaniowym

Obniżona stawka podatku VAT stosowana jest w przypadku budowy, rozbudowy, rekonstrukcji, modernizacji oraz remontu domu mieszkalnego, domu rodzinnego oraz mieszkań. Niższa stawka dotyczy zatem kosztów usług budowlanych i montażowych związanych z budową, jak też konstrukcji, materiałów, maszyn i urządzeń wbudowanych lub zainstalowanych w obiekcie.

10.2 PODATEK AKCYZOWY

Przedmiot podatku akcyzowego

Zgodnie z ustawą Nr 353/2003 o podatkach akcyzowych (Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních), dalej UPA, przedmiotem podatku są:

- oleje mineralne (produkty ropopochodne);
- alkohol etylowy;
- piwo;
- wina i produkty pośrednie;
- wyroby tytoniowe.

Podatnicy

Osoby prawne i fizyczne będące:

- użytkownikami składów celnych,
- uprawnionymi odbiorcami,
- przedstawicielami podatkowymi,
- producentami,

które mają obowiązek rejestracji podatkowej oraz zapłaty podatku w związku z wprowadzeniem wyrobów do wolnego obrotu, zniszczeniem, stratą lub innym pomniejszeniem wartości wyrobów znajdujących się w procedurze warunkowego zwolnienia od podatku.

Zwolnienia podatkowe

- wyroby z importu zwolnione od cła,
- wyroby sprowadzone z państw układu NATO dla potrzeb sił zbrojnych NATO,
- wyroby zakupione w stanie wojennym na podstawie uchwały Rady Ministrów,
- udokumentowane straty techniczne przy transporcie lub składowaniu towarów,
- wybrane wyroby przeznaczone do produkcji towarów nie objętych podatkiem,
- pozostałe.

Administracja PA

Administrację PA prowadzą urzędy celne właściwe ze względu na siedzibę lub miejsca pobytu płatnika podatku.

Stawki podatkowe obowiązujące w 2012 r.

Stawki podatku akcyzowego dla olejów mineralnych (§ 48 UPA)	
Benzyzny silnikowe o zawartości ołowiu do 0,013 g/l. Włącznie	12 840 CZK/1 000 l.
Benzyzny silnikowe oraz pozostałe, benzyzny lotnicze o zawartości ołowiu powyżej 0,013 g/l.	13 710 CZK/1 000 l.
Oleje średnie oraz ciężkie gazowe	10 950 CZK/1 000 l.
Ciężkie oleje opałowe	472 CZK/t.
Oleje odpadowe	660 CZK/1 000 l.
Gazy płynne ropopochodne	3 933 CZK/t.
Gazy płynne ropopochodne	500 CZK/t.
Gazy płynne ropopochodne	1 290 CZK/t.
Stawki podatku akcyzowego dla alkoholu etylowego (§ 70 UPA)	
Alkohol zawarty w produktach określonych pod kodem 2207	28 500 CZK/hl etanolu
Alkohol zawarty w produktach określonych pod kodem 2208 za wyjątkiem destylatów plantatorskich	28 500 CZK/hl etanolu
Alkohol zawarty w destylatach owocowych z destylowani plantatorskich	14 300 CZK/hl etanolu
Alkohol zawarty w wyrobach określonych pod pozostałymi kodami nomenklatury celnej	28 500 CZK/hl etanolu
Stawki podatku dla piwa (§ 85 UPA)	
Podstawowa stawka podatkowa dla każdego stopnia Plato ekstraktu	32 CZK/hl
Stawka obniżona dla małych niezależnych browarów	16 – 28,80 CZK/hl
Stawki podatku dla wina i wyrobów pośrednich (§ 93 UPA)	
Wina niemusujące	0 CZK/hl
Wina musujące	2 340 CZK/hl
Produkty pośrednie	2 340 CZK/hl
Stawki podatku akcyzowego dla wyrobów tytoniowych (§ 101 UPA)	
Papierosy	28%+1,07 CZK/szt. co najmniej 2,01 CZK/szt.
Cygara	1,15 CZK/szt.
Tytoń do palenia	1 340 CZK/kg
Pozostały tytoń	1 340 CZK/kg

**(podatek od nieruchomości, podatek od darowizn i spadków,
podatek drogowy, podatek ekologiczny)**

Podatek od nieruchomości uregulowany jest na mocy ustawy Nr 338/1992 o podatku od nieruchomości. Obowiązek podatkowy powstaje bez względu na to czy podatnik generuje wystarczający dochód do jego zapłaty, czy nie. Zapłacony podatek od nieruchomości uznaje się za koszt dla celów ustalenia podstawy opodatkowania podatku dochodowego. Podatek od nieruchomości obejmuje podatek gruntowy oraz podatek od budynków, mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

11.1 PODATEK GRUNTOWY

Przedmiot podatku

Przedmiotem podatku gruntowego są wszystkie grunty znajdujące się w ewidencji katastralnej na terytorium RCz.

Podmiot podatku gruntowego

Podatnikiem podatku jest właściciel gruntu, a w niektórych przypadkach określonych w ustawie, również dzierżawca gruntu.

Podstawa wymiaru podatku gruntowego

Podstawą opodatkowania gruntów jest wartość gruntu ustalona na podstawie obwieszczenia Ministra Rolnictwa o cenach gruntów (w listopadzie dla następnego roku podatkowego) lub bezpośrednio w ustawie. Cena ustawowa gruntu wynosi 3,80 CZK za m².

Stawka podatkowa wynosi:

- dla gruntów rolnych **0,75%**,
- dla porostów stałych, lasów i stawów rybnych **0,25%**.

W przypadku pozostałych gruntów, podstawę opodatkowania stanowi wymiar gruntu w m² oraz stawka określona w ustawie; w 2012 roku dla gruntów budowlanych wynosi ona 2,0 CZK za m², a dla gruntów pozostałych 0,20 CZK za m².

11.2 PODATEK OD BUDYNKÓW, MIESZKAŃ I POMIESZCZEŃ NIEMIESZKALNYCH

Przedmiot podatku

Przedmiotem opodatkowania są oddane do użytku budynki, mieszkania i pomieszczenia niemieszkalne.

Podmiot podatku

Podatnikiem podatku jest właściciel budynku (§ 8 ustawy o podatku od nieruchomości).

Podstawa wymiaru podatku, stawka

Podstawą opodatkowania jest powierzchnia budynku w m². W przypadku mieszkań oraz samodzielnych pomieszczeń nieużytkowych, podstawę opodatkowania zwiększa się o 20%. Stawka podatkowa wynosi od 2 CZK za m² (np. mieszkania) do 10 CZK za m² (np. niektóre budynki wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej).

Obliczenie wymiaru podatku dla gruntów budowlanych i budynków

Podstawowe stawki podatkowe w przypadku gruntów budowlanych oraz niektórych budynków (budynki mieszkalne, towarzyszące im pomieszczenia niemieszkalne, mieszkania w ewidencji katastralnej) mnożone są współczynnikiem ustalonym w zależności od wielkości danej miejscowości. Współczynniki oscylują w granicach od 1,0 (w najmniejszych miejscowościach do 1000 mieszkańców) do 4,5 (Praga). Każda miejscowość czy gmina na podstawie rozporządzenia wewnętrznego może ustalać różne współczynniki dla poszczególnych dzielnic.

Administracja podatkowa

- okresem podatkowym jest rok kalendarzowy;
- podatek płacony jest wg stanu na 1 stycznia roku bieżącego. Ewentualne zmiany w trakcie roku nie są brane pod uwagę;
- podatnik ma obowiązek złożenia zeznania podatkowego we właściwym urzędzie podatkowym do 31 stycznia bieżącego roku podatkowego.

11.3 PODATEK OD DAROWIZN

Podatek od darowizn reguluje ustawa Nr 357/92 o podatku od spadków, podatku od darowizn oraz podatku z przeniesienia praw do nieruchomości.

Przedmiot podatku

Przedmiotem podatku od darowizn jest nieodpłatne nabycie składników majątkowych nie związane ze śmiercią darczyńcy.

Podatnicy

Podatek od darowizny płaci osoba obdarowana. Jeżeli jednak darczyńca mający trwały pobyt lub siedzibę w RCz obdaruje osobę fizyczną lub prawną, mającą trwały pobyt lub siedzibę poza terytorium RCz, podatek od darowizny odprowadza darczyńca. Jeżeli darczyńca nie jest płatnikiem, jest tzw. Poręczycielem. Oznacza to, że jeżeli osoba

obdarowana nie zapłaci podatku od darowizny, organ podatkowy może zwrócić się do darczyńcy. Jeżeli darowizną jest obdarowanych więcej osób równocześnie, podatek od darowizny każda z tych osób płaci proporcjonalnie do wysokości darowizny, którą otrzymała.

Dla potrzeb podatku od darowizn wyszczególniono 3 grupy podatników:

- **I grupa** – krewni z linii prostej oraz małżonkowie,
- **II grupa** – rodzeństwo własne oraz krewni z linii współmałżonka oraz osoby bliskie, które z darczyńcą żyły we wspólnym gospodarstwie domowym co najmniej 1 rok,
- **III grupa** – pozostałe osoby fizyczne i prawne.

Podstawa podatkowa

Wartość darowanych składników majątkowych, obniżona o udokumentowane długi i podatki płacone przy ich imporcie z zagranicy oraz kwoty zwolnione od podatku.

Stawka podatkowa

Stawka uzależniona jest od stanu pokrewieństwa darczyńcy i nabywcy i wynosi od 1% przy wartości daru do 1 mln CZK (w I grupie podatników) do 40% przy wartości daru powyżej 50 mln CZK (w III grupie podatników).

Zwolnienia podatkowe

Od podatku zwolnione jest nabycie w drodze darowizny składników majątkowych (majątek ruchomy, potrzeby osobiste, środki pieniężne oraz papiery wartościowe) przez osoby należące do I i II grupy podatników. W grupie III zwolnienie stosuje się do wartości 20.000 CZK.

Administracja podatkowa

Podatnik zobowiązany jest do złożenia zeznania podatkowego do 30 dni od nabycia składników majątku ruchomego w drodze darowizny. W przypadku nieruchomości termin na złożenie zeznania wynosi 30 dni od dnia otrzymania umowy opatrzonej pieczęcią uprawniającą do zapisu w ewidencji katastralnej. Przy nieruchomościach nie objętych

ewidencją katastralną do 30 dni od uprawomocnienia się umowy darowizny.

Podatek należy zapłacić do 30 dni od doręczenia wymiaru płatniczego.

11.4 PODATEK OD SPADKU

Podatek od spadku reguluje ustawa Nr 357/92 o podatku od spadków, podatku od darowizn oraz podatku z przeniesienia praw do nieruchomości.

Przedmiot podatku

Nieodpłatne nabycie składników majątkowych w drodze spadku.

Podatnicy

Podatnikiem podatku od spadku jest spadkobierca (nabywca). Dla celów podatku od spadku obowiązuje taki sam podział na grupy podatników jak w przypadku podatku od darowizn.

Podstawa opodatkowania

Wartość nabytych składników majątkowych obniżona o udokumentowane długi spadkodawcy przechodzące na spadkobiercę i adekwatne koszty pogrzebu spadkodawcy oraz postępowania spadkowego.

Stawka podatkowa

Stawka podatkowa uzależniona jest od stanu pokrewieństwa spadkodawcy i spadkobiercy i wynosi od 0,5% przy wartości spadku do 1 mln CZK (w I grupie podatników) do 20% przy wartości spadku powyżej 50 mln CZK (w III grupie podatników).

Zwolnienia podatkowe

Od podatku zwolnione są spadki osób należących do I i II grupy podatników. W grupie III zwolnienie stosuje się do wartości 20.000 CZK.

Administracja podatkowa

Podatnik zobowiązany jest do złożenia zeznania podatkowego do 30 dni od nabycia mocy prawnej spadku. Podatek należy zapłacić do 30 dni od doręczenia wymiaru płatniczego.

11.5 PODATEK DROGOWY (PD)

Podatek drogowy reguluje ustawa Nr 16/1993 o podatku drogowym.

Przedmiot opodatkowania

Wszelkie pojazdy drogowe zarejestrowane i eksploatowane na terytorium RCz wykorzystywane dla celów prowadzenia działalności gospodarczej. Samochody ciężarowe o masie powyżej 12 ton stanowią przedmiot podatku bez względu na zastosowanie.

Przedmiotem PD nie są specjalne samochody gaśnicowe oraz pozostałe pojazdy na podstawie odrębnych przepisów (ustawa Nr 56/2001) oraz ciągniki rolnicze i leśne oraz inne specjalne pojazdy na podstawie odrębnych przepisów jak również pojazdy, którym przydzielono specjalny numer rejestracyjny.

Podatnicy

- osoba fizyczna lub prawna, na którą zarejestrowano pojazd w ewidencji pojazdów na terytorium RCz,
- pracodawca, którego pracownicy wykorzystują samochody prywatne do celów służbowych.

Stawki podatkowe

- a) w przypadku samochodów osobowych stawka jest uzależniona od pojemności skokowej silnika w cm^3 i wynosi od 1.200 CZK (pojazdy do 800 cm^3) do 4.200 CZK (pojazdy powyżej 3000 cm^3),
- b) w przypadku pozostałych pojazdów do ustalenia stawki brana jest pod uwagę masa całkowita pojazdu w tonach oraz liczba osi pojazdu. Stawka podatkowa wynosi od 1.800 CZK (pojazdy do 1 tony z 1 osią) do 50.400 CZK (pojazdy powyżej 36 ton o 3 osiach),

- c) 25 CZK za dzień lub 1/12 rocznej stawki za miesiąc kalendarzowy w przypadku samochodów prywatnych używanych dla celów służbowych lub stawka roczna jak w poz. a).

Obniżone stawki podatkowe stosuje się w przypadku pojazdów wykorzystywanych do produkcji rolnej, w transporcie kombinowanym oraz pojazdów nowozarejestrowanych. Od podatku zwalnia się m.in. pojazdy do 12 ton o napędzie elektrycznym, hybrydowym oraz stosujące jako paliwo LPG, CNG lub E85 (benzyna + etanol). W przypadku starszych pojazdów zarejestrowanych do 31 grudnia 1989 r., stawkę podnosi się o 25%.

Tabela stawek podatkowych PD dostępna jest na portalu Ministerstwa Finansów RCz <http://www.mfcr.cz>

Administracja podatkowa

Okresem podatkowym jest rok kalendarzowy. Deklarację podatkową należy złożyć najpóźniej do 31 stycznia roku kalendarzowego następującego po okresie podatkowym.

Administrację PD prowadzą urzędy skarbowe właściwe ze względu na siedzibę lub miejsca pobytu płatnika podatku.

11.6 PODATEK EKOLOGICZNY (PE)

Na podstawie ustawy Nr 261/2007 o stabilizacji finansów publicznych, z dniem 1 stycznia 2008 r. w Republice Czeskiej wprowadzono podatek ekologiczny. Jego wprowadzenie stanowiło implementację dyrektywy UE 2003/96/WE.

Przedmiot podatku

- energia elektryczna,
- gaz ziemny oraz niektóre inne gazy,
- paliwa stałe (węgiel kamienny, węgiel brunatny, koks).

Płatnicy podatku

- dostawca przedmiotu podatku dla odbiorców z RCz,

- użytkownik sieci dystrybucyjnej lub sieci tranzytowej,
- producent przedmiotu podatku,
- osoby używające przedmiot podatku dla innych celów niż czynności zwolnione od podatku lub osoby, które używały energii bez podatku.

Zwolnienia podatkowe

Uzależnione są od celów wykorzystania energii. Zwolnienia dotyczą głównie energii elektrycznej, oraz paliw stałych wykorzystywanych w komunikacji publicznej naziemnej i wodnej na terytorium RCz, następnie gazu do produkcji ciepła w kotłowniach indywidualnych określonych w przepisach szczegółowych.

Stawki podatkowe

- energia elektryczna – **28,30 CZK/MWh** (§ 6 ustawy o podatku z energii elektrycznej)
- gaz ziemny – **od 0 do 264,80 CZK/MWh** (§ 6 ustawy o podatku z gazu ziemnego)
- paliwa stałe – **8,50 CZK/GJ ciepła** (§ 6 ustawy o podatku z paliw stałych)

Administracja podatkowa

Płatnicy podatków mają obowiązek do złożenia zeznania podatkowego oraz zapłaty należnego podatku w terminie do 25 dni od zakończenia miesiąca, w którym nastąpił obowiązek podatkowy. Administratorem podatku jest urząd celny.

Zgodnie z ustawą Nr 235/2004 o podatku od wartości dodanej (§ 93a) miejscem rejestracji osoby podlegającej opodatkowaniu, która nie posiada siedziby, miejsca prowadzenia działalności gospodarczej lub zakładu na terenie RCz, jest Urząd Skarbowy dla Pragi 1 (Finanční úřad pro Prahu 1):

Finanční úřad pro Prahu 1

Štěpánská 28 112 33 Praha 1

Tel: +420 224 041 111 Fax: +420 224 043 198

E-mail: podatelna@pr1.pm.ds.mfcr.cz

Godziny urzędowe:

Poniedziałek: 08:00 – 17:00

Środa 08:00 – 17:00

Formularz rejestracyjny do podatku VAT dla osób nie posiadających na terenie Republiki Czeskiej siedziby, miejsca prowadzenia działalności gospodarczej lub oddziału, który należy złożyć w Urzędzie Skarbowym dla Pragi 1 znajduje się na:

http://cds.mfcr.cz/sys/cds/scripts/tiskopisy/tiskopisy-pdf2010/5121_5.pdf

Do formularza rejestracyjnego należy załączyć następujące dokumenty:

- zaświadczenie o rejestracji podmiotu, jako podatnika VAT w Polsce,
- zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej w Polsce (w przypadku osób fizycznych),
- odpis z polskiego rejestru handlowego (w przypadku osób prawnych),
- pełnomocnictwo do odbioru korespondencji dotyczącej procedury VAT (adres wyłącznie na terenie RCz),
- ewentualnie pełnomocnictwo do reprezentowania na terenie RCz,
- listę numerów podatkowych otrzymanych w innych krajach dotyczących VAT (kraj + numer),
- informacje o banku poza granicami RCz (nr konta bankowego, IBAN, SWIFT, waluta, nazwa, adres) mogą być doręczone w następującej formie:
 - oryginał umowy o prowadzeniu rachunku bankowego do wglądu i sporządzenia kopii na miejscu,
 - poświadczona kopia oryginału umowy dotyczącej rachunku bankowego,
 - wypełniony załącznik „*Příloha – Bankovní spojení*”, w którym organ statutowy (wg Rejestru handlowego) lub instytucja finansowa potwierdza swym podpisem prawdziwość wypełnionych danych.

Oryginał lub poświadczony notarialnie kopie dokumentów muszą być przetłumaczone na język czeski przez tłumacza przysięgłego. Standardowy okres oczekiwania na przeprowadzenie rejestracji wynosi od 1 do 2 tygodni.

Od dnia 1 stycznia 2010 r. obowiązują przepisy dyrektywy 2008/9/WE z dnia 12 lutego 2008 r., określającej szczegółowe zasady zwrotu podatku od wartości dodanej podatnikom niemającym siedziby w państwie członkowskim zwrotu, lecz mającym siedzibę w innym państwie członkowskim. Osoby uprawnione do zwrotu podatku VAT zapłaconego w cenie nabywanych towarów lub usług w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, składają wniosek w formie elektronicznej w państwie członkowskim swej siedziby, za pośrednictwem portalu elektronicznego, utworzonego przez to państwo członkowskie.

Odpowiednie przepisy umożliwiające podatnikom podatku od towarów i usług zastosowanie się do powyższych regulacji, zostały zawarte w ustawie z dnia 23 października 2009 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 195, poz. 1504), która w art. 1 pkt 10 wprowadza zmiany w art. 89 ustawy, oraz w wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2009 r. w sprawie wniosków o zwrot podatku od wartości dodanej naliczonego w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Wspólnoty Europejskiej (Dz. U. Nr 224, poz. 1800).

Kto może ubiegać się o zwrot podatku od wartości dodanej w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej.

O zwrot podatku od wartości dodanej może ubiegać się podatnik, o którym mowa w art. 15 ustawy o podatku od towarów i usług. Podatek, o zwrot którego występuje podatnik, zawarty jest w cenie nabywanych przez niego towarów i usług lub zapłacony w związku z zaimportowaniem przez niego towarów w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Wspólnoty Europejskiej, wykorzystywanych do wykonywania czynności dających podatnikowi prawo do obniżenia kwoty należnego o kwotę podatku naliczonego na terytorium kraju.

Mając na uwadze regulacje ww. dyrektywy 2008/9/WE (art. 3 i 4) dotyczy to wyłącznie takich podatników podatku od towarów i usług, którzy na terytorium państwa członkowskiego zwrotu, w okresie zwrotu:

- 1) nie mieli siedziby ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, z których dokonywano transakcji gospodarczych, albo, w przypadku braku takiej siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, nie mieli tam stałego miejsca zamieszkania ani zwykłego miejsca pobytu,
- 2) nie dostarczali żadnych towarów ani nie świadczyli usług uważanych za dostarczane lub świadczone w państwie członkowskim zwrotu, z wyjątkiem transakcji:
 - dostawy usług transportu i usług pomocniczych do takich usług, zwolnionych zgodnie z art. 144, 146, 148, 149, 151, 153, 159 lub 160 dyrektywy 2006/112/WE,
 - dostawy towarów i usług na rzecz osoby zobowiązanej do zapłaty VAT zgodnie z art. 194 – 197 i art. 199 dyrektywy 2006/112/WE.

Co należy zrobić by ubiegać się o zwrot podatku

W tym celu podatnik, za pośrednictwem właściwego naczelnika urzędu skarbowego, składa do właściwego państwa członkowskiego zwrotu (w którym dokonywał zakupów) wniosek o zwrot podatku, wykorzystując stworzony w tym celu specjalny portal elektroniczny.

Uwaga

Wniosek o zwrot podatku musi być złożony wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Wniosek należy złożyć nie później niż do dnia 30 września roku następującego po roku podatkowym,

którego wniosek dotyczy. Wniosek uznaje się za złożony, jeżeli podatnik przedstawi wszystkie informacje wskazane we wniosku (m.in. dane dotyczące podatnika (wnioskodawcy), okres do którego odnosi się wniosek, szczegóły dotyczące rachunku bankowego, na który ma być dokonany zwrot podatku, informacje dotyczące importowanych towarów oraz nabytych towarów i usług m.in. określenia ich rodzaju według kodów i podkodów, o których mowa w załączniku do rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1174/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. ustanawiającego zasady wykonania art. 34a i 37 rozporządzenia Rady (WE) nr 1798/2003 w odniesieniu do zwrotu podatku od wartości dodanej zgodnie z dyrektywą Rady 2008/9/WE (Dz. Urz. UE L 314 z 01.12.2009, str. 50), jak również informacje o załącznikach. Wniosek przewiduje także korektę obliczonej proporcji, która ulegnie zmianie po złożeniu wniosku o zwrot podatku od wartości dodanej (art. 89 ust. 11 ustawy).

Uwaga:

dyrektywa 2008/9/WE przewiduje możliwość wystąpienia o zwrot podatku za okres nie krótszy niż 3 miesiące i nie dłuższy niż rok podatkowy lub za okres krótszy niż ostatnie 3 miesiące tego roku (art. 16 dyrektywy). Jeżeli wniosek o zwrot odnosi się do okresu zwrotu krótszego niż rok kalendarzowy, ale nie krótszego niż 3 miesiące, postulowana kwota zwrotu VAT nie może być mniejsza niż 400 EUR lub jej równowartość w walucie krajowej. Jeżeli wniosek o zwrot odnosi się do okresu zwrotu wynoszącego rok kalendarzowy lub pozostałą część roku kalendarzowego, kwota VAT nie może być mniejsza niż 50 EUR lub jej równowartość w walucie krajowej (art. 17 dyrektywy).

Kiedy wniosek o zwrot podatku od wartości dodanej nie jest przekazywany do właściwego państwa członkowskiego zwrotu

Wniosek o zwrot nie jest przekazywany do właściwego państwa członkowskiego zwrotu, w przypadku, gdy w okresie do którego odnosi się wniosek, podatnik:

- 1) nie był podatnikiem, o którym mowa w art. 15 ustawy;
- 2) dokonywał wyłącznie dostawy towarów lub świadczenia usług zwolnionych od podatku innych niż transakcje zwolnione, w odniesieniu do których przysługuje odliczenie podatku naliczonego

(np. w odniesieniu do usług ubezpieczeniowych, czy pośrednictwa w udzielaniu kredytów, jeżeli miejsce świadczenia tych usług jest terytorium państwa trzeciego, transakcje te wymienione zostały w art. 86 ust. 9 ustawy o podatku od towarów i usług),

- 3) był zwolniony od podatku na podstawie art. 113 ustawy (zwolnienie podmiotowe).

W takich sytuacjach naczelnik urzędu skarbowego wydaje postanowienie o nieprzekazaniu wniosku o dokonanie zwrotu do właściwego państwa członkowskiego. Na to postanowienie przysługuje zażalenie. O wydaniu postanowienia podatnik jest powiadamiany również za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Wnioskowana kwota zwrotu podatku w przypadku stosowania proporcji

Jeżeli towary lub usługi, od których podatnik ubiega się o zwrot podatku od wartości dodanej, były wykorzystywane tylko częściowo do wykonywania czynności dających prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego na terytorium kraju, podatnik ma obowiązek, przy określaniu kwoty zwrotu podatku, w składanym wniosku uwzględnić proporcję obliczoną zgodnie z art. 90 i 91 ustawy.

Postępowanie przy zmianie proporcji

Jeżeli po złożeniu wniosku o zwrot podatku od wartości dodanej obliczona proporcja ulegnie zmianie, podmiot uprawniony uwzględnia zmianę tej proporcji oraz dokonuje odpowiedniej korekty kwot podatku do zwrotu wynikającej ze zmiany tej proporcji:

- 1) we wniosku o zwrot podatku od wartości dodanej składanym w roku podatkowym następującym po roku podatkowym, za który lub którego część złożony został ten wniosek.
- 2) składa korektę wniosku o zwrot podatku od wartości dodanej, jeżeli w roku podatkowym następującym po roku podatkowym, za który lub którego część złożony został ten wniosek, podatnik nie występuje o zwrot podatku.

Uwaga

- przepisy dyrektywy przewidują możliwość żądania przez państwo członkowskie zwrotu dodatkowych informacji lub dokumentów niż te zawarte we wniosku,
- państwo członkowskie zwrotu określa język lub języki, których wnioskodawca ma używać celem przedstawienia informacji zawartych we wniosku lub ewentualnych informacji dodatkowych,
- państwo członkowskie zwrotu może wymagać, aby wraz z wnioskiem o zwrot podatku, wnioskodawca przedłożył drogą elektroniczną kopię faktury lub dokumentu importowego, z których wynikają kwoty do zwrotu.

Na podstawie informacji Ministerstwa Finansów RP.

Najprostszym sposobem sprawdzenia wiarygodności czeskiego partnera handlowego jest skorzystanie z oficjalnych portali internetowych, na których można znaleźć wszelkie informacje dotyczące okresu istnienia danego podmiotu na rynku czeskim, struktury własnościowej, wyników finansowych, zgłaszanych upadłości itp.

Przykładem takiego portalu jest strona Ministerstwa Finansów Republiki Czeskiej (ARES) http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz. Na portalu umieszczone są informacje dotyczące podmiotów gospodarczych działających w RCz. Dane w systemie ARES pochodzą z wielu rejestrów prowadzonych przez poszczególne urzędy administracji państwowej w tym: Rejestr działalności gospodarczej, Rejestr handlowy, rejestry podatników, itp.

Polecenia godna jest także strona Ministerstwa Sprawiedliwości www.justice.cz, gdzie można sprawdzić czy przeciwko danemu podmiotowi nie toczy się postępowanie upadłościowe lub postępowanie oddłużeniowe w przypadku osób fizycznych (osobiste bankructwo). W zakresie obrotu nieruchomościami warto na stronach <http://lahlizenidokn.cuzk.cz> sprawdzić stan prawny i majątkowy nieruchomości.

Wybór solidnego partnera handlowego, nawet przy zachowaniu środków ostrożności niestety nie zawsze się udaje, czego wynikiem bywają wierzycelności w obrocie gospodarczym. Podstawowym warunkiem odzyskania należności jest prawidłowo prowadzona ewidencja należności przez wierzyciela. Konieczne jest ustalenie nie tylko wysokości zaległej należności, ale przede wszystkim udokumentowanie, w jaki sposób owa należność powstała. Z tego powodu ważne jest, aby wierzyciel prowadził ewidencję nie tylko dowodów rachunkowych, ale również wszystkich pozostałych dokumentów prawnie poświadczających istnienie długu. Wśród takich dokumentów znajdują się głównie faktury, listy przewozowe, umowy, ewentualnie korespondencja handlowa.

Prawo czechskie uwzględnia trzy sposoby windykacji należności:

- postępowanie pozasądowe,
- postępowanie procesowe (sądowe),
- postępowanie egzekucyjne.

Postępowanie pozasądowe

W praktyce postępowanie to wygląda najczęściej następująco: najpierw wierzyciel kontaktuje się z dłużnikiem (telefonicznie lub pisemnie), ustala powody opóźnienia płatności i podejmuje próby dobrowolnego odzyskania należności. Może zaproponować dłużnikowi kalendarz spłat lub możliwość zwrotu kwoty poprzez zaliczenie wzajemnych zobowiązań dłużnych. Jeżeli ww. działania zawiodą, upomnienia kierowane do dłużnika przybierają ostrzejszą formę, dochodzi do naliczania należnych odsetek za zwłokę ewent. kar umownych. Odstąpienie wierzyciela od realizacji tych sankcji może być dobrą motywacją dla dłużnika do zwrotu zobowiązania. Istotne jest również ostrzeżenie dłużnika o zamiarze wszczęcia dalszego postępowania w przypadku nieuregulowania należności i przekazania sprawy kancelarii adwokackiej.

Jeżeli zawiodą wszystkie ww. działania, sprawę warto przekazać firmie lub kancelarii adwokackiej zajmującej się windykacją należności. W tym celu zawiera się umowę, w której prawnik otrzymuje pełnomocnictwo do odzyskania należności, lub umowę o zastępstwie prawnym. Umowa winna określać warunki związane z postępowaniem windykacyjnym –

np. wysokość zaliczki, prowizję z osiągniętej sumy, zwrot kosztów poniesionych podczas postępowania, itp. W praktyce działania prawnika polegają na wysyłaniu do dłużnika ostro sformułowanych roszczeń w/s zwrotu długu. Jeżeli postępowanie to zawiedzie, dochodzenie należności kierowane jest zazwyczaj na drogę sądową.

Postępowanie procesowe (sądowe)

Podczas odzyskiwania należności drogą sądową zaleca się, aby wierzyciel był reprezentowany przez pełnomocnika prawnego (adwokata).

Podstawą do rozpoczęcia postępowania procesowego jest wniesienie pozwu spełniającego wymogi §79 ustawy Nr 99/1963 Kodeksu postępowania sądowego (Občanský soudní řád – OSŘ), którymi są: oznaczenie uczestników postępowania, ewentualnie ich przedstawicieli prawnych, którzy w pozwie powinni być oznaczeni w taki sposób, aby nie zaistniały wątpliwości kto ma w postępowaniu uczestniczyć, oraz tak, aby nie zaistniała możliwość zamienienia tych osób z kimś innym. W przypadku osoby fizycznej należy podać imię, nazwisko, numer PESEL, adres zameldowania, ewentualnie również miejsce pracy oraz, jeżeli sprawa dotyczy osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, numer identyfikacyjny (IČO). W przypadku osoby prawnej, wpisanej do rejestru handlowego, należy podać pełną nazwę firmy, pod jaką jest do rejestru wpisana, wraz z oznaczeniem formy prawnej (spółka akcyjna, spółka z o.o., spółka komandytowa, spółdzielnia) oraz miejsce siedziby.

Przy postępowaniu sądowym należy również wspomnieć o opłacie za czynności sądowe, którą wg. ustawy nr 549/1991 o opłatach sądowych, zobowiązany jest wnieść powód. Wysokość opłaty wynosi 4% wartości przedmiotu sporu i wnoszona jest w formie pieniężnej (jeżeli wartość sporu wynosi do 15.000 CZK opłata sądowa wynosi 600 CZK). W przypadku zastępstwa prawnego wysokość świadczenia wzrasta o koszty prowadzenia sprawy przez prawnika (rozporządzenie Nr 484/2000 Ministerstwa Sprawiedliwości zmieniające rozporządzenie o wynagrodzeniach adwokatów i kosztach przy świadczeniu usług adwokackich).

W praktyce często wraz z pozwem składany jest wniosek o wydanie nakazu zapłaty. Nakaz zapłaty jest formą postanowienia sądu w przypadku tzw. postępowania uproszczonego. Jest to specyficzny sposób postępowania, charakteryzujący się tym, że w postępowaniu innym niż uproszczone nie istnieje możliwość wydania nakazu zapłaty.

Podstawową przesłanką do wydania nakazu zapłaty jest udowodnienie istnienia roszczeń. Postępowanie uproszczone posiada szereg różnic od klasycznego postępowania. Przede wszystkim nie dochodzi do rozprawy. Wydanie nakazu zapłaty zależy wyłącznie od decyzji sądu. Jeżeli ten nie wyda nakazu zapłaty, zdecyduje o wszczęciu postępowania.

Dostarczenie nakazu zapłaty musi nastąpić bezpośrednio do rąk własnych pozwanego, doręczenie zastępcze jest w tym przypadku wykluczone. Ustawa określa kiedy nie ma możliwości wydania nakazu zapłaty: jeżeli nieznane jest miejsce pobytu pozwanego lub jeżeli nakaz zapłaty miałby być dostarczony pozwanemu przebywającemu poza granicami kraju. Treścią nakazu zapłaty jest zobowiązanie pozwanego do zapłacenia należności pieniężnej oraz zwrotu kosztów za postępowanie sądowe. Pozwany ma prawo odwołania się od postanowienia sądu, powoduje to anulowanie nakazu zapłaty i wszczęcie postępowania sądowego. Ustawa stanowi, że odwołanie musi być uzasadnione, jednakże nieuzasadniony sprzeciw również może spowodować anulowanie nakazu. Jeżeli sprzeciw zostanie zgłoszony zbyt późno lub jeżeli zgłosi go osoba do tego nieuprawniona, sąd ma prawo sprzeciw odrzucić.

Jeżeli postępowanie zostanie wszczęte (np. w przypadku zgłoszenia sprzeciwu przeciwko nakazowi zapłaty lub też nakaz zapłaty nie został dostarczony do rąk własnych) sąd wydaje wyrok na podstawie stwierdzonego faktycznego stanu sprawy.

Postępowanie egzekucyjne

Prawomocny wyrok sądowy zobowiązujący dłużnika do zwrócenia długu łącznie ze wszystkimi opłatami dodatkowymi (odsetki za zwłokę, koszty sądowe) nie oznacza jeszcze, że zaległa kwota zostanie uregulowana. Konieczna jest najczęściej kontynuacja windykacji należności.

Wierzyciel ma możliwość wyegzekwować należność poprzez złożenie wniosku o sądowe wykonanie wyroku zgodnie z Kodeksem postępowania cywilnego lub też poprzez egzekucję sądową zgodnie z ustawą Nr 120/2001 o egzekutorach sądowych i czynności egzekucyjnej. Jedną z zasadniczych różnic między sądowym wykonaniem wyroku a egzekucją jest to, że we wniosku o sądowe wykonanie wyroku wierzyciel musi wskazać w jaki sposób należność ma być uregulowana, a sąd jest zobowiązany to uwzględnić.

W przypadku postępowania egzekucyjnego, wniosek o przeprowadzenie postępowania należy skierować bezpośrednio do wybranego komornika, bez obowiązku określenia sposobu przeprowadzenia postępowania. Komornik sam zbiera informacje o stanie majątkowym dłużnika i na ich podstawie wybiera najlepszy sposób przeprowadzenia egzekucji sądowej. Komornik przekazuje do sądu wniosek o przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego. Sąd ma obowiązek wydać postanowienie w terminie 15 dni. Od chwili dostarczenia postanowienia sądu o rozpoczęciu egzekucji dłużnik nie ma prawa rozporządzać swoim majątkiem, z wyjątkiem zaspokajania podstawowych codziennych potrzeb i regulowania bieżących rachunków. Wszelkie działania podejmowane przez dłużnika, które złamią ten zakaz, są ustawowo nieważne. Wysokość wynagrodzenia komornika oraz kosztów przeprowadzenia postępowania są wyznaczone przez specjalną taryfę. Można też, dla zwiększenia motywacji komornika ustanowić wyższą taryfę.

Powyższe postanowienia dotyczą również **Europejskiego nakazu zapłaty**, który powinien być złożony u komornika sądowego, najlepiej w miejscu siedziby dłużnika. Na Stronie internetowej <http://www.exekuce-exekutor.cz/exekutori.htm> dostępne są adresy kontaktowe komorników czeskich. Wybrany komornik (exekutor) sam zadecyduje czy nakaz tłumaczyć na język czeski czy nie.

Stosunki pracy pomiędzy pracownikami oraz ich czeskimi pracodawcami na terytorium RCz reguluje Kodeks pracy (ustawa nr 262/2006, KP) oraz pozostałe przepisy dotyczące zatrudnienia obowiązujące obywateli RCz.

Rodzaje umów i porozumień o pracę na podstawie KP

Stosunek pracy powstaje na podstawie zawarcia umowy o pracę (§33 ust.1. KP) lub mianowania (§33 ust.3 KP). Umowa o pracę może być zawarta na czas nieokreślony lub określony. Umowa na czas określony nie może być zawarta na okres dłuższy niż 2 lata. Może być ustanowiony okres próbny nie przekraczający 3 miesięcy, a dla pracowników na stanowiskach kierowniczych, od 1.1.2012, nie przekraczający 6 miesięcy. Stosunek pracy może zostać zakończony na podstawie porozumienia, wypowiedzi, wypowiedzi ze skutkiem natychmiastowym, wypowiedzi w okresie próbnym. Stosunek pracy na czas określony rozwiązuje się po upływie okresu, na jaki była zawarta umowa. Stosunek pracy ustaje w przypadku śmierci pracownika.

Ukończenie stosunku pracy na podstawie porozumienia i wszelkich przewidzianych KP rodzajów wypowiedzi musi nastąpić w formie pisemnej

pod rygorem nieważności. Okres wypowiedzenia wynosi minimalnie 2 miesiące kalendarzowe, poczynając od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wypowiedzenie było doręczone.

Pracownik może wypowiedzieć stosunek pracy bez podania powodu. Pracodawca może wypowiedzieć stosunek pracy jedynie na podstawie enumeratywnie wymienionych powodów określonych w § 52. litery a) – g) Kodeksu pracy. W przypadku rozwiązania stosunku pracy, pracownikowi należy się odprawa, której wysokość od 1.1.2012 wynosi:

- 1-krotność jego średniego wynagrodzenia, jeśli stosunek pracy trwał nie dłużej niż rok;
- 2-krotność, jeśli stosunek pracy trwał więcej niż 1 rok, ale nie przekroczył 2 lat;
- 3-krotność, jeśli stosunek pracy trwał więcej niż 2 lata.

Czeski KP, oprócz zawarcia umowy o pracę lub mianowania, wskazuje także na możliwość zawarcia dwójakiego rodzaju porozumień o pracę wykonywaną poza stosunkiem pracy.

Pierwszym rodzajem jest ustanowione w § 75 KP porozumienie o wykonaniu pracy (*Dohoda o provedení práce*). To porozumienie może być zawarte maksymalnie na okres 1 roku kalendarzowego, automatycznie wygasa z dniem 31.12. danego roku. Wynagrodzenie wypłacane na podstawie porozumienia o wykonanie pracy, jeżeli nie przekracza 10.000 CZK miesięcznie, jest opodatkowane jedynie podatkiem dochodowym od osób fizycznych w wysokości 15%, nie odprowadza się składek na ubezpieczenie socjalne i zdrowotne. Praca na podstawie porozumienia o wykonanie pracy ma od 1.1.2012 ograniczenie czasowe rozszerzone ze 150 godz. na 300 godz. rocznie dla jednego pracodawcy.

Drugim rodzajem jest porozumienie o czynności pracy, ustanowione w § 76 KP (*Dohoda o pracovní činnosti*). Porozumienie o czynności pracy może być zawarte na czas określony lub nieokreślony, ale tygodniowy czas pracy nie może przekraczać 20 godz. Wynagrodzenie pracownika na podstawie porozumienia o czynności pracy jest obciążone podatkiem dochodowym od osób fizycznym, a od wynagrodzenia są odprowadzane składki na ubezpieczenie socjalne i zdrowotne.

Wypowiedzenie porozumienia o pracy może nastąpić na podstawie porozumienia stron lub na podstawie wypowiedzenia. Okres wypowiedzenia wynosi 15 dni, licząc od dnia doręczenia wypowiedzenia drugiej stronie.

W przypadku zatrudniania pracowników zagranicznych KP zezwala na odstępowstwa wynikające z międzynarodowego prawa prywatnego. Warunki zatrudnienia pracowników zagranicznych określa ustawa o zatrudnieniu, wg której obcokrajowcy (za wyjątkiem obywateli krajów UE/EOG) mogą być zatrudnieni na terenie RCz pod warunkiem uzyskania zezwolenia na pracę oraz zezwolenia na pobyt.

Stosunki pracy pomiędzy pracownikami oddelegowanymi (wysłanymi) do pracy na terytorium Republiki Czeskiej a ich zagranicznymi pracodawcami regulują przepisy kraju siedziby przedsiębiorstwa wysyłającego. Pracownicy oddelegowani z krajów trzecich (za wyjątkiem obywateli UE/EOG) mogą podjąć pracę na terenie RCz po uzyskaniu zezwolenia na pracę oraz zezwolenia na pobyt.

Zgodnie z § 319 KP, pracownika z innego kraju UE wysłanego do pracy na terytorium RCz w ramach świadczenia usług, obowiązują czeskie przepisy prawa pracy w zakresie:

- a) maksymalnego czasu pracy i minimalnego okresu odpoczynku,
- b) minimalnej długości urlopu w roku kalendarzowym lub proporcjonalnej jego części,
- c) minimalnego wynagrodzenia oraz dodatkowych świadczeń za godziny nadliczbowe,
- d) bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy pracy,
- e) warunków pracy kobiet w ciąży, kobiet karmiących oraz matek do dziewięciu miesięcy po urodzeniu dziecka, jak też kobiet młodocianych,
- f) równouprawnienia kobiet i mężczyzn oraz zakazu dyskryminacji,
- g) warunków pracy przy zatrudnieniu za pośrednictwem agencji pracy tymczasowej.

Wyżej wymienione przepisy nie są stosowane, o ile analogiczne przepisy w kraju wysyłającym okażą się korzystniejsze dla pracownika. Postanowień określonych pod lit. b) i c) nie stosuje się również jeżeli okres pracy pracownika wysłanego nie przekroczy 30 dni w danym roku kalendarzowym, za wyjątkiem oddelegowania do realizacji usług przez agencje pracy tymczasowej.

Zgodnie z § 79 dopuszczalna tygodniowa **norma czasu pracy** w RCz wynosi

- 40 godzin w systemie jednoczynnym, za wyjątkiem pracowników zatrudnionych pod ziemią przy wydobywaniu węgla, rud i innych surowców, budowie kopalń, badaniach geologicznych,
- 38,75 godziny w systemie dwuczynnym,
- 37,5 godziny w systemie trójczynnym,
- krótsza tygodniowa norma czasu pracy (bez adekwatnego obniżenia wynagrodzenia) może wynikać z umowy zbiorowej lub przepisu wewnętrznego w danym zakładzie pracy.

Zgodnie z § 213 KP minimalna **długość urlopu** w RCz wynosi 4 tygodnie w danym roku kalendarzowym. Urzędnicy państwowi i samorządowi, pracownicy szkolnictwa publicznego i służby zdrowia mają prawo do 5 tygodni urlopu. Roczna długość urlopu pedagogów oraz pracowników wyższych uczelni, wynosi 8 tygodni. Pracownikowi przysługuje prawo do urlopu lub do jego proporcjonalnej części, po odpracowaniu co najmniej 60 dni w roku. Proporcjonalna część urlopu za każdy przepracowany miesiąc kalendarzowy wynosi 1/12 wymiaru urlopu rocznego.

Zgodnie z § 93 KP, **praca w godzinach nadliczbowych** nie może przekroczyć 8 godzin tygodniowo oraz 150 godzin w roku. Odstępstwo od tej zasady wymaga porozumienia z pracownikiem. Praca w godzinach nadliczbowych, średnio po 8 godzin tygodniowo, może być wykonywana w okresie nie dłuższym niż 26 kolejnych tygodni. Okres ten może być wydłużony do 52 tygodni jedynie na podstawie umowy zbiorowej.

Odmienne zasady pracy w godzinach nadliczbowych obowiązują w służbie zdrowia, przy konieczności ścisłego dotrzymania warunków określonych w § 93a KP.

Za pracę w godzinach nadliczbowych pracownikowi przysługuje 25% dodatek do stawki godzinowej, lub możliwość skorzystania z zastępczych godzin wolnych od pracy (*náhradní volno*).

Zastępcze godziny wolne od pracy lub dodatek 100% do stawki godzinowej należy się także pracownikowi za pracę w dzień ustawowo wolny od pracy. Za pracę w nocy lub w weekend pracownikowi należy się 10% dodatek za każdą odpracowaną godzinę. Dodatek wylicza się na podstawie średniej stawki godzinowej obliczonej na podstawie tzw. średniej urlopowej.

Minimalne wynagrodzenie w RCz wynika z postanowień KP, a reguluje go rozporządzenie RM nr 567/2006 Sb, które określa stawki oraz warunki jego stosowania.

Postanowienia w zakresie wynagrodzenia minimalnego dotyczą wszystkich pracowników w stosunku pracy lub innym stosunku umownym, zatrudnionych na terytorium Republiki Czeskiej.

Wynagrodzenie minimalne dla pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy tj. 40 godzin tygodniowo wynosi 8.000 CZK lub 48,10 CZK na godzinę. W przypadku pracowników młodocianych, pobierających świadczenia inwalidzkie częściowe lub pełne, stawka podstawowa może być obniżona do 50 %.

W przypadku pracowników o krótszym wymiarze czasie pracy (górnictwo, systemy dwu-i trzymianowe) wynagrodzenie minimalne dostosowuje się proporcjonalnie do rzeczywistego czasu pracy.

Od obywateli RP oraz członków ich rodzin zamierzających podjąć pracę na terytorium Republiki Czeskiej nie jest wymagane posiadanie zezwolenia na pracę. Pracodawca lub osoba prawna/fizyczna, do której pracownik został oddelegowany jest zobowiązany, najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy, zgłosić fakt zatrudnienia pracownika (obywatela RP) w Urzędzie Pracy RCz (**Úřad práce**) właściwym ze względu na miejsce wykonywania pracy.

Zgłoszenia dokonuje się na formularzu „Informacja o rozpoczęciu pracy – oddelegowaniu do pracy” (**Informace o nástupu zaměstnání – o vyslání k výkonu práce**).

Taki sam obowiązek informacyjny ciąży na pracodawcy lub osobie prawnej/fizycznej, do której pracownik został oddelegowany, przy zakończeniu pracy. Fakt zakończenia pracy należy zgłosić do 10 dni od daty jej zakończenia na formularzu „Informacja o zakończeniu pracy – zakończeniu oddelegowania do pracy” (**Informace o ukončení zaměstnání – o ukončení vyslání k výkonu práce**).

Obydwa formularze dostępne są na stronie Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych: http://portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/tiskopisy

Pracodawca zatrudniający obywatela polskiego na terytorium RCz lub osoba prawna czy fizyczna, która przyjęła do pracy obywatela polskiego na zasadach oddelegowania, ma obowiązek prowadzenia ewidencji o zatrudnionym.

Ewidencja powinna zawierać:

- dane identyfikacyjne pracownika (imiona, nazwiska, obywatelstwo, data urodzenia, miejsce urodzenia, płeć);
- miejsce zamieszkania na terytorium Republiki Czeskiej;
- miejsce zamieszkania w kraju pobytu stałego oraz adres korespondencyjny;
- nr dokumentu tożsamości oraz nazwę organu wydającego;
- rodzaj i miejsce pracy, okres przewidywanego zatrudnienia;
- nazwa branży zatrudnienia, zgodnie z przyjętą klasyfikacją;
- najwyższe wykształcenie uzyskane przez pracownika;
- wykształcenie wymagane do pracy;
- data rozpoczęcia i zakończenia pracy lub oddelegowania do pracy.

Ubezpieczenie pracowników wysłanych do pracy na terytorium Republiki Czeskiej

Pracownik polski zatrudniony na terytorium Republiki Czeskiej przez przedsiębiorstwo, przez które został skierowany do wykonywania pracy w Czechach, w zakresie ubezpieczenia społecznego podlega nadal ustawodawstwu prawa polskiego pod warunkiem, że przewidywany okres wykonywania tej pracy nie przekracza 24 miesięcy i że nie został on skierowany w miejsce innej osoby, której okres skierowania upłynął.

Osoba zwykle prowadząca działalność na własny rachunek na terytorium Polski i wykonująca pracę (usługę) na terytorium Czech, w dalszym ciągu podlega ustawodawstwu prawa polskiego w zakresie ubezpieczenia społecznego, pod warunkiem że przewidywany okres wykonywania pracy nie przekracza 24 miesięcy.

Zastosowanie polskich przepisów prawnych odbywa się podstawie wystawionego i poświadczonego przez ZUS formularza **A1**. W sprawie wydania tego zaświadczenia należy się zwrócić do terenowej jednostki organizacyjnej ZUS właściwej ze względu na siedzibę pracodawcy, u którego osoba ta jest zatrudniona lub właściwej ze względu na siedzibę osoby prowadzącej działalność na własny rachunek.

Obywatel polski wysłany do pracy do Republiki Czeskiej, który nadal jest pracownikiem firmy macierzystej, nie musi być ubezpieczany na terytorium Republiki Czeskiej, pod warunkiem zatrudnienia do 24 miesięcy. Przed wyjazdem do pracy (oddelegowaniem) powinien otrzymać druk A1. Natomiast pracownik zatrudniony przez oddział firmy polskiej zarejestrowany w Czechach, musi być zarejestrowany w miejscowym zakładzie ubezpieczeń socjalnych i zdrowotnych oraz odprowadzać stosowne składki, zgodnie z przepisami prawnymi Republiki Czeskiej.

Ubezpieczenie socjalne obsługuje Czeski Zakład Usług Socjalnych „Česká správa sociálního zabezpečení” <http://www.cssz.cz/>, a ubezpieczenie zdrowotne – wybrany (przez pracownika) zakład ubezpieczeń zdrowotnych – zestawienie na stronie:

<http://zdravotnipojistovny.blogspot.com/>

System ubezpieczenia społecznego w Republice Czeskiej obejmuje:

- ubezpieczenie zdrowotne,
- ubezpieczenie emerytalno-rentowe,
- ubezpieczenie chorobowe,
- państwową politykę zatrudnienia.

Ubezpieczenie zdrowotne

Ubezpieczeniem zdrowotnym w Republice Czeskiej objęte są osoby zatrudnione na terytorium tego kraju na podstawie umowy o pracę, osoby prowadzące działalność zarobkową na zasadach samozatrudnienia, osoby nie posiadające własnych dochodów oraz pracownicy państwowi.

Stawka ubezpieczenia zdrowotnego dla pracowników wynosi 13,5%; z czego 4,5% płaci pracownik, a 9% pracodawca. Podstawą do obliczenia składki jest wynagrodzenie brutto pracownika.

Każdy pracownik ma prawo do wyboru zakładu ubezpieczenia zdrowotnego (w Republice Czeskiej obecnie działa 9 takich zakładów). Pracodawca ma obowiązek zarejestrowania się, jako płatnik składek w zakładzie, w którym pracownik jest zarejestrowany, w terminie do 8 dni od daty za-

trudnienia pracownika. Pracodawca zobowiązany jest również do odprowadzania na konto właściwego zakładu całej składki na ubezpieczenie zdrowotne, a więc 9% za siebie i 4,5% za swego pracownika.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (*OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná*) płacą składkę do wybranego przez siebie zakładu ubezpieczenia zdrowotnego w wysokości 13,5% od podstawy wymiaru składki, którą stanowi 50% różnicy pomiędzy przychodami z tytułu działalności zarobkowej, a wydatkami na ich osiągnięcie i utrzymanie. Podstawa do obliczenia składki w przypadku osoby samozatrudnionej nie może być niższa od ustawowej podstawy minimalnej oraz wyższa od podstawy maksymalnej, liczonych od średniego wynagrodzenia za rok poprzedni.

Średnie miesięczne wynagrodzenie dla obliczeń składek zdrowotnych OSVČ w 2012r. wynosi 25.137 CZK.

Ubezpieczenie zdrowotne OSVČ (osoba samostatně výdělečně činná)

- Minimalna podstawa miesięczna do obliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 12.567 CZK, a maksymalna 1.206.576 CZK
- Minimalna składka na ubezpieczenie zdrowotne w 2012 r. dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wynosi 1.697 CZK miesięcznie.
- Minimalne dobrowolne ubezpieczenie chorobowe dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wynosi 115 CZK miesięcznie.

Ubezpieczenie socjalne

Pozostałe składniki systemu ubezpieczenia społecznego zwane ogólnie ubezpieczeniem socjalnym obejmują ubezpieczenie emerytalno-rentowe, ubezpieczenie chorobowe oraz państwową politykę zatrudnienia.

Podstawa do obliczenia składek na ubezpieczenie socjalne jest identyczna jak w przypadku ubezpieczenia zdrowotnego. **Stawka łączna składki na ubezpieczenie socjalne w 2012 roku dla pracodawcy wynosi 25% lub 26% podstawy, a dla pracownika 6,5%.**

Podobnie jak w przypadku ubezpieczenia zdrowotnego obowiązek naliczania i odprowadzania poszczególnych składek ubezpieczenia socjalnego, ciąży na pracodawcy.

Pracodawca ma obowiązek rejestracji siebie jako płatnika składek oraz swych pracowników w Czeskim Urzędzie Ubezpieczenia Socjalnego (Česká správa sociálního zabezpečení) do 8 dni od daty zatrudnienia pracownika. Małe organizacje zatrudniające do 25 pracowników dokonują rejestracji na tzw. „Karcie małej organizacji”; z reguły dokonują równocześnie rejestracji swych pierwszych pracowników.

W odróżnieniu od pracowników, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (OSVČ) nie muszą być uczestnikami ubezpieczenia chorobowego. Mają jednak obowiązek płacić składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz politykę zatrudnienia. **Łączna obowiązkowa składka osoby samozatrudnionej na ubezpieczenie socjalne wynosi 29,2% podstawy.** Minimalna podstawa miesięczna do obliczenia składki na ubezpieczenie emerytalne wynosi 25% średniego wynagrodzenia miesięcznego, a maksymalna 1.206.576 CZK. Oznacza to, że minimalna składka na obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne w 2012r. dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą jako główną czynność zarobkową wynosi 1.836 CZK miesięcznie.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (OSVČ) jako dodatkową czynność zarobkową, odprowadzają minimalne składki jedynie na ubezpieczenie socjalne w przypadku, gdy ich dochód przekroczy 2,4 krotnie średnie wynagrodzenie (czyli 60.329 CZK). W takim przypadku miesięczna składka minimalna w 2012 r. wynosi 735 CZK.

Na stronach internetowych można znaleźć tzw. kalkulatory wynagrodzeń, np.

<http://www.finance.cz/dane-a-mzda/financni-kalkulatory/mzdovy-kalkulator/>

Obowiązkowe ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej pracodawcy wobec pracowników

Obowiązkowe ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej pracodawcy wobec pracowników obejmuje wypadki przy pracy oraz choroby zawodowe, którym mogą ulec pracownicy będący w stosunku pracy z pracodawcą, ale także pracujący na podstawie porozumienia o czynności pracy lub porozumienia o wykonaniu pracy.

Tabela składek na ubezpieczenie zdrowotne i socjalne w Republice Czeskiej

Wyszczególnienie	Ubezpieczenie zdrowotne	Ubezpieczenie socjalne		
		Ubezpieczenie emerytalnej rentowe	Ubezpieczenie chorobowe	Państwowa polityka zatrudnienia
Pracownik	4,5%	6,5 %	—	—
		6,5 %		
Pracodawca	9%	21,5 %	2,3 % jeżeli pracodawca średniorocznie zatrudnia więcej niż 26 osób 3,3 % jeżeli pracodawca średniorocznie zatrudnia mniej niż 26 osób (§ 7 ustawy)	1,2 %
		25,0 % lub 26,0%		
Samozatrudniony	13,5%	28 %	2,3 % (dobrowolne)	1,2 %
		29,2%		
Osoba bez własnych przychodów	13,5%	—	—	—
Pracownik państwowy	13,5%	—	—	—

Warunki i wysokość obowiązkowego ubezpieczenia pracodawcy (wypadki przy pracy, choroby zawodowe) są regulowane rozporządzeniem Ministerstwa Finansów Nr 125/1993.

Obowiązek ubezpieczenia powstaje automatycznie w dniu rozpoczęcia pracy przez pracownika. Od 1993r. wszystkich pracodawców ubezpiecza KOOPERATIVA (Vienna Insurance Group). Pracodawca ma prawo do tego, aby ubezpieczyciel pokrył w ramach ubezpieczenia obowiązkowego OC szkody, które powstały pracownikom w wyniku wypadku przy pracy lub choroby zawodowej w wysokości i w zakresie określonym w Kodeksie pracy. Może to być nie tylko strata wynagrodzenia

(zarobków) w okresie trwania zwolnienia lekarskiego lub w określonych przypadkach i po jego ukończeniu, ale także odszkodowanie za ból oraz ograniczenie możliwości funkcjonowania w społeczeństwie, pokrycie udokumentowanych kosztów leczenia oraz odszkodowanie za szkodę majątkową, która powstała po stronie pracownika.

W przypadku śmierci pracownika na skutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, osobom uprawnionym wypłacane są koszty pogrzebu, rekompensata na pokrycie kosztów utrzymania oraz jednorazowe odszkodowanie.

Ubezpieczenie OC dotyczy wszystkich pracodawców bez względu na ilość pracowników. Nastanie obowiązku ubezpieczenia pracodawca powinien zgłosić bez zbędnej zwłoki za pośrednictwem odpowiedniego formularza (přihláška).

Ubezpieczenie trwa przez cały okres zatrudnienia. Kwotę ubezpieczenia wylicza pracodawca samodzielnie na podstawie przemnożenia podstawy wynagrodzenia koeficjentem dla danej grupy zawodowej.

Podstawa prawna:

Ustawa Nr 100/1988 o ubezpieczeniu socjalnym
(*Zákon o sociálním zabezpečení*)

Ustawa Nr 582/1991 o organizacji i realizacji ubezpieczenia socjalnego
(*Zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení*)

Ustawa Nr 592/1992 o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne
(*Zákon o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění*)

Ustawa Nr 155/1995 o ubezpieczeniu emerytalnym
(reguluje również ubezpieczenie rentowe)
(*Zákon o důchodovém pojištění*)

Ustawa Nr 187/2006 o ubezpieczeniu chorobowym
(*Zákon o nemocenském pojištění*)

Ustawa Nr 589/1992 o składce na ubezpieczenie socjalne oraz państwową politykę zatrudnienia

(Zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti)

Rozporządzenie Ministerstwa Finansów Nr 125/1993 w sprawie określenia warunków i stawek ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pracodawcy z tytułu urazów przy pracy lub choroby zawodowej

(Vyhláška Ministerstva financí, kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání)

Problematykę zamówień publicznych w Republice Czeskiej reguluje ustawa Nr 137/2006 o zamówieniach publicznych. Ustawa wprowadza do porządku prawnego RCz regulacje Wspólnot Europejskich dot. realizacji zamówień publicznych wynikające z dyrektyw 2004/17/WE i 2004/18/WE.

Ustawa wyodrębnia trzy kategorie zlecniodawców: **publicznych, dotowanych i sektorowych**. W praktyce zlecniodawca sektorowy nazywany jest również sieciowym lub branżowym. Za jednego zlecniodawcę uznaje się również konsorcjum zlecniodawców, o ile występuje w ramach jednego zamówienia publicznego. Warunkiem jest podpisanie umowy między poszczególnymi zlecniodawcami.

Za zlecniodawcę publicznego uznaje się:

- Republikę Czeską,
- państwową jednostkę budżetową,
- jednostkę organizacyjną zarządzaną przez samorząd terytorialny,
- samorząd terytorialny (gmina, województwo),
- inną osobę prawną, spełniającą określone warunki wyszczególnione w ustawie.

Za zleceniodawcę dotowanego uznaje się osobę prawną lub fizyczną składającą zamówienie publiczne finansowane co najmniej w 50% ze środków publicznych pod warunkiem, że jest to tzw. ponadlimitowe zamówienie publiczne na określone prace budowlane lub usługi o wartości przekraczającej limit określony w przepisach wykonawczych do ustawy.

Za zleceniodawcę sektorowego uznaje się podmiot, który zgodnie z § 4 ustawy o zamówieniach publicznych prowadzi działalność w sektorze gazowniczym, ciepłowniczym, elektroenergetycznym itp., na podstawie odrębnych przepisów lub praw wyłączności lub jeśli zleceniodawca publiczny sprawuje nad nim kontrolę bezpośrednią czy pośrednią.

Ustawa dzieli zamówienia publiczne w zależności od przedmiotu postępowania, na:

- zamówienia publiczne na dostawy towarowe
- zamówienia publiczne na prace budowlane
- zamówienia publiczne na usługi

Ustawa wyodrębnia w zależności od zakładanej wartości:

- zamówienia publiczne ponadlimitowe (szacunkowa wartość przedmiotu zamówienia jest równa lub przekracza limit finansowy określony w przepisach wykonawczych do ustawy o zamówieniach publicznych),
- zamówienia publiczne podlimitowe (szacunkowa wartość przedmiotu zamówienia publicznego na dostawy czy usługi wynosi co najmniej 2 mln CZK netto, a na prace budowlane co najmniej 6 mln CZK netto – górną granicę zamówienia określają limity wyznaczone dla zamówień ponadlimitowych).
- małe zamówienia publiczne (szacunkowa wartość przedmiotu zamówienia publicznego na dostawy czy usługi nie przekracza 2 mln CZK netto, a na prace budowlane 6 mln CZK netto). **Małe zamówienia publiczne nie muszą być zlecane w trybie ustawy o zamówieniach publicznych. Wymagane jest jednak dotrzymanie zasad przejrzystości, równego traktowania i niedyskryminacji.**

Przetarg publiczny realizowany jest w formie konkursu ofert przekazanych zleceniodawcy zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych. Główne etapy przetargu to:

- ogłoszenie o przetargu (włącznie z określeniem kryteriów oceny ofert),
- składanie ofert,
- otwarcie ofert,
- wycena ofert,
- ogłoszenie wyników.

Ustawa o zamówieniach publicznych wyróżnia następujące rodzaje przetargów:

- przetarg otwarty/nieograniczony
- przetarg ograniczony
- negocjacje publiczne
- negocjacje nie publiczne
- dialog konkurencyjny
- uproszczony przetarg podlimitowy

Wybór poszczególnych rodzajów przetargów zależy od typu zleceńodawcy (publiczny, dotowany, czy sektorowy) oraz od warunków prawnych, wymaganych przy ogłaszaniu przetargu.

Szczegółowe informacje nt. zamówień publicznych, ogłoszonych przetargach oraz ich wynikach znajdują się na stronie internetowej <http://www.isvzus.cz>.

Jednolity tekst ustawy o zamówieniach publicznych dostępny jest na Portalu Administracji Publicznej RCz

http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?kam=zakon&c=137/2006

lub na portalu Business Center

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/verejne-zakazky/>

Organem administracji państwowej właściwym w zakresie zamówień publicznych jest **Urząd Ochrony Konkurencji**, www.compet.cz.

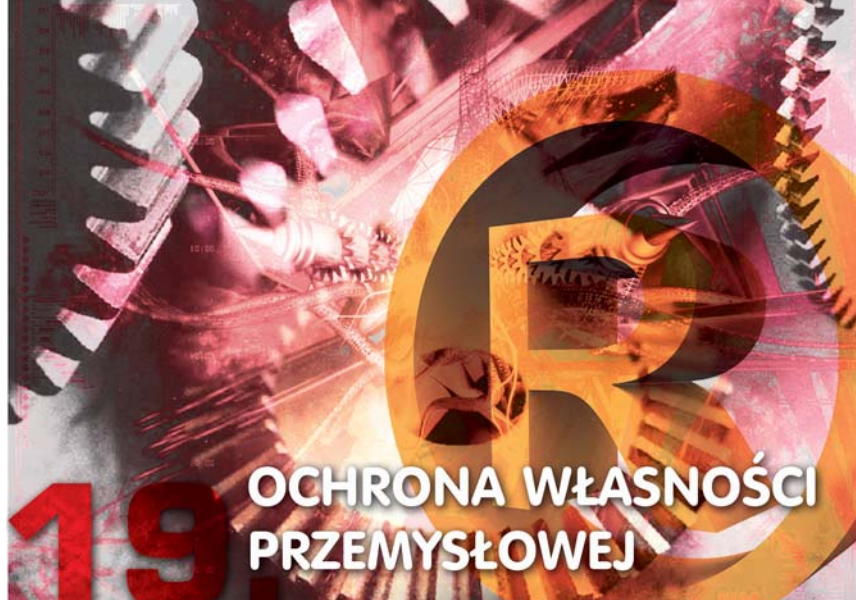
Nowelizacja ustawy o przetargach publicznych

Obecnie (grudzień 2011) trwają prace nad nowelizacją ustawy o przetargach publicznych, która m.in. nawiązywać będzie do funkcjonującego już w Czechach systemu publicznej poczty elektronicznej,

gdzie mają być zamieszczane wszelkie dokumenty przetargowe. Zamierza się również ograniczyć liczbę kryteriów kwalifikacyjnych – wg nowych założeń, od ubiegającego się o zamówienie publiczne wymagać się będzie jedynie złożenia oświadczenia o posiadaniu predyspozycji do wykonania dzieła oraz potwierdzenia o realizacji podobnego zadania (również mniejszego) na przestrzeni ostatnich pięciu lat.

Do ważniejszych zmian należy również:

- obniżenie obecnego limitu z 2 do 1 oraz z 6 do 3 mln CZK (przy pracach budowlanych) dla zamówień, które obligatoryjnie podlegać będą ustawie o zamówieniach publicznych,
- publikowanie umów oraz cen faktycznie zapłaconych za realizację zamówienia,
- obowiązek ujawniania poddostawców, którzy partycypują w cenie zamówienia powyżej 10% (przy większych zamówieniach powyżej 5%),
- wprowadzenie elektronicznego systemu zamówień publicznych oraz wsparcie przetargów elektronicznych,
- wytypowanie przynajmniej pięciu kandydatów przy większych zamówieniach budowlanych.

Centralnym organem administracji państwowej odpowiedzialnym za ochronę własności przemysłowej jest **Urząd Własności Przemysłowej** (zwany dalej Urzędem) „Úřad průmyslového vlastnictví” www.upv.cz.

Do podstawowych kompetencji Urzędu należy:

- podejmowanie decyzji w sprawie przyznawania praw ochrony dla wynalazków, wzorów przemysłowych, wzorów użytkowych, znaków, oznaczeń regionalnych, oznaczeń pochodzenia wyrobów oraz prowadzenie ich rejestrów,
- pełnienie zobowiązań Republiki Czeskiej wynikających z umów międzynarodowych w zakresie własności przemysłowej,
- współpraca z krajowymi i zagranicznymi instytucjami w zakresie ochrony praw przemysłowych.

Przyznanie patentu na wynalazek

Patentami określa się nowe wynalazki, które mogą być wykorzystane w produkcji przemysłowej. Opatentować można nie tylko nowe produkty i technologie, ale również substancje chemiczne, leki oraz produkty uzyskane w procesach biotechnologicznych. Opatentować nie

można teorii naukowych, programów komputerowych, gatunków roślin, ras zwierząt i sposobów leczenia.

Wniosek o przyznanie patentu na wynalazek składa się w Urzędzie na odpowiednim formularzu. Do wniosku należy załączyć szczegółowe informacje o wynalazku. Wniosek powinien dotyczyć jednego wynalazku lub grupy wynalazków wzajemnie powiązanych. Wynalazek dla celów patentowych powinien być opisany tak, aby specjalista z danej branży był w stanie go zrealizować. Urząd poddaje wynalazek badaniom m.in. czy nie zawiera rozwiązań, które podlegają już ochronie patentowej oraz czy nie zawiera wad, które zabraniają jego publikacji. Ochrona patentowa trwa 20 lat od złożenia wniosku.

Rejestracja znaku chronionego

Wniosek o zarejestrowanie znaku chronionego może złożyć osoba fizyczna lub prawna. Urząd przeprowadza formalne badania czy wniosek oraz przedmiot rejestracji spełniają wymogi ustawowe dot. zapisu do rejestru. Wniosek może być odrzucony, jeżeli znak chroniony jest zgodny z innym już zarejestrowanym znakiem lub ma nieprawidłowe lub kłamiwe oznaczenie. W wyniku zapisu do rejestru znaku chronionego, jego właściciel uzyskuje wyłączne prawo do użytkowania tego znaku. Ochrona znaku trwa 10 lat i może być przedłużana bez ograniczeń co 10 lat.

Rejestracja wzoru przemysłowego

Wniosek o rejestrację wzoru przemysłowego składa się osobiście lub wysyła pocztą na adres Urzędu. Wniosek powinien zawierać dane zgłaszającego oraz szczegółowy opis wyglądu wyrobu, który ma być chroniony. Opis wyrobu może mieć formę fotografii lub rysunku. Wniosek może dotyczyć pojedynczego wyrobu lub grupy wyrobów. W przypadku rejestracji grupy, wyroby muszą należeć do tej samej grupy wg międzynarodowej klasyfikacji wzorów przemysłowych. Zyskana ochrona zabezpiecza właścicielowi prawo wyłączności do używania zarejestrowanego wzoru oraz zabrania używania osobom trzecim bez zgody właściciela (licencji). Ochrona wzoru przemysłowego trwa 5 lat od złożenia wniosku. Właściciel wzoru przemysłowego może przedłużać okres ochrony co 5 lat; maksymalnie do 25 lat.

Rejestracja wzoru użytkowego

Dla rozwiązań o charakterze technicznym o niższym stopniu wynalazczości lub o mniejszym znaczeniu gospodarczym, istnieje łatwiejszy, szybszy i tańszy sposób ochrony niż patent, a mianowicie wzór użytkowy. Ochroną na podstawie wzoru użytkowego nie mogą być objęte sposoby produkcji, czynności wytwórcze oraz biologiczne materiały reprodukcyjne. W odróżnieniu od wniosku o ochronę patentową, Urząd nie przeprowadza badań przedmiotu ochrony pod kątem jego nowoczesności oraz poziomu twórczego; dlatego też proces rejestracji trwa znacznie krócej niż patentu. Natomiast okres ochrony wzoru użytkowego trwa zaledwie 4 lata. Na wniosek właściciela może być przedłużony dwa razy po 3 lata. Ogółem ochrona wzoru użytkowego może trwać 10 lat.

Rejestracja oznaczenia regionalnego lub kraju pochodzenia

O wpis do rejestru może zwrócić się związek producentów lub przetwórców określonego towaru. Pojedyncza osoba fizyczna lub prawna może zwracać się o rejestrację o ile w czasie składania wniosku jest jego jedynym producentem lub przetwórcą. Procedura postępowania rejestracyjnego przebiega zgodnie z ustawą Nr 452/2001 o ochronie pochodzenia oraz oznaczeń regionalnych.

Ochrona oznaczenia regionalnego lub kraju pochodzenia rozpoczyna się od dnia dokonania zapisu do rejestru i nie jest czasowo ograniczona. Zarejestrowanego oznaczenia regionalnego lub oznaczenia kraju pochodzenia może używać na swym wyrobie każdy producent lub przetwórcza z danego regionu lub kraju, który dotrzymuje zarejestrowanej procedury produkcyjnej lub przetwórczej.

- Baza danych patentów i wzorów użytkowych
<http://isdv.upv.cz/portal/pls/portal/portlets.pta.formular?lok=en>
- Baza danych wzorów przemysłowych
<http://isdv.upv.cz/portal/pls/portal/portlets.vza.formular?lok=en>
- Baza danych znaków chronionych (towarowych)
<http://isdv.upv.cz/portal/pls/portal/portlets.oza.formular?lok=en>
- Baza danych oznaczeń regionalnych i kraju pochodzenia
<http://isdv.upv.cz/portal/pls/portal/portlets.OPA.formular?lok=en>

Zgodnie z Kodeksem cywilnym Republiki Czeskiej, sprzedający jest zobowiązany do udzielania gwarancji na sprzedawany towar. Okres gwarancji na nowy towar wynosi 24 miesiące, a na używany 12 miesięcy. Artykuły spożywcze muszą mieć co najmniej 8 dni gwarancji, pasze dla zwierząt 3 tygodnie, a zwierzęta żywe 6 tygodni.

W okresie gwarancyjnym sprzedający jest zobowiązany do bezpłatnej naprawy wad i usterek, a jeżeli nie jest to możliwe lub jeżeli występuje większa liczba wad, lub się powtarzają, kupujący ma prawo do wymiany towaru, ewent. do zwrotu pieniędzy. Gwarancja na części wymienione lub naprawione jest taka sama jak w przypadku nowozakupionego towaru.

Jeżeli umowa kupna zawarta została na odległość np. telefonicznie lub za pośrednictwem internetu, kupujący ma prawo odstąpić od umowy bez powodu do 14 dni od jej zawarcia. Wyjątki od tej zasady dopuszczalne są w przypadku zakupu gazet i czasopism, dzieł autorskich, uszkodzeń oryginalnego opakowania lub jeżeli towar został zmodyfikowany wg życzeń klienta (np. koszulka z zamówionym nadrukiem). Jeżeli umowa została zawarta poza stałym punktem sprzedaży (np. na targach, w mieszkaniu klienta itp.) lub jeżeli sprzedający nie posiada stałego punktu sprzedaży, konsument ma prawo odstąpić

od umowy bez powodu do 7 dni od zakupu. Sprzedający jest zobowiązany poinformować kupującego na piśmie o możliwości odstąpienia od umowy; w innym przypadku kupujący ma prawo do odstąpienia od umowy w okresie 1 roku.

Ważne jest również postanowienie § 55 KC, z którego wynika, że warunki umowne w umowach konsumpcyjnych nie mogą odbiegać od obowiązujących przepisów na niekorzyść konsumenta. Z zawartych umów nie może wynikać również nierównowaga w prawach i obowiązkach na niekorzyść konsumenta. Umowy nie mogą zawierać niektórych niedozwolonych warunków (§ 56 KC) jak np. możliwości jednostronnej zmiany umowy, ograniczeń odpowiedzialności za wady czy uszkodzenia towaru ze strony sprzedającego itp.

Niektóre prawa i obowiązki dla dostawców, odbiorców oraz kupujących określa **ustawa Nr 634/1992 o ochronie konsumenta**.

Zgodnie z ustawą, konsument powinien mieć możliwość kontroli wagi, rozmiarów oraz ilości kupowanego towaru. Ustawa zabrania stosowania jakiejkolwiek dyskryminacji konsumentów; oznacza to np. że stosowanie innych cen dla obcokrajowców, a innych dla obywateli czeskich, jest bezprawne. Ustawa zabrania stosowania kłamliwej reklamy – „nikt nie ma prawa podawania nieprawdziwych, nieudokumentowanych, niepełnych, niedokładnych, dwuznacznych lub przesadnych informacji lub przemilczania danych o rzeczywistych właściwościach towaru lub usługi czy poziomie warunków zakupu”.

Zgodnie z Ustawą o ochronie konsumenta (§ 19 ust. 3) reklamacje (łącznie z usunięciem wad i uszkodzeń) powinny być załatwiane niezwłocznie, najpóźniej w terminie do 30 dni od dnia zgłoszenia, o ile sprzedający nie uzgodni z kupującym terminu dłuższego.

Nad dotrzymywaniem praw konsumentów wynikających z obowiązujących przepisów prawnych czuwa Czeska Inspekcja Handlowa. Adresy kontaktowe poszczególnych inspektoratów znajdują się na stronie internetowej tego urzędu <http://www.coi.cz>.

Informacje na temat praw konsumenckich można również uzyskać w niektórych innych wyspecjalizowanych rządowych i pozarządowych organizacjach:

Europejskie Centrum Konsumenckie w Republice Czeskiej przy Czeskiej Inspekcji Handlowej

Evropské spotřebitelské centrum při ČOI

ul. Štěpánská 15, 120 00 Praha 2

e-mail: esc@coi.cz

telefon: +420 296 366 155

strony internetowe:

<http://www.coi.cz/en/esc-1.html>

Udziela informacji o prawach konsumentów na wspólnym rynku, pomaga w rozwiązywaniu reklamacji i sporów wynikających z kontaktów handlowych pomiędzy subiektami krajów członkowskich UE, Norwegii i Islandii.

Dane kontaktowe niezależnych organizacji konsumenckich w Republice Czeskiej

Organizacja	Logo	Kontakt
Stowarzyszenie Ochrony Konsumenta „Sdružení obrany spotřebitelů – SOS” Siedziba: Rytířská 10, 110 00 Praha 1 Centrum administracyjne: Novákových 8, 180 00 Praha 8 www.spotrebitele.info		tel.: +420 224 239 940 linia doradcza: 900 08 08 08 smejkal@kosa.cz
Stowarzyszenie Obywatelskie Konsumentów TEST „Občanské sdružení spotřebitelů TEST” Nuselská 297/5, 140 00 Praha 4 www.dtest.cz		tel.: +420 241 404 922 tel./faks: +420 241 406 533 dtest@dtest.cz
Konsument.cz „Spotřebitel.cz” Siedziba: ul. Šárecká 15, 160 00 Praha 6 P.O.Box: ul. Jindřišská 14, 111 21 Praha 1 www.spotrebitel.cz		tel.: +420 233 326 184 faks: +420 233 326 185 info@spotrebitel.cz
Stowarzyszenie Czeskich Konsumentów / „Sdružení českých spotřebitelů” Siedziba: ul. Budějovická 73, 140 00 Praha 4 www.regio.cz/spotrebitel		tel.: +420 261 263 574 +420 261 262 280 +420 261 262 268 spotrebitel@regio.cz

Organizacja	Logo	Kontakt
Stowarzyszenie Ochrony Konsumenta i Pacjenta / „Sdružení ochrany spotřebitelů a pacientů” 500 02 Hradec Králové Třída Karla IV. 430		tel./faks: +420 499 623 702 sosp_p.krejcar@quick.cz
Centrum Stosunków Konsument-Przedsiębiorca oraz Ochrony Konsumenta „Centrum spotřebitelsko-podnikatelských vztahů a ochrany konsumenta” Ul. Kmochova 762/13, 674 01 Třebíč		cspv@volny.cz tel./faks: +420 568 824 160 biuro: tel./faks: +420 568 843 263
Stowarzyszenie Poradni Obywatelskich „Asociace občanských poraden” Tachovské nám. 3, 130 00 Praha 3 www.obcanske-poradny.cz		aop@obcanskeporadny.cz tel./faks: +420 222 780 599
Stowarzyszenie ds. Bezpieczeństwa Żywności i Ochrony Konsumenta „Sdružení pro bezpečnost potravin a ochranu spotřebitele” ul. Bubenečská 21, 160 00 Praha 6 www.food-consumer.cz		tel.: +420 233 340 635 praha@food—consumer.cz
Sieć poradni ekologicznych Republiki Czeskiej / „Síť ekologických poraden České republiky” (STEP) Brno: ul. Panská 9, 602 00 Brno Ostrava: Na Hradbách 3, 702 00 Ostrava www.ekoporadna.cz		Tel.: Brno: +420 542 422 750 Ostrava: +420 596 111 281 step@ekoporadna.cz
Materiał Ministerstwa Przemysłu i Handlu RCz		

Czeski system bankowy składa się z banku centralnego, którego funkcję pełni Czeski Bank Narodowy (Česká národní banka) oraz z banków komercyjnych – uniwersalnych i specjalistycznych. Banki uniwersalne świadczą większość usług bankowych zarówno dla podmiotów gospodarczych jak i dla osób fizycznych oraz prowadzą inne operacje na rynku finansowym. Banki specjalistyczne świadczą tylko niektóre usługi finansowe np. kredytowanie budownictwa mieszkaniowego lub operacji eksportowych.

Wg stanu na 30 września 2011 roku w Republice Czeskiej funkcjonowały 44 banki, którym Czeski Bank Narodowy udzielił licencji na prowadzenie usług bankowych, zgodnie z ustawą nr 21/1992 o bankach. Warunkiem udzielenia licencji jest m.in. wniesienie kapitału w wysokości co najmniej 500 mln CZK, odpowiednie kwalifikacje personelu kierowniczego oraz spełnienie wymogów technicznych i organizacyjnych. Oprócz banków, na czeskim rynku finansowym działają również kasy oszczędnościowe i spółdzielnie kredytowe, które zostały utworzone na podstawie ustawy nr 87/1994 o kasach oszczędnościowych i spółdzielniach kredytowych.

Wszystkie czeskie banki, włącznie z oddziałami banków zagranicznych, są zobowiązane do ubezpieczenia depozytów za pośrednictwem Funduszu Ubezpieczeń Depozytowych. Depozyty bankowe

podlegają ubezpieczeniu o ile spełniają określone warunki dot. ich identyfikacji tj.:

- w przypadku osób fizycznych depozyt musi zawierać dane jego właściciela (imię i nazwisko, adres zamieszkania, datę urodzenia);
- w przypadku osób prawnych nazwę handlową, adres siedziby oraz (w przypadku podmiotu czeskiego), nr identyfikacyjny.

Ewentualne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia depozytów wypłacane ma być przez ww. fundusz do wysokości 100.000 EUR na jedną uprawnioną osobę w relacji z jednym bankiem.

Do dużych banków o kapitale powyżej 100 mld CZK należy:

- Česká spořitelna, a.s. www.csas.cz (Czeska Kasa Oszczędności)
- Československá obchodní banka www.csob.cz (Czechosłowacki Bank Handlowy)
- Komerční banka, a.s. www.kb.cz (Bank Komercyjny)
- UniCredit Bank Czech Republic, a.s. www.unicreditbank.cz

Do średnich banków o kapitale od 15 do 100 mld CZK należą:

- Česká exportní banka, a.s. www.ceb.cz (Czeski Bank Eksportowy)
- Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. www.cmzrb.cz
- (Českomoravský Bank Ubezpiečení Kreditových i Rozvoju)
- GE Money Bank, a.s. www.gemoney.cz
- Hypoteční banka, a.s. www.hypotecnibanka.cz (Bank Hipoteczny)
- PPF banka a.s. www.ppfbanka.cz
- Raiffeisenbank a.s. www.rb.cz

Zestawienie wszystkich banków działających na terytorium Republiki Czeskiej dostępne jest na stronie internetowej Czeskiego Banku Narodowego www.cnb.cz, na stronie <http://www.businessinfo.cz> oraz na stronie <http://www.bankyvceskerepublice.cz/>

Ważniejsze zagraniczne banki świadczące usługi na rynku czeskim

Kod państwa	Nazwa banku	Strona internetowa
AT	Oberbank AG	www.oberbank.cz
AT	Waldviertler Sparkasse	www.wspk.cz
BE	AXA Bank Europe SA	www.axabank.cz
BE	Fortis Bank SA/NV	www.bnpparibas.cz
DE	Commerzbank AG	www.commerzbank.cz
DE	Deutsche Bank AG	www.db.com/czechrepublic
DE	Raiffeisenbank im Stiftland eG	www.rb.cz
DE	Volksbank Löbau-Zittau eG	www.volksbank.cz
GB	HSBC Bank plc	www.hsbc.cz
IE	Citibank Europe plc	www.citibank.cz
NL	ING Bank N. V.	www.ingbank.cz
NL	The Royal Bank of Scotland N.V.	www.rbs.cz
PL	mBank	www.mbank.cz
SK	Poštová banka, a.s.	www.pabk.sk/cz
SK	Všeobecná úverová banka, a. s.	www.vub.cz

Celem wprowadzenia projektu e-Government jest stworzenie optymalnych warunków w celu komunikacji elektronicznej pomiędzy urzędami i obywatelami, jak również pomiędzy poszczególnymi urzędami.

E-Government pozwala także na prowadzenie rejestrów i archiwizację dokumentów w formie elektronicznej. Aktem prawnym, który umożliwił wprowadzenie projektu była ustawa Nr 300/2008 o działaniach elektronicznych oraz o autoryzowanej konwersji dokumentów. Najważniejszymi instytucjami, które stwarzają podwaliny funkcjonowania e-Government jest możliwość konwersji dokumentów w formie papierowej na elektroniczną, elektroniczne skrzynki odbiorcze oraz CzechPOINT.

Kompleksowe informacje o systemie e-Government można znaleźć na stronach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych RCz www.mvcr.cz.

CzechPOINT,

Czyli *Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál*, to forma e-administracji działająca w RCz na podstawie ustawy nr. 365/2000 o systemach informatycznych administracji publicznej. W fazie testowej

(do sierpnia 2007) sprawdzono w wybranych placówkach system komunikacji elektronicznej z administracją publiczną. Po udanych testach, od stycznia 2008r. punkty CzechPoint rozpoczęły działalność na pocztach, w urzędach gmin, oddziałach rejestrów oraz w czeskich ambasadach. Punkty CzechPOINT prowadzą także niektóre izby gospodarcze i kancelarie notarialne. Obecnie trwają prace nad systemem CzechPOINT@home, umożliwiającym dostęp do systemu Czech POINT za pośrednictwem internetu.

CzechPOINT to system pozwalający na bardzo szybkie pozyskanie wiążących informacji z centralnych rejestrów prowadzonych przez różne instytucje. Usługi Czech POINT są adresowane do wszystkich osób fizycznych i prawnych – należą do nich:

- rejestr podmiotów gospodarczych, rejestr spółek w stanie upadłości (wypisy);
- wypisy z rejestru karnego;
- informacje o licencjonowanych dostawcach (na potrzeby procedur przetargowych i zamówień publicznych);
- wypisy z ksiąg wieczystych – rejestr tytułów prawnych do nieruchomości;
- wypis z rejestru punktów karnych kierowców;
- możliwość zrobienia uwierzytelnionej kopii dokumentu;
- złożenia podpisu urzędowo poświadzonego;
- autoryzowana konwersja dokumentów papierowych na elektroniczne i odwrotnie.

Więcej informacji na: www.czechpoint.cz

Skrzynki elektroniczne

Pod koniec 2009 roku Ministerstwo Spraw Wewnętrznych RCz wprowadziło w życie system skrzynek elektronicznych – aplikację ISDS. Operatorem skrzynek elektronicznych jest Czeska Poczta. Elektroniczne skrzynki pocztowe działają na podstawie ustawy Nr 300/2008 o zadaniach elektronicznych i o autoryzowanej konwersji dokumentów. Dostęp do przydzielonej skrzynki umożliwia strona internetowa: www.mojedatovaschranka.cz.

Elektroniczne skrzynki pocztowe zmieniły sposób doręczania i wysyłania dokumentów urzędowych. Za pośrednictwem elektronicz-

nych skrzynek odbywa się komunikacja między urzędami a osobami prawnymi (lub fizycznymi) w formie elektronicznej. Do grudnia 2011r. w RCz założonych było niemal 500 tysięcy skrzynek elektronicznych.

Osoby prawne, które wpisane są do ewidencji gospodarczej, mają przyznaną elektroniczną skrzynkę pocztową automatycznie i bezpłatnie. Dla jednej osoby prawnej przeznacza się jedną skrzynkę elektroniczną.

W chwili obecnej Ministerstwo Spraw Wewnętrznych RCz wprowadza formularze elektroniczne, dzięki którym za pomocą ww. portalu będzie można dokonywać wszelkich zgłoszeń do organów administracji publicznej.

Nazwa targów	Termin realizacji	Miejsce	Tematyka
GO, REGIONTOUR	12.01 – 15.01.2012	Brno	turystyka i rozwój regionów
STŘECHY PRAHA 2012	08.02 – 11.02.2012	Praga	konstrukcje, izolacje, pokrycia dachowe
HOLIDAY WORLD PRAHA	09.02 – 12.02.2012	Praga	turystyka środkowoeuropejska
STYL, KABO	12.02 – 14.02.2012	Brno	moda, wyroby tekstylne, obuwie, wyroby ze skóry
PRAGOINTERIER NEW DESIGN 2012	16.02 – 19.02.2012	Praga	meble, wyposażenie wnętrz, akcesoria mieszkaniowe
OPTA	24.02 – 26.02.2012	Brno	sprzęt i urządzenia optyczne, optometria i oftalmologia
SALIMA, MBK, VINEX, INTECO	28.02 – 02.03.2012	Brno	przemysł spożywczy, piekarniczy, cukierniczy, gastronomia, wyposażenie hoteli, restauracji, cateringu, targi wina
WORLD OF BEAUTY & SPA	02.03 – 03.03.2012	Praga	kosmetyka, fryzjerstwo, zdrowy styl życia, wellness
PRODÍŤĚ	08.03 – 11.03.2012	Brno	artykuły dla dzieci, sprzedaż detaliczna

Nazwa targów	Termin realizacji	Miejsce	Tematyka
FOR INDUSTRY 2012	13.03 – 16.03.2012	Praga	maszyny i technologie przemysłowe
AMPER 2012	20.03 – 23.03.2012	Brno	elektronika, elektrotechnika, energetyka
FOR HABITAT 2012 FOR FURNITURE 2012 FOR OFFICE 2012 FOR GARDEN 2012	22.03 – 25.03.2012	Praga	meble, wyposażenie mieszkań, domów, biur, ogrodów, baseny itp.
PRAGOMEDICA PRAHA	03.04 – 05.04.2012	Praga	opieka zdrowotna, medycyna
IBF, SHKBRNO, MOBITEK, URBIS INVEST, URBIS TECHNOLOGIE, ENVIBRNO	24.04 – 28.04.2012	Brno	budownictwo, technologie sanitarne, ogrzewanie, klimatyzacja, meble, wnętrza; inwestycje i nieruchomości; technologie ochrony środowiska
AUTOTEC 2012 MOTORSPORT EXPO	06.06 – 10.06.2012 05.06 – 06.06.2012	Brno	pojazdy użytkowe i osobowe, części zamienne, sporty motocyklowe - akcesoria i wyposażenie
STYL, KABO	19.08 – 21.08.2012	Brno	moda, wyroby tekstylne, obuwie, wyroby ze skóry
ZEMĚ ŽIVITELKA	30.08 – 04.09.2012	Czeskie Budziejowice	produkty rolno-spożywcze, uprawa roślin, hodowla zwierząt, technologie i maszyny rolnicze, leśne i ogrodnicze
MSV 2012, TRANSPORT A LOGISTYKA, IMT 2012, INTERPROTEC, FOND-EX, WELDING, PROFINTECH, PLASTEX	10.09 – 14.09.2012	Brno	maszyny, urządzenia, transport, logistyka, bezpieczeństwo i higiena pracy, odlewnictwo, techniki spawalnicze, obróbka powierzchniowa, tworzywa sztuczne
FOR ARCH 2012 FOR WOOD 2012 FOR THERM 2012 FOR WASTE 2012 FOR ELEKTRO 2012	18.09 – 22.09.2012	Praga	budownictwo, drewno, inwestycje, systemy grzewcze, alternatywne źródła energii, ekologia komunalna, elektrotechnika, oświetlenie
MEDICAL FAIR REHAPROTEX	16.10 – 19.10.2012	Brno	technologie medyczne, rehabilitacyjne i zdrowotne

Nazwa targów	Termin realizacji	Miejsce	Tematyka
BOAT BRNO, CARAVANING BRNO	08.11 – 11.11.2012	Brno	sporty wodne, łódzie, karawaning

Organizatorzy targów:

- Brno www.bvv.cz
www.targi.brno.pl
- Praga – Holešovice www.incheba.cz
- Praga – Letňany www.pvaletnany.cz
- Czeskie Budziejowice www.vcb.cz

Strony internetowe administracji państwowej Republiki Czeskiej

Portal Administracji Publicznej Republiki Czeskiej www.statnisprava.cz
(PORTÁL VEŘEJNÉ SPRÁVY ČESKÉ REPUBLIKY)..... www.portal.gov.cz

Rada Ministrów Republiki Czeskiej www.vlada.cz
(VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY)

Ministerstwo Przemysłu i Handlu www.mpo.cz
(MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU)

Ministerstwo Rolnictwa www.mze.cz
(MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ)

Główny Inspektor Sanitarny www.mzcr.cz
(HLAVNÍ HYGIENIK) (organ właściwy w sprawie suplementów diety, leków itp.)

Państwowy Urząd Weterynaryjny Republiki Czeskiej www.svscr.cz
(STÁTNÍ VETERINÁRNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY)

Państwowa Inspekcja Rolna i Żywnościowa www.szpi.gov.cz
(STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÁ A POTRAVINÁŘSKÁ INSPEKCE)
(jakość żywności, oznakowanie artykułów spożywczych)

Ministerstwo Sprawiedliwości www.justice.cz
(MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI)

- Rejestr handlowy (Obchodní rejstřík)
- Rejestr karny (Rejstřík trestů)
- Rejestr firm upadłych (Evidence úpadců)
- Rejestr biegłych i tłumaczy (Evidence znalců a tlumočnicků)
- Rejestr firm niewypłacalnych (Insolvenční rejstřík)

Ministerstwo Transportu www.mdcr.cz
(MINISTERSTVO DOPRAVY)

Ministerstwo Finansów www.mfcr.cz
(MINISTERSTVO FINANČÍ)

Ministerstwo Kultury www.mkcr.cz
(MINISTERSTVO KULTURY)

Ministerstwo Obrony www.army.cz
(MINISTERSTVO OBRANY)

Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych www.mpsv.cz
(MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ)

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego www.mmr.cz
(MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ)

Ministerstwo Szkolnictwa, Młodzieży i Wychowania Fizycznego
(MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY)
.....www.msmt.cz

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych www.mvcr.cz
(MINISTERSTVO VNITRA)

Ministerstwo Spraw Zagranicznych www.mzv.cz
(MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ)

Ministerstwo Zdrowia www.mzcr.cz
(MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ)

Ministerstwo Środowiska Naturalnego..... www.mzp.cz
(MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ)

Rejestr działalności gospodarczej www.zivnostenskyrejstrik.cz
(REGISTR ŽIVNOSTENSKÉHO PODNÍKÁNÍ) www.rzp.cz

Czeska Inspekcja Handlowa www.coi.cz
(ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE)

Urząd Ochrony Konkurencji www.compet.cz
(ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE)
(organ właściwy w sprawie zamówień publicznych)

Czeski Bank Narodowy www.cnb.cz
(ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA)

Czeski Urząd Statystyczny [WWW.CZSO.CZ](http://www.czso.cz)
(ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD)

CzechTrade..... www.czechtrade.cz
(agencja ds. promocji handlu)

CzechInvest www.czechinvest.cz
(agencja ds. inwestycji zagranicznych)

Organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego

Klub Polskiego Biznesu www.polskykapital.cz
(KLUB POLSKÉHO KAPITÁLU)

Czesko-Polska Izba Handlowa www.opolsku.cz
(ČESKO-POLSKÁ OBCHODNÍ KOMORA)
Izba Gospodarcza Republiki Czeskiej www.komora.cz
(HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY)

Międzynarodowa Izba Handlowa www.icc-cr.cz
(INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE – ICC)

Związek Handlu i Ruchu Turystycznego RCz www.socr.cz
(SVAZ OBCHODU A CESTOVNÍHO RUCHU ČR)

Związek Przemysłu i Transportu RCz www.spcr.cz
(SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR)

Związek Przedsiębiorców Budowlanych RCz www.sps.cz
(SVAZ PODNIKATELŮ VE STAVEBNICTVÍ V ČR)

Stowarzyszenie Małych i Średnich Przedsiębiorstw RCz
(UNIE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ ČR) www.sme-union.cz

Czeska Izba Adwokacka www.cak.cz
(ČESKÁ ADVOKÁTNÍ KOMORA)

Izba Doradców Podatkowych Republiki Czeskiej www.kdpcr.cz
(KOMORA DAŇOVÝCH PORADČŮ ČESKÉ REPUBLIKY)

Informacje gospodarcze i ogólne

.....www.businessinfo.cz
.....www.czech.cz
.....www.czechtourism.cz

Katalogi podmiotów gospodarczych www.inform.cz
..... www.firmy.cz
..... www.kompass.cz
..... www.axis4.cz
..... www.abc.cz
..... <http://wwwinfo.mfcr.cz/ares/>

Ustawy

Ustawa o działalności gospodarczej
(*Živnostenský zákon č. 455/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů*)

Kodeks handlowy
(*Zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník ve znění pozdějších zákonů*)

Ustawa o uznawaniu kwalifikacji zawodowych obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej
(*Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států EU, z 10.12.2003*)

Ustawa o podatku dochodowym
(*Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů*)

Ustawa o podatku od wartości dodanej
(*Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů*)

Ustawa o podatku akcyzowym
(Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů)

Kodeks pracy
(Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 585/2006 Sb.)

Ustawa o ubezpieczeniu zdrowotnym
(Zákon č.48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů)

Ustawa o składkach na ubezpieczenie zdrowotne
(Zákon č.592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů)

Ustawa o ubezpieczeniu socjalnym
(Zákon č.100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů)

Ustawa o organizacji i realizacji ubezpieczenia socjalnego
(Zákon č.582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů)

Ustawa o składkach na ubezpieczenie społeczne i politykę zatrudnienia
(Zákon č.589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů)

Ustawa o ubezpieczeniu emerytalnym
(Zákon č.155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů)

Kodeks cywilny
(Zákon č.40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů)

Ustawa o zamówieniach publicznych
(Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů)

Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie wyrobów
(*Zákon č. 102/2000 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků*)

Ustawa o wymaganiach technicznych wyrobów
(*Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky*)

Ustawa o odpowiedzialności za szkody wyrządzone wadą wyrobu
(*Zákon č. 59/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku*)

Ustawa o ochronie konsumenta
(*Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele*)

Źródła internetowe

Portale:

www.czech.cz

www.statnisprava.cz

www.portal.gov.pl

www.businessinfo.cz

www.ceskedalnice.cz

Ministerstwo Przemysłu i Handlu RCz

www.mpo.cz

Ministerstwo Finansów RCz

www.mfcr.cz

Ministerstwo Transportu RCz

www.mdcr.cz

Czeski Bank Narodowy

www.cnb.cz

Czeski Urząd Statystyczny

www.czso.cz

Izba Gospodarcza RCz

www.komora.cz

Ministerstwo Gospodarki

www.mg.gov.pl

Główny Urząd Statystyczny

www.stat.gov.pl

KLUB POLSKIEGO BIZNESU W REPUBLICE CZESKIEJ

Klub Polskiego Biznesu w Republice Czeskiej jest organizacją typu non-profit, zrzeszającą firmy zainteresowane polsko-czeską współpracą handlową. Celem głównym Klubu Polskiego Biznesu w Republice Czeskiej jest stworzenie wspólnej platformy działań polskich firm oraz więzi, które pozwolą na efektywne wykorzystanie potencjału ludzkiego, jednostek doradczych i szkoleniowych oraz instytucji z otoczenia biznesu, w celu łatwiejszego transferu wiedzy i doświadczeń pomiędzy partnerami i optymalnego wykorzystania posiadanych zasobów. Zadaniem Klubu jest promowanie pozytywnego wizerunku polskich firm oraz integracja polskich przedsiębiorców na rynku czeskim.

Przynależność do Klubu to korzyści wynikające ze wspólnego reprezentowania interesów członków na zewnątrz, zarówno w kontaktach z administracją państwową, samorządem lokalnym jak i instytucjami otoczenia biznesu, to możliwość pozyskiwania wiedzy, wymiany doświadczeń i, co warto podkreślić, nawiązywania nowych cennych kontaktów biznesowych.

Serdecznie zapraszamy do współpracy, do tworzenia silnej i wpływowej organizacji przedsiębiorców. Zapraszamy do grona firm z sukcesem realizujących wizje biznesowe i jednocześnie budujących prestiż Polski w Republice Czeskiej.

Członkami Klubu Polskiego Biznesu są firmy, które działają w różnych dziedzinach i firmy różnej wielkości. Na forum stowarzyszenia interesy zarówno wielkich, jak i mniejszych firm traktowane są na równi i w równym stopniu brane pod uwagę.

www.polskykapital.cz

**WYDZIAŁ PROMOCJI HANDLU I INWESTYCJI
AMBASADY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W PRADZE**

Loretánské nám. 109/3
118 00 Praha 1 – Hradčany
tel.: +420 271 732 342
fax: +420 272 735 442
e-mail: praha@trade.gov.pl
www.praha.trade.gov.pl

Współpraca:
CZEHPOL Business Office s.r.o.
www.czechpol.eu